

GLASILO GRADA BAKRA / Br. 42 / God. XVI

Bura

Ožujak 2020.

Kamen temeljac za Vatrogasni dom

Izgradnja prometnica u Industrijskoj zoni

10 godina Turističke zajednice Grada Bakra

Komunalni info / Novosti iz Grada Bakra / Bakarske udruge / Dani naših mjesta / Industrijska zona / Turistička zajednica...

Svečano potpisivanje ugovora o izgradnji infrastrukture u Industrijskoj zoni Kukuljanovo

Peto godišnje doba

Kamen temeljac budućeg Vatrogasnog doma

Sadržaj

Uvodnik	3
Novosti iz Grada Bakra	4
Kako se zaštititi od korona virusa	4
Promocija novog broja Bakarskog zbornika	9
Bore Štrbac dobitnik nagrade „Volonter godine“	11
Kamen temeljac za buduću Vatrogasni dom	14
Program preventivne zdravstvene zaštite	17
Regionalni dani EU fondova	18
Komunalne informacije	20
Financiranje zbrinjavanja opasnog otpada koji sadrži azbest	25
Industrijska zona	27
Novi promotivni film Zone	29
Prva punionica za ukapljeni plin u Hrvatskoj	29
Gospodarstvo	30
Ugovor o izvođenju radova na izgradnji prometnica u Zoni	30
Svečano otvorenje salona namještaja Mima d.o.o.	32
Dani naših mjesta	34
Andrejna u Bakru	34
Proslava Frančiškove	35
Turizam	36
Božić u Bakru	36
Deset godina Turističke zajednice Bakra	39
Dječji vrtići	42
Igra kao preduvjet za uspješnu inkluziju	43
Završen ciklus radionica „Rastimo zajedno“	44
Spod školskih klupah	47
Aktivnosti OŠ „Hreljin“	47
Produženi boravak u školama	48
Razglednice moga zavičaja	51
Peto godišnje doba u Bakru	54
Knjižnični fotovremeplov	59
Bakarske udruge	62
Glazba je jubav moja	64
Bajkaonica	67
Moć žene	69
Proslava 155. godišnjice PŠ Praputnjak	71
Noć muzeja na Hreljinu	74
Mičica	78
Info	79

Impressum

Izdavač:

Grad Bakar, Primorje 39

Za izdavača:

Gradonačelnik Tomislav Klarić

Glavna urednica:

Maja Šepac Rožić

Uredništvo:

Maja Šepac Rožić, Paula Mikeli, Viktor Polić, Milan Rončević, Davor Skočilić, Gabrijela Mitić, Vice Sep, Dolores Paro-Mikeli, Sonja Jelušić Marić

Fotografije:

Miljenko Šegulja, Creative media, Ri prsten, Zoran Pavletić, Dominik Barbiani, Ivan Biskupić, Silvia Babić, Ivona Miloš, Vice Sep, Ivan Šamanić, Loren Rubeša

Grafički urednik:

Vibor Visković

Dizajn i priprema za tisak:

Vixel, obrt za web i grafički dizajn

Lektorica:

Sanja Miočić

Digitalno izdanje:

Zbog epidemije korona virusa COVID-19, ovaj broj je izdan samo u digitalnoj verziji.

Materijali se dostavljaju u digitalnom obliku. Materijale ne vraćamo.

List izlazi kvartalno

Dragi sugrađani,

Sada, nakon punih 15 godina tiskanja „Bure“, kada su već svi tekstovi bili napisani i glasilo uređeno za objavu, dogodilo se da smo odgodili tisak. Zato ovaj uvodnik pišem ponovno. Nažalost, u potpuno drugačijem tonu. Godina u koju smo ušli puni optimizma, okruglih brojki, 2020. krenula je, uistinu, nikad bolje. Ogroman broj projekata, dostupna bespovratna sredstva iz Državnog proračuna, EU fondova, idealna suradnja s Vladom i svim ministarstvima, velik broj ugovora, pregovori s novim investitorima, pripremljeni urbanistički planovi, gotovi projekti, građevinske dozvole... Prva dva mjeseca kao u snu, a u tom zamahu kao da smo dobili i krila. Neumorno iz dana u dan, bez trenutka odmora i stajanja, hrli smo da pokrenemo još više i iskoristimo taj povoljan vjetar što je ispunio naša jedra. To je bio naš san, ali Bog je odredio drugačije. U jednom trenu naši snovi krenuli su u nekom drugom, puno važnijem smjeru. Jer, što je važnije od života?

Dogodilo nam se da je upravo spašavanje života postala naša najvažnija preokupacija. Vjerujem da ste i Vi sa zebnjom pomislili na dane koji su pred nama. Briga za bližnje, za sve Vas, naše građane, za naš Grad postala nam je nova opsesija. Kako prebroditi krizu, suočiti se s njom i ostati smiren? Razmišljati na način da se istovremeno pripremamo, koliko god to grubo zvučalo, i za život i za smrt?

Najbitnije načelo, kao i u svakom ratu, je poštivati zapovjednu strukturu. Svako odstupanje od ovog načela može nas dovesti do poraza u bitki koju moramo voditi. Cijena poraza su životi nas i naših sugrađana, zato je bitno to znati i voditi računa o tome. Trezveno, smireno i bez pompe poduzeli smo sve potrebne mjere koje bi nas u najtežim mogućim situacijama održale stabilnima i spremnima da na najbolji način reagiramo na sve što se može dogoditi.

Mobilizirali smo stožer Civilne zaštite Grada Bakra, donosimo odluke, nabavljamo opremu, osiguravamo sredstva, poduzimamo sve radnje poštujući odluke Kriznog stožera Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske i ministarstava. Svi pojedinci koji nemaju odgovornost, a pokušavaju utjecati na naše odluke (ponekad i u dobroj namjeri), čine štetu izazivajući nepovjerenje u naše odluke, a ona može imati katastrofalne posljedice. Srećom, većina Vas, dragih sugrađana, svjesna je trenutka u kojem živimo. Prilagodili ste se situaciji i poštujuete ograničenja. To je dobro i upravo to mi daje vjeru da ćemo izbjeći ono najgore, jer kako vrijeme odmiče, uvukla se među nas svijest o ozbiljnosti situacije pa mjere koje se poduzimaju pokazuju rezultate.

Naša je sreća što imamo stručne ljude u zdravstvu i Premijera koji poštuje struku. Oni znaju i mogu kontrolirati situaciju. Narodna poslovice govori da se na mucu poznaju junaci. Ako gledate čitav mandat ove Vlade uočili ste da se od svog prvog dana suočava s krizama. Sve ih je uspješno prebrodila, a bilo je tu svega: poplava, katastrofičnih požara, kriza, stečajeva tvrtki i brodogradilišta, smjena ministara, Brexit, korumpiranih pojedinaca, raznih afera... Sada već pri kraju mandata, udarila je pandemija virusa COVID-19, k tome još i katastrofalan potres u Zagrebu, našem glavnom gradu.

Svi ti problemi traže odgovornost i brza rješenja. Uvjerili smo se da se ona u hodu donose, a upravo to je glavni kriterij kojim se može mjeriti uspjeh. Do sada je poduzeto bezbroj dobrih koraka: predsjedamo EU-om, Pelješki most se uzdiže iz mora, gradi se novi KBC u Rijeci, povlače se Europska sredstva, pokrenuto je na stotine novih projekata diljem Hrvatske. Prvi put od osamostaljenja, Država je u suficitu, donosi se nova zakonska regulativa, institucije rade sve više i sve bolje. Sve to je razlog zbog kojeg u ovom ratu s virusom treba vjerovati premijeru Andreju Plenkoviću, ministru Viliju Berošu, Davoru Božinoviću, Alemki Markotić, kriznim stožerima i Civilnoj zaštiti. Moramo vjerovati desetinama i stotinama zdravstvenih radnika, liječnika i medicinskih sestara i tehničara, tisućama vatrogasaca, policajaca, vojnika. Najviše od svega moramo vjerovati u sebe i svoj narod. Državu smo dobili u ratu i pobijedili zajedništvom, dokazali da složni postajemo nepobjedivi. Vjerujem i da ćemo iz ovog izvući pouke. Možda je to pravi razlog zbog kojeg su zastali naši snovi. Kušnja na koju smo stavljeni govori o zajedništvu i slozi u borbi protiv zla. Ono što upravo sada radimo ukazuje da moramo mijenjati životne navike, odbaciti sebičnost, bahatost, zlobu i posvetiti se pravim vrijednostima, više razmišljati o drugima nego o sebi. Sve materijalno, bezvrijedno je i nestaje u trenu. Prave vrijednosti su zdravlje i životi, briga za njih upravo sada izvire iz nas samih. Upućeni smo da mislimo jedni na druge, baš zato ne smijemo prestati sanjati. Sanjajmo o ljepšem, boljem i pravednijem društvu za sve. Siguran sam da će takve snove Bog nagraditi svojim blagoslovom i podržati svojim odlukama, jer upravo je na djelu iskustvo naših starih koje kazuje: „Čovjek snuje, a Bog odlučuje“. S tim mislim, u vjeri da ćemo pobijediti i početi svi zajedno stvarati bolji život, srdačno Vas pozdravljam.

Vaš gradonačelnik,
Tomislav Klarić

Kako se zaštititi od zaraze koronavirusom, kako se koronavirus prenosi, i sve ostale informacije koje su vam važne?

1. Što je novi koronavirus?

Novi koronavirus koji se pojavio 2019. godine nazvan je SARS-CoV-2, otkriven je u Kini krajem 2019. Radi se o novom soju koronavirusa koji prije nije bio otkriven kod ljudi. Bolest uzrokovana tim virusom naziva se COVID-2019.

2. Odakle potječu koronavirusi?

Koronavirusi su virusi koji cirkuliraju među životinjama, no neki od njih mogu prijeći na ljude. Nakon što prijeđu sa životinje na čovjeka mogu se prenositi među ljudima. Velik broj životinja su nositelji koronavirusa. Na primjer, koronavirus bliskoistočnog respiratornog sindroma (MERS-CoV) potječe od deva dok SARS potječe od cibetke, životinje iz reda zvijeri srodnih mačkama.

3. Može li se ovaj virus usporediti sa SARS-om ili sezonskom gripom?

Novi koronavirus genetski je usko povezan s virusom SARS iz 2003. i ta dva virusa imaju slične karakteristike, iako su podaci o ovom virusu još uvijek nepotpuni. SARS se pojavio krajem 2002. godine u Kini. U razdoblju od osam mjeseci 33 države su prijavile više od 8000 slučajeva zaraze virusom SARS-a. Tada je od SARS-a umrla jedna od deset zaraženih osoba. Iako se nCoV i virusi gripe prenose s osobe na osobu i mogu imati slične simptome, ta dva virusa su vrlo različita te se stoga i ponašaju drugačije.

4. Kako se virus prenosi? Koliko lako se on širi?

Iako virus potječe od životinja, on se sada širi s osobe na osobu (prijenos s čovjeka na čovjeka). Trenutno se procjenjuje da vrijeme inkubacije koronavirusa (vrijeme između izlaganja virusu i pojave simptoma) traje između 2 i 12 dana. Iako su ljudi najzarazniji kada imaju simptome nalik gripi, postoje naznake da neki ljudi mogu prenijeti virus, a da nemaju simptome ili prije nego se oni pojave. Potvrdi li se ovaj podatak, to će otežati rano otkrivanje zaraze koronavirusom. To nije neuobičajeno kod virusnih infekcija, kao što se vidi iz primjera ospica, ali za ovaj novi virus nema jasnih dokaza da se bolest može prenijeti prije pojave simptoma. Sustavna provedba mjera za prevenciju i kontrolu pokazala se učinkovitom u kontroli SARS-CoV i MERS-CoV virusa.

5. Koji su simptomi zaraze koronavirusom?

Koliko je poznato, virus može uzrokovati simptome slične gripi poput:

- ◆ povišene tjelesne temperature
- ◆ kašlja
- ◆ kratkog daha
- ◆ bolova u mišićima i

◆ umora

U težim slučajevima javlja se teška upala pluća, sindrom akutnog otežanog disanja, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta. Osobe koje boluju od kroničnih bolesti podložnije su težim oboljenjima.

6. Jesu li neki ljudi pod većim rizikom od drugih?

Općenito starije osobe i osobe s kroničnim bolestima (poput povišenog tlaka, srčanih bolesti, dijabetesa, bolesti jetre i bolesti dišnih puteva) imaju veći rizik razvoja težih simptoma zaraznih bolesti.

7. Postoji li lijek za bolesti uzrokovane koronavirusom?

Ne postoji posebno liječenje za ovu bolest. Pristup liječenju pacijenata s infekcijama vezanim za koronavirus je liječenje kliničkih simptoma (npr. povišene temperature). Potporno liječenje može biti vrlo učinkovito kod zaraženih osoba.

8. Što učiniti ako sam bio u bliskom doticaju s osobom oboljelim od koronavirusa?

Javiti se epidemiologu ili liječniku. Osoba koja je tijekom zadnjih 14 dana bila u bliskom kontaktu s oboljelim od koronavirusa bit će stavljena pod aktivni zdravstveni nadzor u samoizolaciji. Ako osoba pod zdravstvenim nadzorom razvije znakove respiratorne bolesti, epidemiolog koji provodi nadzor postupit će u skladu sa sumnjom na koronavirus (dogovara se prijevoz u bolnicu radi dijagnostike i liječenja), a kontakti se stavljaju pod zdravstveni nadzor. Ako osoba po završetku zdravstvenog nadzora ne razvije simptome respiratorne bolesti, epidemiolog šalje obavijest o završetku zdravstvenog nadzora nadležnim ustanovama.

9. Koja su pravila za dezinfekciju/pranje ruku?

Pranje i dezinfekcija ruku ključni su za sprječavanje infekcije. Ruke treba prati često i temeljito sapunom i vodom najmanje 20 sekundi. Kada sapun i voda nisu dostupni možete koristiti dezinficijens koji sadrži najmanje 60% alkohola. Virus ulazi u tijelo kroz oči, nos i usta. Stoga ih nemojte dirati neopranim rukama.

10. Jesu li kirurške maske učinkovita zaštita protiv koronavirusa?

Kirurške maske sprječavaju širenje infekcije s bolesnih ljudi na druge. Kirurške maske su manje učinkovite u zaštiti ljudi koji nisu zaraženi. Za uobičajeni socijalni kontakt s oboljelim dovoljna je kirurška maska i održavanje udaljenosti najmanje jedan metar od bolesnika. Zdravstvenim djelatnicima koji su u doticaju s pacijentima za koje se sumnja ili je potvrđen koronavirus, savjetuje se korištenje kirurške maske ili maske veće razine filtriranja (FFP2), a kod medicinskih zahvata gdje se stvara aerosol FFP3 maske.

11. Mogu li dojeti ako sam zaražena?

Trenutno ne postoje klinički dokazi koji bi sugerirali da se virus prenosi majčinim mlijekom. Infekcija se može prenijeti na dijete bliskim kontaktom, jednako kao i na bilo koga drugoga s kim ste u kontaktu. Prema onome što je dosad poznato, prednosti dojenja nadmašuju potencijalne rizike prenošenja virusa putem majčinog mlijeka ili putem bliskog kontakta s djetetom. No, to je pojedinačna odluka svake dojilje, oko koje se dodatno može konzultirati s pedijatricom, savjetnicom za dojenje ili patronažnom sestrom.

Ako želite nastaviti dojeti, poduzmite mjere opreza i ograničite potencijalno širenje koronavirusa na dijete, i to:

- pranjem ruku prije nego dodirnete dijete, pumpu za izdavanje ili bočice
- izbjegavanjem kašljanja ili kihanja tijekom dojenja
- temeljitim čišćenjem pumpe za izdavanje nakon svake uporabe, prema uputama proizvođača. Razmislite možete li nekoga zamoliti da nahrani dijete vašim izdojenim mlijekom. Bez obzira dojite li ili hranite dijete adaptiranim mlijekom, obvezno sterilizirajte bočice i svu ostalu opremu koju koristite. Ne dijelite pumpe za izdavanje, bočice ili dude s nekim drugim.

12. Postoji li cjepivo protiv koronavirusa?

Trenutno ne postoji cjepivo protiv koronavirusa. Zato je važno spriječiti infekciju ili njeno daljnje širenje.

13. Štiti li me ovogodišnje cjepivo protiv gripe od koronavirusa?

Virus gripe i koronavirusa su vrlo različiti i cjepivo protiv sezonske gripe ne štiti od bolesti uzrokovane virusom SARS-CoV-2.

14. Što s kontaktom s kućnim ljubimcima?

Nije dokazano da kućni ljubimci (npr. psi i mačke) imaju veći rizik zaraze nego ljudi. Kao mjera opće predostrožnosti, u kontaktu sa životinjama pridržavajte se osnovnih načela higijene.

15. Kako trebam postupati s odjećom koju nosim izvan kuće ili u samoizolaciji?

Svjetska zdravstvena organizacija objavila je kako još uvijek ne postoje jasni dokazi koliko koronavirus preživljava na površinama, ali preliminarne informacije govore da se na površini može zadržati od nekoliko sati do nekoliko dana. Prema podacima koje su objavili znanstvenici s američkog Harvarda, vjerojatnije je kako će virus preživjeti na čvršćim površinama nego na mekšim, poput različitih tkanina. Ipak, liječnici sugeriraju skidanje obuće nakon ulaska u zatvoreni prostor i presvlačenje u čistu odjeću.

Odjeću koju ste koristili nemojte tresti ili provjetravati. Operite je kao i inače, prema uputama s etikete.

Nakon dodirivanja korištene odjeće svakako operite ruke.

16. Što ako se oba roditelja razbole od koronavirusa i nemaju kud s djetetom?

Ukoliko se oba roditelja maloljetnog djeteta razbole od koronavirusa, a roditelji nisu u mogućnosti na odgovarajući način zbrinuti svoju djecu, mogu se obratiti nadležnom centru za socijalnu skrb koji će sukladno svojim nadležnostima osigurati odgovarajući smještaj za tu djecu.

Napomena: svakom pojedinom slučaju pristupa se individualno!

Izvor: Službena stranica Vlade za pravodobne i točne informacije o koronavirusu www.koronavirus.hr

DEŽURNI INFO TELEFON CIVILNE ZAŠTITE GRADA BAKRA

099 802 0920

Na info telefon 099 802 0920 u terminu od 08.00 do 16.00 sati, građani grada Bakra mogu dobiti sve potrebne informacije, kao i odgovore na eventualna pitanja vezana za funkcioniranje života i rada na području Grada zbog novonastale situacije širenja zaraze koronavirusa COVID-19.

Podrška razgovorom građanima koji se nalaze u samoizolaciji ili karanteni zbog koronavirusa

Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije uspostavilo je besplatnu telefonsku liniju

099 661 47 06

za pružanje podrške osobama u samoizolaciji ili karanteni. Građani mogu razgovarati s dežurnim volonterima svakodnevno od 12 do 20 sati.

Hrvatski Crveni križ u suradnji s Ravnateljstvom civilne zaštite izradio je upute za siguran način pružanja pomoći starijim i nemoćnim osobama, kao i za sigurno primanje pomoći tijekom epidemije koronavirusa.

Hrvatski Crveni križ i 131 društvo Crvenog križa redovito obilaze stare i nemoćne osobe koje same ne mogu doći do osnovnih životnih potrepština. Svi oni koji trebaju pomoć, a nisu obuhvaćeni programom Pomoći u kući, mogu kontaktirati Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka.

Vlada Republike Hrvatske zajedno sa svim medijima i javnim servisima pravovremeno je informirala građane o djelovanju korona virusa, njegovu prenošenju, posljedicama i ostalim učincima te kako najbolje zaštititi sebe i druge.

Ipak, građani svakodnevno traže nove informacije o pandemiji koja sve više zahvaća i naše područje pa su iz Ravnateljstva civilne zaštite uveli novi nacionalni broj samo za informacije o korona virusu.

Novi nacionalni broj 113 bit će na raspolaganju svima 24 sata dnevno.

Građani koji se, pak, nalaze u izolaciji zbog sumnje na korona virus mogu telefonom potražiti psihološku pomoć koju uvodi Služba za mentalno zdravlje zagrebačkog Na-

stavnog zavoda za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar, a u tu svrhu bit će dostupno osam telefonskih linija.

Telefon za psihološku pomoć bit će dostupan svakog dana od 08 do 22 sata. Telefoni na koje će se javljati stručnjaci za mentalno zdravlje su: 01/ 2991 356, 01/4696 376, 01/4696 107, 01/4696 297, 01/6468 334, 01/6468 335, 01/6468 337 i 01/6468 338.

Kako bi bolje i pravovremeno informirali javnost o svim detaljima vezanima za korona virus, kao i pokušali educirati stanovništvo o načinima ponašanja i uputili ih u proceduru u slučaju da imaju simptome virusa, Vlada Republike Hrvatske otvorila je web stranicu www.koronavirus.hr.

Uz upute kako se ponašati u određenim situacijama, kako razlikovati koronu od obične prehlade i kako provoditi samoizolaciju, Vlada na stranici objavljuje najnovije informacije i upute Kriznog stožera.

Na stranici se nalazi i karta Republike Hrvatske na kojoj su svi slučajevi korona virusa u Republici Hrvatskoj raspodijeljeni po mjestima gdje prebivaju zaraženi, pa se tako lakše može pratiti i kretanje virusa.

Uz to, Vlada ima i Twitter profil namijenjen brzom informiranju za vrijeme epidemije korona virusa. ♦

Obavijest u vezi dostave hrane i lijekova za starije građane i sve druge potrebite osobe

Grad Bakar u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Rijeka, omogućio je dostavu obroka, hrane i lijekova prema narudžbi svim potrebitim građanima.

Obroke za potrebite pripremat će Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka, a dostavljat će ih u doba ručka, u jednokratnoj i nepovratnoj ambalaži na dostavno mjesto ispred ulaznih vrata korisnika (mole se korisnici da pripreme stolicu ispred vrata). Dostavljači obroka bit će vidno obilježeni znakom Crvenog križa.

Putem brojeva telefona Gradskog društva Crvenog križa Rijeka i svi građani s područja Grada Bakra kojima je to potrebno također mogu dogovoriti dostavu jednog ili više dnevnih obroka po cijeni od 20 kn za doručak, 35 kn za ručak i 30 kn za večeru, odnosno ukupno 85 kn za sva tri obroka. Naknada za dostavu se naplaćuje 5,00 kuna po jednoj dostavi dnevno.

Pozivamo građane kojima je potrebna dostava hrane i lijekova da se izravno obrate Gradskom društvu Crvenog križa Rijeka svakim danom od 08 do 18 sati, od ponedjeljka do petka na brojeve telefona 333-699 ili 333-493 ili 099/609 8395, a subotom i nedjeljom na dežurni telefon 217-599. Za narudžbu i dostavu lijekova potrebno je uz ime i prezime pripremiti i matični broj osiguranja (nalazi se na zdravstvenoj iskaznici).

Kupovinu i dostavu obavljat će isključivo ovlaštene osobe Gradskog društva Crvenog križa Rijeka koji će biti u službenoj odjeći Crvenog križa i volonteri Grada Bakra.

Obroci će se dostavljati na sljedeći način:

- ◆ dostava je u nepovratnoj, jednokratnoj ambalaži
- ◆ dostava prema korisniku organizira se jednom dnevno, u vrijeme ručka, odnosno uz ručak se dostavlja večera kao i doručak za sljedeći dan
- ◆ korisnik se može odlučiti i za samo jedan obrok dnevno koji se dostavlja u vrijeme ručka
- ◆ korisnik mora osigurati dostavno mjesto ispred ulaznih vrata do kojih se dostava obavlja – predlaže se da to bude stolica na koju će se odložiti obroci koji se dostavljaju
- ◆ dostavljači obroka biti će vidno obilježeni znakom Crvenog križa.

Također, građani se u bilo koje vrijeme Crvenom križu mogu obratiti i putem adrese elektroničke pošte crveni-krizrijeka@gmail.com. ◆

Najuspješnijim bakarskim sportašima 30 tisuća kuna

Tekst: Maja Šepac Rožić

Najuspješnije bakarske sportaše, najbolje promotore bakarskog kraja, Grad je nagradio s ukupno 30 tisuća kuna. Tradicionalna dodjela, na samom kraju godine održana je 23. prosinca 2019. godine u Domu kulture „Matija Mažić“ u Bakru. „Drago nam je da ste aktivni i da postižete dobre rezultate. Na ovaj način željeli smo vam odati priznanje da vidite koliko cijenimo vaše uspjehe. Ponosni smo na vas. Ovo je priznanje vama, ali i vašim roditeljima“, poručio je bakarski gradonačelnik Tomislav Klarić čestitavši najboljim promotorima Grada.

Temeljem kriterija za financiranje sportskih udruga i uspješnih sportaša s područja Grada Bakra, a na prijedlog Povjerenstva za ocjenu pristiglih prijava, nagrađeni su: Laura Štiglić, Matea Burazer, Lovro Burazer, Karolina Keretić, Leon Domitrović, Lana Domitrović, Marta Štiglić, Petra Huseinović, Marina Bedaković, Tanja Maršanić, Nika Suljaković, Sara Laura Hrubí, Lara Alagić, Ivona Kauzlarić, Ivano Kurtović, Klara Polić, Matija Ružić, Luka

Viljušić, Nives Krajačić, Borna Arapinac, Luka Krajačić, Ivan Petrović, Nevio Cuculić, Denis Cuculić, Sara Tadej, Ivan Ožbolt, Luka Ožbolt, Borna Duvnjak, Paola Rončević, Emili Viljušić, Karlo Ugrin, Lovro Randić, Marija Vrban, Liza Krzyk, Mauro Štiglić, Mia Mišković, Andrea Pezelj, Dora Frančišković i Lucija Frančišković.

Čestitamo svim uspješnim sportašima i želimo im sve najbolje u daljnjem radu. ♦

Dodjela stipendija Grada Bakra

Tekst: Maja Šepac Rožić

Bakarskim srednjoškolicima i studentima je, u Domu kulture „Matija Mažić“, „podijeljeno“ 300 tisuća kuna, koliko je iz Proračuna Grada Bakra osigurano za ovogodišnje stipendiste.

Čak 45 gradskih stipendija, ukupno vrijednih oko 300 tisuća kuna, dodijeljeno je bakarskim učenicima i studentima. Ugovori o stipendiranju između Grada Bakra i 20 učenika srednjih škola te 25 studenata svečano su potpisani u Domu kulture „Matija Mažić“.

„Odlučili smo povećati stipendije. To je poklon Grada Bakra, nagrada za vaše uspjehe i ostvarene rezultate. Željeli smo vam odati priznanje za sav trud i zalaganje koje ste uložili u svoje školovanje. Pozivam vas da i dalje budete

primjer vašim kolegama i ponos svojim roditeljima i svom Gradu“, okupljenim je stipendistima poručio bakarski gradonačelnik Tomislav Klarić.

Učenici će ove godine mjesečno primati 500, a studenti 750 kuna, dok će učenici i studenti čije su obitelji korisnici socijalnog programa primati 600, odnosno 800 kuna, što je 25 % više u odnosu na prošlu godinu.

Ovogodišnji stipendisti, učenici srednjih škola su: Tin Pavletić, Patrik Malešević, Dora Pribanić, Nataša Rade-

šić, Bruno Vladislović, Karlo Musinov, Ema Ružić, Erika Jokić, Frano Budimir, Ema Talan, Martina Grubišić, Mario Ružić, Anamarija Matijević, Petar Božović, Sanjin Anić, Martina Vidović, Ivan Cuculić, Daria Ljevar, Ivan Čavlović i Matija Vidan.

Ovogodišnji studenti stipendisti su: Ana Pavletić, Marko Ruskaj, Margareta Širola, Anamarija Ugljar, Marko Lužaić, Andrea Petrovski, Ana-Marija Viljušić, Paola Vukonić, Mía Dragičević, Enida Smajlović, Marko Sišul, Lovro Bonefačić, Marina Bistričić, Karlo Blažina, Sara Marohnić, Helena Mičetić, Mila Stazić, Marijeta Tićak, Mirna Relić, Karmela Adžić, Anton Vladislović, Mauro Mičetić, Marina Bulić, Valentina Tigani i Toni Sobol.

Stipendiranje učenika i studenata samo je dio Gradskih ulaganja u mlade, kojima Grad iz godine u godinu pridaje posebnu pažnju. Trenutno je na prostoru Grada Bakra u tijeku proširenje dječjeg vrtića na Škrljevu čime će se kapaciteti povećati za 20-ero djece. Grad financira troškove plaća šest učiteljica u produženom boravku pa je za pohvaliti kako na području Grada postoji šest skupina produženog boravka i to u matičnoj školi u Bakru i na Hreljinu, na Škrljevu dvije skupine, Krasici i Kukuljanovu po jedna, za što se izdvaja pola milijuna kuna. Financira i besplatne radne bilježnice, školski pribor za prvašice te pedijatra i logopeda. Značajne su investicije i u gospodarstvo jer je cilj da mlade osobe na svom prostoru što lakše pronađu posao. ♦

Promocija novog broja Bakarskog zbornika

Tekst:
Boris
Petković

„Hreljinski trolist“ autora Irvina Lukežića svečano je predstavljen u Domu kulture Hreljin, 31. siječnja 2020. godine. Knjigu koja govori o istaknutim Hreljanima Gjuri Ružiću, Mati Poliću i Ivanu Širolu predstavili su, uz autora, urednik Zbornika Boris Petković i dr. Maja Polić.

Knjiga „Hreljinski trolist“ posvećena je životu, radu i postignućima Gjura Ružića, Mata Polića i Ivana Širole. Riječ je o istaknutim sinovima Hreljana koji su ovom knjigom dobili zasluženo mjesto u našoj povjesnici. O Gjuri Ružiću postojala je relevantna literatura, no dr. Lukežić obradio ju je, sistematizirao i dopunio i sada na jednom mjestu imamo cjelovit pregled života i postignuća ovoga znamenitog primorskog gospodarstvenika/poduzetnika. Gotovo svaki Hreljan bar ponešto je u životu čuo o obi-

telji Polić-Šumić, ali te su informacije bile sporadične i nepotpune, no kazivanja da je riječ o bogatoj i utjecajnoj obitelji, čak i više od toga, pokazala su se točnima. Obitelj Polić-Šumić, osobito središnja ličnost ovoga rada Mate Polić-Šumić, u ovdašnjim su tradicionalnim gospodarskim granama – trgovini i pomorstvu – bili izrazito uspješni privrednici i svojim djelovanjem pridonijeli su prosperitetu čitavoga našeg zavičaja. K tome, članovi obitelji Polić-Šumić bili su i dobrotvori, osobito hreljinske župe i škole.

Uz to što je bio uspješan gospodarstvenik, Mate Polić se iznimno istaknuo na području kulture pa je tako bio dugogodišnji član i predsjednik tršćanske slavenske čitaonice, a potom pridonio i uspješnom djelovanju riječke čitaonice. U Bakru je ostavio trag kao načelnik zaslužan za ostvarenje vrijednih, u ono doba naprednih komunalnih projekata. Također, dr. Lukežić donosi portret profesora Ivana Širole, rođenog Hreljana, iznimne ličnosti, profesora, pedagoga, poliglota i prevoditelja koji je hrvatski korpus pedagoške literature obogatio prijevodima kapitalnih djela europske pedagoške literature i na hrvatskom književno-pedagoškom nebu ostavio sjajan trag koji nam sada postaje vidljiv i jasan.

O ovom hreljinskom trolistu znamenitih Hreljana dr. Lukežić piše detaljno i opširno, kronološki prateći njihov život. Donosi nam mnogo detalja koji bacaju novo svjetlo na gospodarsku, kulturnu i političku – prvenstveno regionalnu povijest, ali značaj ovih osoba neupitno nadilazi uži primorski kraj i one imaju mjesto na narodnoj povijesnoj

pozornici. Dr. Lukežić dotaknuo se i pojedinih obitelji s kojima su ovi uglednici došli u poslovne ili obiteljske odnose i ta šira slika vremena i ljudi daje tekstu dodatnu vrijednost.

Nakon podosta vremena Zbornik je u cijelosti posvećen hreljinskim temama, što nam je posebno drago, a vjerujemo da smo kvalitetom i značajem ove knjige to umnogome potvrdili. Uvjereni smo da su prijatelji hreljinske povijesti i kulture dobili knjigu kojom se mogu ponositi i nadamo se da će stanovnici današnjeg Hreljina iznaći način da, osim u njoj, imena Gjure Ružića, Mata Polića i Ivana Širole budu vrednovana i na drugi način. Zaista, riječ je neprijeporno o iznimnim osobama, zaslužnicima visokoga ranga čije je mjesto, sada to jasno vidimo, u hrvatskoj povijesti. Sve prisutne pozdravili su gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić i pročelnica Ivna Kauzlarić. Nakon promocije, svi uzvanici imali su priliku pogledati zanimljivu izložbu „Šetnja kroz hreljinsku povijest“ koju su povodom Noći muzeja organizirali umirovljenici podružnice Hreljin. ◆

Bore Štrbac dobitnik nagrade „Volonter godine“ PGŽ-a za 2019.

Tekst: Paula Mikeli

„Volonteri nisu plaćeni, ne zato što su bezvrijedni, već zato što su neprocjenjivi“, poznata je izreka kanadske sportašice Sherry Anderson. Da je neprocjenjivo vrijedan možemo reći za našeg vrijednog i skromnog volontera, prof. Boru Štrpca kojemu je u prosincu 2019. dodijeljena nagrada „Volonter godine 2019. PGŽ-a“. Ovom prilikom mu na tome čestitamo!

Po zanimanju je profesor povijesti i likovne umjetnosti, a radi kao profesor povijesti u Pomorskoj školi u Bakru. Cijeli svoj život bavi se sportom, bio je strastveni nogometaš sve dok zbog ozlijede više nije mogao aktivno igrati nogomet. Dugi niz godina trenira djecu i mlade u Judo klubu Rijeka te ima certifikat za judo sudca. Između ostalog, hobi mu je planinarenje, obilježavanje i čišćenje planinarskih staza, a u posljednje vrijeme bavi se planinarskim biciklizmom. Jedan je od osnivača Hrvatske povijesne postrojbe Gradska straža Bakar 1848. te jedan od autora i nositelja aktivnosti poznate i posjećene Pomorske bitke. Bore Štrbac aktivan je u većini bakarskih udruga, a posjetiteljima grada Bakra poznat je i kao vodič mnogih turističkih tura poput poznate Šetnje kroz povijest koja se održava za Margaretino leto, šetnje Bakrom povodom Dana međunarodnog priznanja Hrvatske, u sklopu projekta „Upoznaj svoju zemlju“ Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, raznih predavanja o povijesti Grada Bakra i sl. Svoju svestranost ostvaruje i kroz volonterski

rad kojim je doprinio razvoju Grada, društvene zajednice te mnogih sportskih i kulturnih događanja.

U nastavku Vam donosimo razgovor s volonterom 2019. godine, Borom Štrpcem.

Što Vas je potaknulo na volontiranje?

„Na volontiranje me je prije svega potaknula ljubav prema sportu kao mojoj životnoj orijentaciji te ljubav prema kulturnoj, povijesnoj i prirodnoj baštini našega Grada.“

Možete li podijeliti s čitateljima neka od svojih volonterskih iskustava i ujedno nam reći na koji način je Vaš volonterski rad doprinio razvoju zajednice?

„Moj volonterski rad najviše se ogledava kroz edukaciju djece i mladih, posebice osnovnoškolaca i srednjoškolaca, u planinarenju i čišćenju planinarskih staza u sklopu izvanškolskih aktivnosti. Primjerice s učenicima Učeničkog doma Tomislav Hero u sklopu Planinarske sekcije tijekom vikenda čistili su se bunker, kojih ima ukupno 76 na našem području, takozvana Rupnikova linija, muletierre (putovi koji povezuju vojne fortifikacije), a očistili smo i najstariju crkvu na prostoru Grada Bakra, crkvu sv. Am-

broza na Škrljevu. Kroz godine volontiranja čistila se je i Karolinska cesta (Bakar-Sveti Kuzam), planinarska šetnica do Soplja, arheološki lokalitet brdo Solin na Kostreni, šetnica Walk by Potok, uređivali smo edukativnu stazu prapovijesna gradina Plosna – Ponikve te periodična jezercu Mali i Veli lug. S učenicima Učeničkog doma Tomislav Hero, kojima ovaj oblik aktivnosti oplemenjuje vrijeme provedeno daleko od njihovih kuća, čistio se Fister (Ružić selo) od raslinja te mnogobrojni lokaliteti u sklopu Zelene čistke koja se svake godine u mjesecu travnju održava na području Grada Bakra. Moram napomenuti da veliki dio alata koji se vikendom koristi za čišćenje staza, objekata i prirodnih prostora mi ustupi Komunalno društvo Dobra, na čemu im se i ovom prilikom zahvaljujem.

Kao volonter održao sam mnogobrojna predavanja o povijesnoj baštini Grada Bakra, postavio nekoliko izložbi o povijesti pomorstva u crkvi sv. Margarete, vodio turističke ture kroz cijeli Grad Bakar. Prije nekoliko godina volontirao sam na projektu u sklopu kojega su u naš kraj stigli studenti hrvatskog podrijetla iz cijelog svijeta. Cilj tog projekta bio je upoznavanje i briga o hrvatskoj kulturnoj baštini pa se tako u našoj županiji čistilo i istraživalo na tri lokaliteta. Vodio sam grupu koja je čistila, istraživala i učila o Hreljinskoj gradini.“

Zaista moramo pohvaliti Vaš široki spektar volonterskog rada i sve što činite za prirodnu i kulturnu baštinu Grada Bakra i Primorsko-goranske županije. Još jednom Vam čestitamo na nagradi „Volonter godine“. Možete li reći čitateljima što je i što za Vas znači nagrada „Volonter godine“ PGŽ-a za 2019. godinu?

„Nagradu „Volonter godine“ povodom Međunarodnog dana volontera dodjeljuje Udruga za razvoj civilnog druš-

tva SMART, u suradnji s Gradom Rijekom i Primorsko-goranskom županijom. Postoji nekoliko kategorija, a za „Volontera godine PGŽ-a“ najviše se gleda lepeza djelatnosti kojima se bavi nominirana osoba. Za spomenutu nagradu predložen sam od strane Dunje Vladislović, voditeljice Kulturno umjetničke udruge Skladuz potpis potpore Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra. Za mene ova nagrada znači nagrada i priznanje za sve ono što se radi, ali smatram da sam ja samo nositelj ove nagrade te da ona pripada svima onima s kojima surađujem kroz volonterski rad, posebice osnovnoškolcima, srednjoškolcima, umirovljenicima i KUU Sklad.“

Mnogi su mišljenja da predano volontiranje znači i veliko odricanje. Koliko je to po Vama istina i imate li kakav savjet za čitatelje?

„Ukoliko je osoba voljna volontirati, potrebna je samo dobra organizacija i volja. Iskreno, ponekad je zaista teško sve uskladiti, a neke akcije i događaji znaju biti u isto vrijeme pa čovjek treba odlučiti gdje će sudjelovati, ali neprocjenjiv je osjećaj zadovoljstva kada svojim radom i znanjem doprinesete zajednici.“

Puno Vam hvala na razgovoru i za kraj, što biste poručili čitateljima, zašto treba volontirati?

„Volontiranje i doprinos zajednici prije svega ispunjava čovjeka zadovoljstvom. Tijekom volontiranja upoznajete nove ljude, družite se s dragim ljudima i što je najljepše, vođenjem volonterskih akcija omogućujete pojedincu da grupnim radom i doprinosom zajednici postane dio zajednice u kojoj živi. Divan je osjećaj kada svi zajedno sjednete/stanete i pogledate u učinjeno, tada u potpunosti osvijestite kako dobra djela nastaju zajedničkim radom. Volontiranjem ostavljate dobar trag u zajednici.“ ♦

Grad Bakar pridružio se akciji „I u mom gradu Vukovar svijetli“

Tekst: Maja Šepac Rožić

U spomen na 28. godišnjicu pada Vukovara, u Bakru je 18. studenog organizirana akcija „I u mom gradu Vukovar svijetli“, kojom je Grad Bakar iskazao poštovanje i zahvalnost svim žrtvama Vukovara kao i svim braniteljima u Domovinskom ratu.

U organizaciji Grada Bakra, Turističke zajednice grada Bakra, Udruge hrvatskih branitelja Domovinskog rata Bakar, Pomorske škole Bakar i Osnovne škole Bakar, organizirano je paljenje svijeća na Spomeniku Domovinskom ratu u Bakru ispred Pomorske škole gdje se okupio velik broj ljudi i učenika koji su se prisjetili vukovarskih

stradalnika koji su herojski izdržali 86 dana najstrašnije opsade i granatiranja grada heroja.

U večernjim satima u Crkvi majke Božje od Porta održana je sveta misa za sve pale civile i branitelje Vukovara i Škabrnje koju je predvodio velečasni Nikica Jurić. ♦

Kamen temeljac za budući Vatrogasni dom

Tekst:
Silvia Babić

Vatrogasni dom u Škrljevu bit će izgrađen na ulazu u naselje, uz Industrijsku zonu Kukuljanovo. Vrijednost investicije iznosi više od 11 milijuna kuna.

Povodom obilježavanja četrdeset godina osnivanja Dobrovoljnog vatrogasnog društva Škrljevo, gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić, predsjednik Vijeća MO-a Škrljevo Vice Sep, predsjednik Vatrogasne zajednice Grada Bakra Darko Pavletić te predsjednik DVD-a Škrljevo Mladen Babić, jučer su na gradilištu novog Vatrogasnog doma u Škrljevu položili kamen temeljac te simbolično betonom prekrili vremensku kapsulu na gradilištu.

„Sretni smo što ćemo nakon četrdesetak godina uspješnog rada i djelovanja, napokon dobiti toliko očekivani Dom. Uz osnovnu zadaću razvoja i provođenja protupožarne zaštite, sudjelujemo na mnogim vatrogasnim natjecanjima s ekipama djece, mladeži i odraslih gdje postizemo zavidne rezultate“, kazao je Mladen Babić, predsjednik DVD-a Škrljevo. Babić je dodao i da će dobivanje novog vatrogasnog doma riješiti i gorući problem Društva.

„Dobit ćemo garažni prostor za naša tri vozila koja su do sada bila vani, izložena svim vremenskim uvjetima. Svi ovi čimbenici su ključni za napredak i razvoj našeg Društva, zbog čega ćemo naš rad i aktivnosti moći podignuti na još višu i kvalitetniju razinu“, zaključuje Babić.

Novi Vatrogasni dom bit će izgrađen na samom ulazu u naselje, neposredno uz Industrijsku zonu Kukuljanovo. Lokacija se nalazi na novoformiranoj katastarskoj čestici, a vrijednost izgradnje kapitalnog projekta grada Bakra iznosi više od jedanaest milijuna kuna.

„Nadam se da će ovaj Dom služiti svrsi i da ćete i dalje raditi na svojim zadaćama. Velika je odgovornost pred vama, jer ovo nije mala investicija i svi su pogledi uprti u vas“,

poručio je Predsjednik Vatrogasne zajednice grada Bakra, Darko Pavletić.

Predsjednik Vijeća mjesnog odbora Škrljevo Vice Sep objasnio je da ovo nije priča od jučer jer se na planiranju projekta radilo još od prijašnjih saziva.

„Evo, naišli smo na plodno tlo u Gradu Bakru i konačno se pronašla nova lokacija, nakon što smo jednu izgubili. Veselim se danu kada ćemo se opet naći ovdje i prerezati vrpču“, kazao je Sep, zaključivši da će ovo postati jedan drugi dio centra Škrljeva gdje će se nalaziti mnoge generacije.

Gradonačelnik Bakra, Tomislav Klarić, prisjetio se brojnih kamena temeljaca koji su prethodnih godina postavljeni za objekte na ovom području. Posljednji je postavljen za

školu i školsku dvoranu na Hreljinu. Dodao je i da mu je upravo ovaj kamen temeljac posebno prirastao srcu zbog mnogih sastanaka koji su mu prethodili.

„U ovom trenutku grad Bakar postaje moćno snažno gospodarsko središte našeg Hrvatskog primorja. Silno sam ponosan na njega, jer je u njega ugrađen jedan mali dječak mene i jedva čekam dan kada ću vam predati ključeve, kada ćemo ovdje čuti dječji smijeh i pjesmu te gledati va-

trogasnu mladež“, kazao je Klarić te dodao kako ovo nije posljednji vatrogasni dom.

Svečani je trenutak obilježilo i polaganje vremenske kapsule koju su zajednički pripremili vatrogasci, djelatnici Grada te učenici područne škole Škrljevo. U vremensku kapsulu, izrađenu od vatrogasnog aparata, postavljena je povelja, učenički radovi mladih dobrovoljnih vatrogasaca Škrljeva, popis članova društva te novinski članci i

posljednji broj glasila »Bura« koji najavljuju gradnju vatrogasnog doma.

Nakon polaganja kamena temeljca uslijedila je svečana sjednica povodom 40. obljetnice Dobrovoljnog vatrogasnog društva Škrljevo. Svečanu sjednicu otvorio je predsjednik DVD-a Škrljevo Mladen Babić te naveo neke od najznačajnijih aktivnosti Društva svih ovih godina, a to su sudjelovanje na mnogim vatrogasnim intervencijama, suradnja s lokalnom zajednicom i udrugama koje djeluju na ovom prostoru, sudjelovanje na brojnim natjecanjima te kontinuirani rad s djecom i mladeži. Na kraju je uslijedila dodjela priznanja najzaslužnijim članovima i članicama Društva. Zlatnu vatrogasnu medalju dobili su Perica Matovina i Zoran Blažević, dok su zlatne vatrogasne plamenice uručene Ivici Gladu i Igoru Vukoviću. Odlikovanje za

posebne zasluge dobio je predsjednik DVD-a Škrljevo Mladen Babić. Najviše vatrogasno priznanje, povelja i plaketa s likom Gjura Deželića, dobio je dugogodišnji član i jedan od osnivača Društva Ante Milković.

DVD Škrljevo osnovano je 1978. godine na inicijativu nekoliko mještana Škrljeva i okolice, s ciljem pružanja protupožarne i požarne zaštite. Tadašnji utemeljitelji borili su se s nedostatkom opreme i prostora. S napornim radom i zalaganjem svih članova društva stvorili su se čvrsti temelji za napredak i opstojnost društva. Danas je Dobrovoljno vatrogasno društvo stožerno društvo u Vatrogasnoj zajednici grada Bakra te kao njezina članica aktivno sudjeluje u svim aktivnostima na području grada Bakra i šire zajednice. Društvo broji 75 članova i 30-ak pripadnika djece i mladeži. ♦

Pet zapovjednika obrane vukovarskog Sajmišta

14. siječnja 2020. godine u Domu kulture „Matija Mažić“ u Bakru, prikazan je dokumentarni film „Pet zapovjednika obrane vukovarskog Sajmišta“. Scenarij potpisuje umirovljena vinkovačka novinarka Milka Vida, a režiju Vladimir Andrić, glumac i režiser vinkovačkog kazališta. Film je nastao na inicijativu Nikole Tarlea, predsjednika humanitarno-kulturno-braniteljskog centra Vukovar.

Ovo je film o pet zapovjednika obrane vukovarskog Sajmišta, a to su Damjan Samardžić – Veliki bojler, Petar Kačić – Srednji bojler, Velimir Đerek – Sokol, Ivan Poljak – Sokol i Josip Tomašić – Osa. Pričama se pristupilo na jedan malo netipičan i drukčiji način. Likove upoznajemo od malih nogu, ali i kroz priče njihovih obitelji. Upoznajemo ih kroz djetinjstvo i mlade dane pa sve do prvih zaljublivanja i romantike. Imali su jako puno zajedničkog i životi su im bili dosta slični, ali nikada se ne bi upoznali da nisu zajedno bili u ratu. Obrana Vukovara je ono što ih je okupilo i učinilo vječnim herojima koje nikada nećemo zaboraviti. To su stvarno bili divni dječaci i mladići, a ove njihove priče koje su prepričane u ovom filmu može jedino ispričati život sam kada se nađe u vihoru rata, ali i u danima ponosa i slave. Snimanje ovakvih filmova je najmanje što možemo učiniti za ljude koji su dali svoje živote za nas”, istaknuo je režiser Vladimir Andrić koji je režirao i film „Ovčara neispričana priča“.

Njihova ratna djelovanja i herojstva u Vukovaru prepričava jedan od najvećih heroja Vukovara Ivica Anđelić, dok-

tor koji je rame uz rame sa zapovjednicima branio Sajmište od velikosrpske agresije.

Scenaristica i redatelj razgovorima s obiteljima heroja gledatelja upoznaje s pet zapovjednika obrane Sajmišta u njihovim mladenačkim danima, prvim ljubavima, šaljivim anegdotama i prati njihov život od trenutka kada oni odlaze u rat.

Tarle je istaknuo da je Sajmište najkrvavije vukovarsko bojište koje je često u sjeni Trpinjske ceste i Mitnice. Od 768 poginulih branitelja dan prije pada Vukovara, na Sajmištu ih je poginulo 300. S ponosom i vječnom zahvalnošću valja se prisjetiti svih onih koji su na oltar Domovine dali najvrjednije što su imali, svoje živote. Onih koji su kada je zatrebalo te ratne 1991. godine pokazali da im je rodna gruda svetinja, a nacionalni ponos nezatamnjen, onih koji su pokazali da imaju ponos i domoljubni osjećaj kakav je oduvijek krasio Hrvate. Zbog takvog osjećaja pogubljeni su mnogi, a među njima i legendarni zapovjednici Sajmišta, južnog prilaza gradu Vukovaru. ◆

Program preventivne zdravstvene zaštite

Grad Bakar nastavio je i u 2020. godini s Programom preventivne zdravstvene zaštite, za koju je osigurano u Proračunu 175.000,00 kuna. Stanovnici Grada Bakra preventivne urološke preglede za muškarce i ginekološke preglede za žene mogu obaviti u Poliklinici Medico u Rijeci.

Cijena urološkog pregleda iznosi 360,00 kuna, a cijena ginekološkog pregleda 450,00 kuna. Odlukom gradonačelnika Grada Bakra korisnici će sufinancirati dio troškova u iznosu od 30% cijene pregleda. Za urološki pregled učešće korisnika iznosi 108,00 kuna, dok za ginekološki pregled učešće iznosi 135,00 kuna. Preglede se može dogovoriti na broj telefona 051/ 263-109 ili e-mailom na sljedeću adresu: medico@medico.hr. ♦

Dobrovoljno darivanje krvi

Tekst: **Silvia Babić**

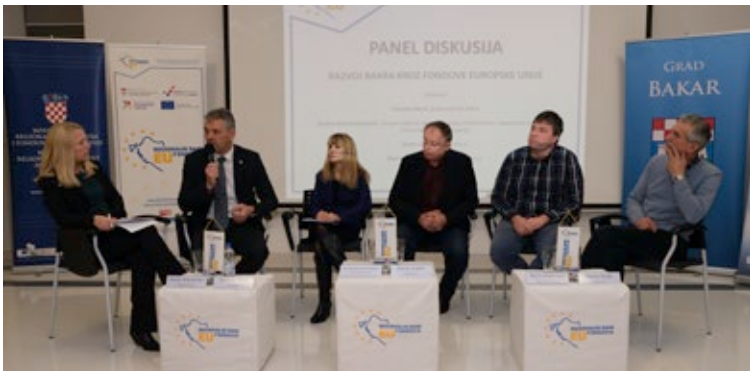
Aktiv DDK Bakar u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Rijeka organizirao je, u utorak 7. siječnja 2020., prvu ovogodišnju akciju dobrovoljnog darivanja krvi u Vatrogasnom domu Bakar.

Akciji su pristupila dvadeset i četiri darivatelja, a njih dvadeset i troje je dalo krv. Akciji je pristupio i jedan nov darivatelj. Predsjednik aktiva DDK Bakar Mladen Babić najavljuje još dvije akcije dobrovoljnog darivanja krvi u 2020. godini. Aktiv DDK Bakar i Gradsko društvo Crvenog križa zahvaljuju svim darivateljima krvi, volonterima Crvenog križa te Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Bakar i SRD Luben na ustupljenim prostorima za održavanje spomenute akcije. ♦

Regionalni dani EU fondova u Bakru

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u suradnji s institucijama u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova, kao nositelj politike ravnomjernog regionalnoga razvoja u Republici Hrvatskoj i tijekom 2019. godine organizirao je informativno-edukativna događanja pod nazivom „Regionalni dani EU fondova“. Putem brojnih događanja, koji su bili organizirani u ukupno 30 gradova diljem Hrvatske, šira javnost i svi zainteresirani pojedinci, na razumljiv i pristupačan način, informirala se o dostupnim mogućnostima financiranja iz fondova Europske unije.

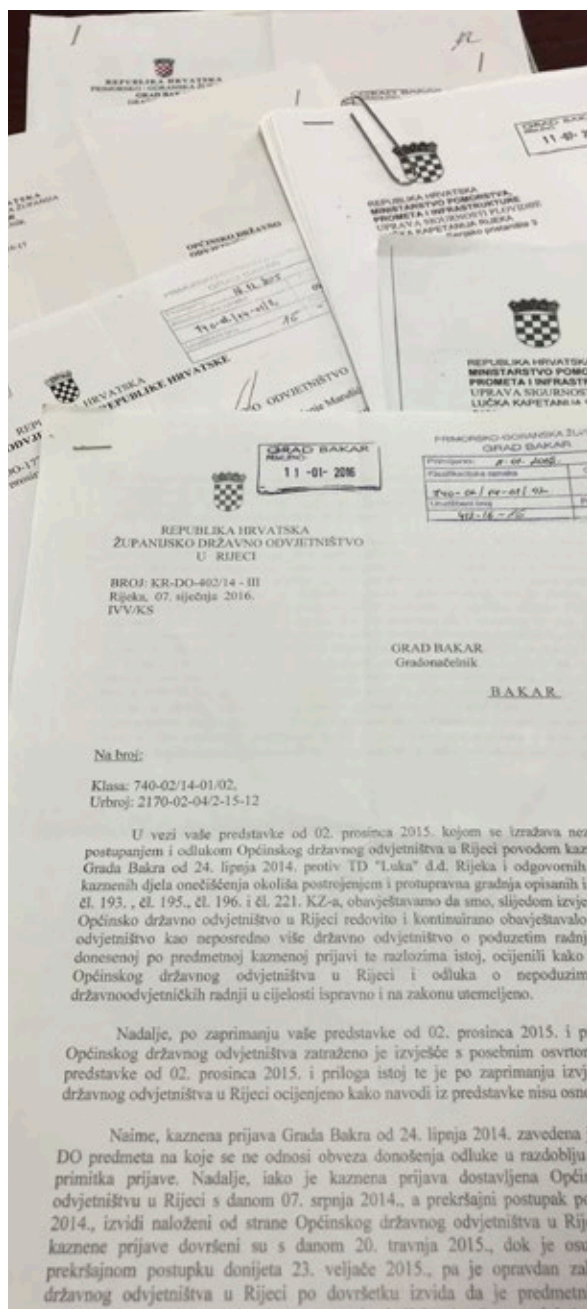

Nakon uspješnog Sajma EU fondova održanog u Bakru u srpnju prošle godine, grad Bakar je po drugi put ugostio „Regionalne dane EU fondova“. Besplatne edukacije namijenjene svim građanima zainteresiranima za mogućnosti korištenja EU fondova održane su 16. prosinca 2019. u Upravnoj zgradi Industrijske zone d. o. o. Bakar. Događaj su pozdravnim govorima otvorili Tomislav Klarić, gradonačelnik Bakra i Tajana Huzak, pomoćnica ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Po završetku uvodnih govora održana je panel diskusija „Razvoj Bakra kroz fondove Europske unije“ na kojoj su sudjelovali Tomislav Klarić, gradonačelnik Bakra; Kristina Burina Bonefačić, savjetnica za razvoj u Upravnom odjelu za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima Primorsko-goranske županije; Damir Juretić iz tvrtke Vargon d. o. o.; Marin Meštrović iz tvrtke Montcommerce d. o. o. i Marko Štrlijić iz tvrtke Riven d. o. o. Nakon panel rasprave uslijedila su stručna predavanja na temu „EU fondovi kao mogućnost financiranja“ u sklopu kojih je dr. sc. Duško Radulović, član Uprave tvrtke Sensum d. o. o. predstavio investicijske projekte Primorsko-goranske županije i planove za novo razdoblje, nakon

čega su Martina Rezo, Josipa Živko i Ivan Križanović iz HAMAG-BICRO-a održali predavanja o ključnim točkama provedbe projekata, pregledu otvorenih (i planiranih) natječaja za poduzetnike te ESIF zajmovima i jamstvima. Prije završetka edukativnog dana Samanta Kušenić iz tvrtke Core Consulting d. o. o. održala je radionicu „Kako napisati projektni prijedlog i dobiti sredstva iz EU fondova za male i srednje poduzetnike“ na kojoj su prisutni imali priliku saznati sve o preduvjetima prijave na natječaj, kako pravilno ispuniti prijavne obrasce, kako se priprema potporna dokumentacija te sve o proceduri slanja konačne prijave. Zaključno, svi sudionici imali su mogućnost postaviti pitanja vezana uz EU fondove. Događanje „Regionalni dani EU fondova“ namijenjeno je svim građanima zainteresiranima za mogućnosti korištenja fondova Europske unije. Putem interaktivnih radionica, panel diskusija i edukativnih sadržaja, polaznici uz korisne savjete ujedno imaju priliku razmijeniti iskustva i povezati se s predavačima i drugim sudionicima, sa svrhom jačanja suradnje na svim razinama i realizacije što većeg broja projekata. ◆

Luka Rijeka ulaže gotovo 50 milijuna kuna u Terminal za rasute terete Bakar

Gotovo 50 milijuna kuna (s PDV-om) vrijedna investicija u Terminal za rasute terete Bakar potpisana je 14. veljače u Rijeci, u Dvorani za sastanke Lučke uprave Rijeka, a ugovor su potpisali zamjenik predsjednika Uprave Duško Grabovac i član uprave Tomislav Kalafatić u ime Luke Rijeka d. d., s predsjednikom uprave GP Krk d. d., Josipom Purićem i prokuristom i opunomoćenikom tvrtki Colas Rail Hrvatska i Colas Rail SASu Banjom Vuinom.

Nakon niza kaznenih prijava Grada Bakra, konačno su pokrenuti veći kapitalni projekti u modernizaciji Terminala za rasute terete Luke Rijeka d.d. u Bakru

Svečanom potpisivanju su prisustvovali: ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić, župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina i zamjenik gradonačelnika Grada Rijeke Marko Filipović. Ovaj Ugovor obuhvaća radove na rekonstrukciji kolosijeka, prometnih i skladišnih površina i prateće komunalne infrastrukture na području Terminala za rasute terete u bazenu Bakar.

Ministar Oleg Butković je uoči potpisivanja ovog ugovora istaknuo kako je u protekle četiri godine pokrenut i realiziran čitav niz projekata: „od dovršetka Zagrebačke obale u sklopu Rijeka Gateway projekta, do niza CEF projekata ali i ceste DC403, koji ukupno iznose više od 390 milijuna eura. Osim toga, pokrenut je veliki ciklus ulaganja u željezničku infrastrukturu koji je također izrazito bitan za Luku Rijeka, a sve to će u konačnici stvoriti preduvjete za povećanje prometa i razvoj ovog dijela Hrvatske.“

„Ulaganja su do sad izostajala, a mi iz gradske uprave i naši sugrađani često smo pritiskali Luku Rijeka, ponajviše po pitanju zaštite okoliša. Zahvalni smo Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Lučkoj upravi i Luci Rijeka na ovom početku, ali sada treba i nastaviti zbog daljnjeg gospodarskog rasta i zaštite okoliša. Ovaj projekt, u sklopu kojeg je i sustav odvodnje, sada naprosto traži i izgradnju kolektora na koji će se sve skupa spojiti kako bismo očuvali naš biser Bakarski zaljev“ izjavio je gradonačelnik Bakra Tomislav Klarić.

Predsjednik Uprave Luke Rijeka d.d. Duško Grabovac rekao je kako je ovo početak ulaganja u bakarsku lučki bazen, najvažniji dio Luke Rijeka. Postojeći kolosijeci, prometne i lučke površine i sustav odvodnje su jednostavno rečeno loši, što će se sada promijeniti. Vjeruje da će sve biti izvedeno u roku i u skladu s pravilima struke.

Ravnatelj Denis Vukorepa istaknuo je da Lučka uprava Rijeka ima u realizaciji ukupno sedam projekata koji se sufinanciraju iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Njihova ukupna vrijednost iznosi 133 milijuna eura. Četiri CEF projekta su već u fazi radova: jedan na kontejnerskom terminalu AGCT, drugi na novom Zagreb Deep Sea kontejnerskom terminalu, treći u Bazenu Raša i četvrti kojim se uvodi novi jedinstveni IT sustav za cijelu lučku zajednicu.

Ovaj ugovor znači da i peti CEF projekt ulazi u fazu radova, a u iduća dva mjeseca se očekuje završetak postupka javne nabave za izvođače radova na preostala dva CEF projekta Lučke uprave Rijeke.

Projekt “Unaprjeđenje infrastrukture Luke Rijeka – Terminal za rasute terete Bakar” (POR2CORE-BCTB) je zajednički projekt Lučke uprave Rijeka i Luke Rijeka d. d. Ukupna vrijednost projekta iznosi 6.094.664 EUR-a te se najvećim dijelom sufinancira iz Instrumenta za povezivanje Europe (Connecting European Facility - CEF) odnosno s udjelom od 85%. ♦

KOMUNALNE INFORMACIJE

IZGRADNJA CESTE ZAMIŠČIĆI, KRASICA

DJEČJI VRTIĆ ŠKRLJEVO

DJEČJI VRTIĆ ŠKRLJEVO

IZGRADNJA CESTE ZAMIŠČIĆI, KRASICA

Polovicom veljače završeni su radovi na izgradnji nerazvrstane ceste zajedno s vodovodom u naselju Zamišćici na Krasici. Izgrađena je prometnica i nogostup s jedne strane te vodovodni ogranak s vodovodnim priključcima i dva nadzemna hidranta. Ugovoreni rok izvođenja radova je produžen s prvotnih 80 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao zbog rješavanja imovinskopravnih odnosa s privatnim korisnicima, kao i rješavanja premještanja dva ormarića za struju i stupa javne rasvjete koji su bili postavljeni u trupu ceste.

U tijeku je projektiranje vodovoda i ceste za preostala dva odvojka temeljem kojih će se raspisati javna nabava za odabir izvođača radova. Početak izvođenja radova očekuje se do kraja ove godine.

DJEČJI VRTIĆ ŠKRLJEVO

Usluga nabave didaktičke opreme, dobava i doprema vanjskih igrala, nabava audiovizualne opreme i usluga nabave namještaja za Dječji vrtić Škrljevo izvršena je do 07. 01. 2020. godine, sve sukladno sklopljenim Ugovorima. U tijeku su završni radovi na opremanju dvije buduće prostorije dječjeg vrtića, sanitarnog čvora za djecu, WC-a za osoblje i prostorija za osoblje. Potrebno je još izvesti završne radove postave nadstrešnice i izgradnje pristupnog puta za invalide, kao i radove uređenja prostora: postava lampi, radijatora, sanitarija i dr. Nakon izvedenih radova održat će se tehnički pregled temeljem kojeg će se dobiti uporabna dozvola te s istom Dječji vrtić Škrljevo može napraviti prijavu za otvaranje novih skupina.

Sukladno sufinanciranom iznosu od strane Agencije, kod dobave i dopreme vanjskih igrala, kao dio prijave radova

IZGRADNJA NERAZVRSTANIH CESTA U INDUSTRIJSKOJ ZONI KUKULJANOVO

IZGRADNJA VATROGASNOG DOMA ŠKRLJEVO

iz 2017. godine, nije bilo predviđeno uređenje podloga oko vanjskih sprava te će isto izvesti KD Dobra.

IZGRADNJA NERAZVRSTANIH CESTA U INDUSTRIJSKOJ ZONI KUKULJANOVO

Krajem 2019. godine sklopljeni su ugovori s izvođačem radova GP KRK d. d. na izgradnji i opremanju prometnice B 5.4.- B 9.1. te na izgradnji i opremanju 1. dionice prometnice B 7.6.- E 1.1. u Industrijskoj zoni Kukuljanovo. Rok izvođenja radova prve prometnice je 12 mjeseci, a druge 16 mjeseci od dana uvođenja izvođača u posao. Nadzor nad izgradnjom prometnica sukladno javnom natječaju dodijeljen je Institutu IGH d. d., RC Rijeka, Kukuljanovo.

Gore navedene investicije dio su projekta Gospodarsko središte hrvatskog primorja, KK.03.1.2.03.0010. Izgrad-

njom prometnica opremljenih komunalnom infrastrukturom omogućit će se daljnji razvoj Industrijske zone Kukuljanovo, formiranje novih platoa i izgradnja novih poslovnih i proizvodnih hala čime se očekuje i veće zapošljavanje ljudi i rast gospodarstva.

IZGRADNJA VATROGASNOG DOMA ŠKRLJEVO

Radovi na izgradnji Vatrogasnog doma Škrljevo započeli su početkom listopada 2019. godine kada je izvođač radova Novotehna d. d. Rijeka uveden u posao. Rok izvođenja radova je 10 mjeseci od dana uvođenja izvođača u posao. Radovi se izvode sukladno dostavljenom dinamičkom planu. Izvođač radova je, za potrebe organizacije gradilišta postavio kransku dizalicu te je u tijeku izvođenje armira-

RADOVI NA GROBLJU PRAPUTNJAK

nobetonskih zidova i stupova budućeg objekta Vatrogasnog doma Škrljevo.

Nakon gore navedenih radova izvodit će se radovi iskopa i postave vodovodnih i kanalizacijskih cijevi u samom objektu i trupu buduće interne prometnice.

ZAMJENA KROVA NA OBJEKTU VMO KRASICA

Krajem 2019. započeli su radovi na obnovi krovništva objekta Vijeća mjesnog odbora Krasica. Radovi su dovršeni početkom 2020. godine. Sanacija krovništva je bila nužna zbog propuštanja krova. Izvršena je kompletna zamjena krovnog pokrova, gromobrana te sanacija dimnjaka. Osim zamjene krovnog pokrova djelomično je sanirana i krovna konstrukcija, odnosno zamijenjen je dio greda i daščane oplata krova, postavljena je paropropusna folija te podkonstrukcija krovnog pokrova (letve i kontraletve). Radove je izvela tvrtka Trabem j. d. o. o. iz Gerova.

ZAMJENA KROVA NA OBJEKTU VMO KRASICA

UREĐENJE PJEŠAČKE STAZE NA KALCI U NASELJU HRELJIN

RADOVI NA GROBLJU PRAPUTNJAK

Nastavilo se s uređenjem groblja Praputnjak. Izvršeno je popločenje kamenim pločama na površini zajedničke grobnice, kod centralnog križa.

Na zahtjev korisnika grobnih mjesta, a radi starosti i štete koje je činilo korijenje borova grobnicama, izvršena je njihova sječa. Izvedeni su i radovi oblikovanja čempresa, a u planu je sadnja novog zelenila koliko to skućene površine groblja dozvoljavaju.

UREĐENJE PJEŠAČKE STAZE NA KALCI U NASELJU HRELJIN

Sukladno zahtjevima mještana kroz program održavanja javnih površina pristupilo se uređenju pješačke staze na k.č. 342/1 k.o. Hreljin. Radove je izvodilo GKD Dobra. Uređena je pješačka staza sa stubištem u duljini od oko 25 metara. Uređenjem staze osigurala se bolja komunikacija

SANACIJA NERAZVRSTANIH CESTA NA KRASICI

SANACIJA NERAZVRSTANE CESTE U NAUČIČKOJ ULICI U BAKRU

SANACIJA NERAZVRSTANIH CESTA NA KRASICI

SANACIJA NERAZVRSTANE CESTE U NAUČIČKOJ ULICI U BAKRU

između nerazvrstanih cesta H81 i H79 na predjelu iznad starog okretišta na „Kalci“.

SANACIJA NERAZVRSTANIH CESTA NA KRASICI

Na području Krasice izvršena je sanacija nerazvrstane ceste na predjelu „Jeloka“. Izvršeni su radovi na sanaciji potpornog zida navedene prometnice čime je ista i proširena te je izveden i dio nogostupa. Projektom je sanirana i oborinska odvodnja tog dijela prometnice. Radove je izvela tvrtka Ceste Rijeka d. o. o. temeljem ugovora o održavanju nerazvrstanih cesta.

Radi širenja građevinskog područja naselja, Ceste Rijeka d. o. o. izvele su i radove na sanaciji i asfaltiranju nerazvrstane ceste na Krasici, od kbr. 43D prema kbr. 43/2. Ukupna duljina zahvata iznosila je 70 metara. Izvedenim radovima izvršeno je i proširenje prometnice, izgrađeni su

potporno-ogradni zidovi te sanirana oborinska odvodnja. Izvršena je i priprema za postavu stupova javne rasvjete.

SANACIJA NERAZVRSTANE CESTE U NAUČIČKOJ ULICI U BAKRU

Izvršena je sanacija nerazvrstane ceste u Bakru, od Nautičke ulice do novouređenih kuća. Postavljeni su rubnjaci i nosivi sloj asfalta. Ukupna dužina zahvata iznosi cca 115 m. Osim sanacije prometnice izvedeni su i radovi na postavi autobusne čekaonice uz županijsku prometnicu Ž 5213. Radove je izvela tvrtka Ceste Rijeka d. o. o. putem ugovora o održavanju nerazvrstanih cesta.

UREĐENJE DJEČJEG IGRALIŠTA ISPOD „NOVE CESTE“ U BAKRU

Na k.č. 1918 k.o. Bakar koja se nalazi odmah ispod „nove ceste“ u Bakru, a uz pješačku stazu koja povezuje istu sa

RADOVI NA IZGRADNJI PARKIRALIŠTA KOD AMBULANTE HRELJIN

UREĐENJE DJEČJEG IGRALIŠTA ISPOD „NOVE CESTE“ U BAKRU

SANACIJA KROVIŠTA NA OBJEKTU NK NAPRIJED HRELJIN

Veberovom ulicom u tijeku su završni radovi na uređenju polivalentnog igrališta. Isto će biti uređeno na više razina. Na nižoj razini bit će uređen teren za košarku na jedan koš te će se postaviti dva mala gola. Na gornjoj razini uredit će se vježbalište sa spravama za „street workout“, postaviti će se klupice, koševi za otpad, a čitavo područje će se i hortikulturno urediti. Radove izvodi GKD Dobra.

RADOVI NA IZGRADNJI PARKIRALIŠTA KOD AMBULANTE HRELJIN

U tijeku je izvođenje radova na uređenju parkirališta pokraj ambulante na Hreljinu. Prvu fazu radova temeljem ugovora o sponzorstvu financira INA Rafinerija nafte d. d. Rijeka. Uređenje okoliša i hortikultura će se rješavati putem GKD Dobra. Po dovršetku radova, na površini parkirališta od 409 m² označit će se 18 parkirnih mjesta za okomito parkiranje vožnjom unatrag. Realizacijom projekta

također se osigurava kvalitetniji pristup Dječjem vrtiću Hreljin budući da je izvedena i rampa za prilaz vrtiću. Na površini parkirališta bit će riješena i odvodnja oborinskih voda spajanjem na zatvoreni bujični vodotok Dragisina.

SANACIJA KROVIŠTA NA OBJEKTU NK NAPRIJED HRELJIN

Zbog dugogodišnjeg problema s propuštanjem kao i zbog statičke nestabilnosti i potrebe sanacije zbog dovršenja postupka legalizacije konačno se pristupilo sanaciji krovništa na dijelu objekta koje koristi NK Naprijed. Projektom je predviđena zamjena krovništa na prostoru površine 325 m². Po dovršetku radova na sanaciji krovništa planira se dovršetak postupka legalizacije objekta te konačni dovršetak izrade projektne dokumentacije za uređenje čitavog sportskog kompleksa u Lonji. Projektom dokumentacijom za prostor na kojem se trenutno izvodi sanacija krovništa predviđa se uređenje fitness centra. ♦

SUFINANCIRANJE ZBRINJAVANJA OPASNOG OTPADA KOJI SADRŽI AZBEST

Tekst: Aranka Velkovski

Zakon o održivom gospodarenju otpadom i Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest, a kojeg je 2016. godine donijelo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, obvezuje jedinice lokalne samouprave na sudjelovanje u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada.

Azbest je mineralni kristal vlaknaste strukture. S obzirom na čvrstoću i visoku otpornost na toplinsko i kemijsko djelovanje, azbest se proizvodio desetljećima i bio korišten kao građevinski materijal, najviše za pokrivanje krovova, oblaganje pročelja, instalacije odvodnje i dr.

Opasnost od azbesta utvrđena je isključivo u situacijama pojave azbestne prašine, tj. oslobađanja finih azbestnih vlakana u visokoj koncentraciji do čega dolazi u procesu proizvodnje te u procesu razgradnje mehaničkim putem, tj. prilikom rušenja, lomljenja, brušenja i sličnih postupaka uklanjanja ili održavanja i servisiranja proizvoda od azbesta ili onih koji sadrže azbest zbog čega se ti proizvodi tretiraju kao opasni građevinski otpad.

Zabrana proizvodnje, prometa i upotrebe azbesta i materijala koji sadrže azbest u Republici Hrvatskoj stupila je na snagu 01. siječnja 2006. godine.

Postoji više tipova azbesta, a na našem području se najčešće koristila vrsta krizotil koji je najmanje opasan.

Kod izvođenja građevinskih radova prilikom kojih nastaje azbestni otpad, odnosno zamjene krovnog pokrova, izvođač je dužan pripremiti izdvojeni azbestni otpad za transport na način da spriječi ispuštanje azbestnih vlakana i razlijevanje tekućeg azbestnog otpada korištenjem zatvorenog spremnika, čvrstih vreća za građevni otpad, omanjem odgovarajućom folijom ili na drugi odgovarajući način.

Otpad koji sadrži azbest mora se odlagati na posebno predviđenim ploham (kazetama) na odlagalištima otpada čiji se popis nalazi na mrežnim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Grad Bakar je u 2020. godini u proračunu osigurao financijska sredstva za troškove preuzimanja, skladištenja, prijevoza i zbrinjavanja građevinskog otpada koji sadrži azbest iz kućanstava u cilju poticanja građana za zamjenu krovnog pokrova od azbesta. Prvi korak je prikupljanje podataka o građevinama u kojima se nalazi azbest.

Stoga, Grad Bakar poziva vlasnike, odnosno korisnike građevina u kojima se nalazi azbest kao građevni materijal da preuzmu i ispune pripremljene obrasce i dostave ih do 30. travnja 2020. godine na adresu Grada.

Nakon isteka roka za dostavu ispunjenih obrazaca, oni će se proslijediti Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost radi planiranja sustava gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest, a podaci će se koristiti i za pripremu Odluke o načinu sufinanciranja zbrinjavanja otpada od azbesta koji treba donijeti Gradsko vijeće Grada Bakra. Radi iznosa sufinanciranja, molimo građane koji u naredne tri godine planiraju zamjenu krovnog pokriva da u obrascu, barem okvirno, navedu vrijeme izvođenja radova.

Gradonačelnik Grada Bakara temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) i članka 30. st. 1. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16) objavljuje

JAVNI POZIV VLASNICIMA ODNOSNO KORISNICIMA GRAĐEVINA U KOJIMA SE NALAZI AZBEST KAO GRAĐEVNI MATERIJAL

Sukladno odredbi članka 18. st. 1. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest pozivaju se vlasnici,

odnosno korisnici građevina na području Grada Bakra u kojima se nalazi azbest kao građevni materijal da dostave Gradu Bakru podatke o lokacijama i vrstama građevina kao i podatke o procjeni količina i stanja materijala za kojeg je izvjesno da će postati azbestni otpad.

Navedeni podaci dostavljaju se u obliku popunjenog i potpisanog obrasca prijave građevina na kojima se nalazi azbest, zaključno do 30. svibnja 2020. godine.

Osim na mrežnim stranicama Grada Bakra, obrasci se mogu preuzeti u pisarnici Grada Bakra, Bakar, Primorje 39, I. kat, svakog radnog dana u uredovno radno vrijeme.

Ispunjeni obrasci mogu se dostaviti:

- ◆ osobno u pisarnicu Grada Bakra, Bakar, Primorje 39, I. kat
- ◆ poštom na adresu: Grad Bakar, Bakar, Primorje 39, p.p. 6
- ◆ na e-mail adresu: pisarnica@bakar.hr.

Prikupljeni podaci će se, po isteku roka za prijavu, proslijediti Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost radi planiranja sustava gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest.

Nakon obrade podataka Grad Bakar će donijeti Odluku o načinu sufinanciranja zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest. ◆

MEDIJSKI PARTNERI
GRADA BAKRA

NOVI LIST

Pomorski Radio
radio bakar • 99,8 mhz

RIPRSTEN
REGIONALNI INTERNET PORTAL

www.tunera.info

Objekt Hrvatskih pošta u Industrijskoj zoni Bakar bi se trebao izgraditi za 18 mjeseci, a u njemu će raditi 350 radnika

Tekst: Tunera info

Položen je kamen temeljac za poslovni objekt Hrvatske pošte u Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu vrijedan 60 milijuna kuna. Kamen temeljac položili su ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, gradonačelnik Bakra Tomislav Klarić i predsjednik uprave Hrvatske pošte Ivan Čulo. U poslovnom objektu, koji se nalazi u susjedstvu Lesnine i Plodina, radit će 350 radnika. Objekt bi trebao biti gotov za 18 mjeseci.

Centar je podijeljen na administrativni i tehnološki dio koji se sastoji od sortirnice, odjela transporta, odjela dostave pošiljaka za određeni dio područja, brze dostave, šalterskog poslovanja s korisnicima, pisarnice, distributivnog centra i radionice. Parcela se rasprostire na deset tisuća kvadrata, površina objekta na tri etaže je veća od četiri tisuće kvadrata, a na zelene površine otpada tisuću i pol kvadrata. Izgradnja novog poslovnog objekta Bakar - Kukuljanovo od iznimne je važnosti za poštanski promet cjelokupnog zapadnog dijela Hrvatske.

Ministar Butković je čestitao gradonačelniku Klariću i suradnicima na razvoju Zone. „Dobro je da PGŽ i Rijeka imaju Zonu u kojoj ljudi rade, zapošljavaju se, gdje ima sve više proizvodnih djelatnosti“, rekao je ministar Butković pohvalivši i Hrvatsku poštu koja je, prema ministru, jedna od najuspješnijih tvrtki u državnom resoru, jedan od bitnih faktora u hrvatskom gospodarstvu koji ostvari 600 milijuna kuna prometa.

Predsjednik uprave Hrvatske pošte, Ivan Čulo je naglasio da HP seli s pet lokacija iz Rijeke na jednu lokaciju, što će omogućiti produktivnije i efikasnije poslovanje. Novi centar je platforma za daljnji rast usluga HP-a, rekao je Čulo podsjećajući na investicije u Osijeku, Zadru, Bjelovaru i Velikoj Gorici, koje će zajedno s Kukuljanovom, omogućiti novi logistički rast HP-a.

Hrvatska pošta zapošljava više od deset tisuća radnika. U zadnje tri godine HP je u velikom investicijskom ciklusu, investirano je 800 milijuna kuna. Investicije se odnose na građevinske objekte, opremu i sredstva rada te na projekte. Najveća investicija Hrvatske pošte je novi sortirni centar u Velikoj Gorici vrijedan 350 milijuna kuna. Dnevno hrvatski poštari isporuče milijun i pol pošiljki, a najveći dio poslovanja otpada na dostavu paketa. U poslovanju s paketima HP raste brže no što raste tržište, što znači da su građani i gospodarstvo prepoznali naš trud i razvoj, istaknuo je Čulo.

Gradonačelnik Grada Bakra, Tomislav Klarić se osvrnuo na rast Industrijske zone Bakar rekavši kako je u izgradnji i pripremi 14 novih hala, da se približava cilju od novih tisuću radnih mjesta u aktualnom mandatu, da se trenutno u Zonu investira 200 milijuna kuna. „Brojni su kontakti s novim investitorima, imamo kvalitetnu suradnju s hrvatskom vladom i ministarstvima i ostvarili smo i više od zacrtanog“, rekao je Klarić. „Ide se dalje u razvoj, ulaže se 26 milijuna kuna u infrastrukturu, gradi se cesta koja će otvoriti novi prostor od 300 tisuća kvadrata za širenje Zone. Slijedi velika investicija HEP-a u izgradnju trafostanice. Industrijska zona na Kukuljanovu postaje jedan grad“, zaključio je Klarić. ◆

ORECO d. o. o. - započela izgradnja još jednog novog proizvodno-servisnog objekta u Zoni

Tekst: Ivan Biskupić

Sredinom studenog 2019. g. na platou oznake B 5.2, u zapadnom dijelu Zone, započela je izgradnja proizvodno-servisne radionice za brodске motore i opremu investitora tvrtke ORECO d. o. o. iz Rijeke. Tvrtka je osnovana 1993. god. te je tijekom godina poslovanja postala vjerodostojan partner mnogobrojnim društvima u zemlji i inozemstvu.

Oreco d. o. o. je ovlaštenu zastupnik za vodeće svjetske proizvođače dizel motora, generatora, filtera, brodskih reduktora i ostale opreme, kao što su CUMMINS inc. - A Global Power Leader, Cummins Onan Quiet Diesel Generators, The Fleetguard Advantage, WALKER AIRSEP, JETS™ - Sanitary Systems, SOLA CURE - Marine Blinds, AUXANO - Hydraulic Bolts for Maritime Industry i dr.

U okviru daljnjeg razvoja društvo je prepoznalo sve pogodnosti naše Zone za svoju novu investiciju - uređena, poravnata i potpuno komunalno opremljena zemljišta, pozitivno poslovno okruženje, dobar položaj i prometnu povezanost Zone s autocestama...

Građevinska čestica na kojoj se gradi objekt je površine 2.332 m², pravilnog pravokutnog je oblika i priključena je na prometnicu s kompletnom infrastrukturom. Tvrtka Oreco d. o. o. na tom zemljištu planira u konačnici imati opremljenu proizvodno servisnu radionicu sa svim potrebnim specijalnim alatima za servis i održavanje dizel

motora i pripadajuće opreme, te ispitivanje injektora motora. Uz servisnu radionicu nalazi se i skladište s originalnim rezervnim dijelovima kao što su remeni, impeleri, termostati, brtve i filteri za sve modele dizel motora. Osim samog rada u servisu, djelatnici buduće gospodarske građevine povremeno će odlaziti i na plovila ili strojeve na teren.

Građevina je složenog oblika ukupne dužine 33,36 m i širine 22,38 m, visine 8,20 m, a sastoji se od prizemlja i I. kata, ukupne bruto površine 794,26 m². Sukladno ostalim odrednicama iz važeće prostorno-planske dokumentacije, čestica ima odgovarajući broj parkirnih mjesta, kao i postotak zelenih površina.

Vrijednost investicije je oko 5.000.000,00 kn, a završetak radova se očekuje u lipnju 2020. g.

Više o društvu ORECO d. o. o. na www.oreco.hr ◆

Pogledajte novi promotivni film naše Zone

Tekst:
Ivan Biskupić

Stara izreka da slika govori više nego tisuću riječi, bila je nit vodilja pri izradi novog promotivnog filma o Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu. Kroz film se u svega 4 minute pokušalo na jedan atraktivan način, snimkama iz zraka, direktno s gradilišta mnogobrojnih gospodarskih objekata i novih prometnica, kao i krupnim kadrovima raznih djelatnosti, dočarati konstantan dinamičan razvoj Zone.

Svim potencijalnim investitorima Zona je u filmu uz impresivne snimke predstavljena i opisno u obliku podnaslova koji u kratkim crtama daju sve osnovne podatke o Zoni i Gradu Bakru na čijem se području Zona nalazi i koji je ujedno većinski vlasnik Industrijske zone d. o. o., odnosno društva koje upravlja Zonom. Upečatljivim kadrovima Grada Bakra s morske strane i Zone u njegovom zaleđu koja se kontinuirano širi, daje se kompletna slika prostora koji u novije vrijeme postaje uistinu gospodarsko središte Hrvatskog primorja.

Novim ulagačima se kroz film daje kvalitetna slika o najvećoj i najuređenijoj Zoni u RH, njenom izuzetnom geostrateškom položaju, odličnoj prometnoj povezanosti i, u konačnici, o svim pogodnostima koje se pružaju i koje sve više prepoznaju mnogobrojni gospodarstvenici kako iz zemlje, tako i iz inozemstva.

Film je izrađen od strane Digital Agency d. o. o., Škrljevo 191, 51223 Škrljevo, a možete ga pogledati na našim web stranicama www.ind-zone.hr u rubrici MULTIMEDIJA → VIDEO GALERIJA. ♦

Prva punionica za ukapljeni plin u Hrvatskoj u Industrijskoj zoni na Kukuljanovu

Tekst: Ivan Biskupić

U samom središtu Zone, na području kamionskog terminala tvrtke Manšped d. o. o., po završetku radova početkom prosinca otvorena je i puštena u rad hrvatsko-slovenska investicija vrijedna gotovo 2.475.000 EUR-a, uz sufinanciranje iz programa za povezivanje Europe (CEF).

Ovaj naizgled mali projekt izuzetno je interesantan jer se radi o prvoj takvoj građevini u RH – punionici za ukapljeni plin (LNG), koja predstavlja početak izgradnje sustava za alternativna goriva u Republici Hrvatskoj.

Samim otvaranjem punionice, ista se upisuje u europsku mrežu LNG punionica te s postojećim punionicama u Sloveniji (Sežana i uskoro Ljubljana), Hrvatska se aktivno uključuje u zacrtani europski Blue Corridor, u okviru kojeg se do 2030. g. u našoj domovini planira izgraditi i pustiti u pogon još 7 novih punionica.

Na prigodnoj svečanosti, brojni uzvanici iz Ministarstva zaštite okoliša i energetike, konzulata Republike Italije, Butan plina, kao i Grada Bakra izrazili su zadovoljstvo uspješnom realizacijom ovog inovativnog projekta.

Pri završetku programa otvaranja punionice, tvrtka IVECO je premijerno prikazala svoj novi model tegljača koji sadrži dva LNG spremnika kapaciteta 540 litara. Nakon demonstracije postupka punjenja LNG-a, kamioni su bili spremni za put od 1.600 kilometara, što je daleko isplativije i svakako ekološki prihvatljivije. ♦

Ugovor o izvođenju radova na izgradnji i opremanju prometnica u Industrijskoj zoni Kukuljanovo

Ugovor o izvođenju radova na izgradnji i opremanju prometnica u Industrijskoj zoni Kukuljanovo, vrijedan više od 25 milijuna kuna, svečano je potpisan 19. prosinca 2019. godine, u gradskoj vijećnici Grada Bakra. Potpisivanju je nazočio i ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta Darko Horvat, koji je potom obišao Zonu.

Svečano je potpisan Ugovor o izvođenju radova na izgradnji i opremanju prometnica u Industrijskoj zoni Kukuljanovo, vrijedan 25.186.115,23 kuna, između Grada Bakra i GP Krk-a.

Izgradnja prometnica dio je projekta "Gospodarsko središte hrvatskog primorja" koji se sa 9.961.949,35 kuna sufinancira EU sredstvima iz Operativnog programa konkurentnost i kohezija.

Prva faza izgradnje dviju novih prometnica počela je 27. prosinca, a projekt koji će u konačnici na Kukuljanovo dovesti tridesetak novih poslovnih subjekata trebao bi biti završen 2021. godine.

"Otvaramo preko 300 tisuća kvadrata novog zemljišta na području Grada Bakra za buduće investitore koji će otvoriti nova radna mjesta. Već sada pregovaramo s nizom investitora. Želimo da naši mladi ostanu živjeti i raditi ovdje u našem predivnom kraju", poručio je Klarić, naglasivši

kako je u ovom trenutku u izgradnji ili pripremi izgradnje četrnaest novih hala te kako na Kukuljanovo stižu nove tvrtke, među kojima je i zvučni Volvo.

Svečanom potpisivanju značajnog ugovora nazočio je i ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta Darko Horvat.

"Zona na Kukuljanovu jedna je od najperspektivnijih, a po broju zaposlenih i najveća. Kada bi se ovakvi primjeri događali u Hrvatskoj, otvorili bi puno veću perspektivu za razvoj poduzetništva. Ovakve investicije sigurno će promijeniti Hrvatsku. Stvaraju se preduvjeti za privlačenje novih investitora", poručio je ministar Horvat.

Projekt obuhvaća izgradnju i opremanje dviju prometnica u Industrijskoj zoni Kukuljanovo:

1) prometnice B7.6 – E1.1, 1. dionica, dužine 1.100 metara - uključuje izgradnju: prometnice, odvodnje i vodovoda, javne rasvjete te ostalih potrebnih instalacija.

2) prometnice B5.4 i B9.1, dužine 350 metara – uključuje izgradnju prometnice, odvodnje i vodovoda javne rasvjete te ostalih potrebnih instalacija.

Svrha projekta je razvoj i poboljšanje kvalitete i dostupnosti infrastrukture Industrijske zone Kukuljanovo, najveće i najopremljenije poduzetničke Zone u Republici Hrvatskoj, kroz unaprjeđenje i proširenje postojećih kapaciteta. Navedeno podrazumijeva izgradnju i komunalno opremanje prometnica.

Obzirom na svoj geostrateški položaj poduzetnička Zona nalazi se u neposrednoj blizini svih transportnih sustava (željezničkih, cestovnih, zračnih i pomorskih) što pogoduje poduzetnicima koji su izvozno orijentirani. Prostorni kapaciteti najveći su resurs poslovanja, a interes za uređenim zemljišnim kapacitetima konstantno je prisutan i ne jenjava od prijave projekta sve do danas.

Temeljem Odluke o financiranju projekta u okviru Poziva „Razvoj infrastrukture poduzetničkih zona“ iz programa „Konkurentnost i kohezija“ koju je Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta izdalo 24. svibnja 2019. godine,

dana 07. lipnja 2019. godine Grad Bakar sklopio je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Gospodarsko središte hrvatskog primorja“ s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta kao posredničkim tijelom razine 1 te Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kao posredničkim tijelom razine 2.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 25.186.115,23 kuna. Ukupno prihvatljivi troškovi projekta iznose 24.574.579,37 kuna, a bespovratna sredstva EU fondova 9.961.949,35 kuna (40,5376190% prihvatljivih troškova). Projekt se sufinancira EU sredstvima iz Operativnog programa konkurentnost i kohezija, Europskog fonda za regionalni razvoj. Realizacijom projekta, odnosno izgradnjom i opremanjem nove infrastrukture duž 28.962 m² ostvarit će se preduvjeti za investicije u vidu izgradnje novih poduzetničkih kapaciteta. Izgradnjom kompletne komunalne, energetske, elektro-komunikacijske i prometne infrastrukture, povećat će se kapaciteti Industrijske zone za daljnji razvoj i pružanje potpore poduzetništvu. Spomenutim projek-

tom platoi uz navedene prometnice postat će dostupni za daljnju izgradnju i korištenje od strane investitora i poduzetnika. Izgrađena prometna i komunalna infrastruktura povezat će nove platoe u mrežu ostalih raspoloživih platoa za nove investicije.

Širenjem i opremanjem poduzetničke infrastrukture povećava se privlačnost lokacije za investitore koji bi daljnjim ulaganjima u izgradnju novih poduzetničkih kapaciteta osigurali dodatno 300 novih radnih mjesta odnosno minimalno 12 novih poduzeća koja će poslovati u podu-

zetničkoj Zoni u periodu od 2 godine nakon provedbe projekta.

Projektom razvoja i poboljšanja kvalitete i dostupnosti infrastrukture postojeće poduzetničke Zone ojačat će se poduzetnički potencijal Zone, potaknuti poslovne aktivnosti te omogućiti održivi rast.

Nakon potpisivanja ugovora, ministar Horvat u društvu Gradonačelnika Tomislava Klarića posjetio je Industrijsku zonu, gdje je obišao tvrtke MEP i Euromodul. ◆

Namještaj Mima d. o. o. svečano otvorio novi salon namještaja u Zoni

Tekst: Ivan Biskupić

Po završetku gradnje i dobivenoj uporabnoj dozvoli, četvrtak 5. ožujka 2020. g. bio je dan svečanog otvorenja novog modernog salona namještaja MIMA u Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu.

Objekt je smješten uz glavnu prometnicu u Zoni, svega 100-tinjak metara južno od kružnog toka, između objekata Lidl i Vargon, a salon je svojom plavom bojom uočljiv samim ulaskom u Zonu iz pravca naselja Čavle.

Tvrtka NAMJEŠTAJ MIMA d. o. o. osnovana je još prije gotovo 30 godina, sjedište ima u Puli, a trenutno posluje na

više od 10 lokacija u Hrvatskoj, u kojima zapošljavaju oko 170 zaposlenika. Salon je do sada poslovao u Industrijskoj zoni Kukuljanovo u okviru trgovačkog centra PEVEX.

Projekt je izrađen od društva ARHIMED d. o. o. Pula, a glavni projektant Dragan Bojić - ovlaštenu arhitekt, je na zemljištu površine 5.337 m² osmislio moderan trgovački

centar visine 12,00 metara, koji se prostire na tri etaže (Po+Pr+1), ukupne bruto razvijene površine 6.390 m², na katastarskoj čestici oznake 295/1, k.o. Kukuljanovo prema novoj izmjeri.

Podrum građevine je u potpunosti namijenjen parkiranju, a isti je stubištem i liftom povezan s prodajnim dijelom koji se nalazi u prizemlju i na katu. Glavni ulaz u centar je sa zapadne strane na prizemnu etažu koja pored prodajnog dijela sadrži i sanitarije, odnosno ured voditelja centra i vatrodajvnu centralu. Na katu se uz prodajni prostor nalaze i prostorije za zaposlenike; sanitarije i garderobe za presvlačenje.

Ukupan broj parkirališnih mjesta je 91, a okoliš građevine će se hortikulturno urediti s niskim zelenilom u površini većoj od 10 % građevinske čestice.

Na samom svečanom otvorenju koje je organizirano za goste i poslovne partnere, vlasnik društva Namještaj Mima d. o. o., Milenko Marjanović izrazio je zadovoljstvo uspješnim završetkom izgradnje i otvaranjem ovog najvećeg i najmodernijeg, 11. u nizu salona. Ujedno je zahvalio gradonačelniku Grada Bakra Tomislavu Klariću i njegovim

djelatnicima na svesrdnoj pomoći i podršci pri realizaciji ove značajne investicije od oko 30 milijuna kuna.

Prisutnima se obratio i gradonačelnik Tomislav Klarić koji je rekao da otvaranje i ovog, još jednog u nizu poslovnih objekata u Zoni, potvrđuje činjenicu da se polako ostvaruje obećanje o najavljenim brojnim konstantnim investicijama u Zoni i novim radnim mjestima. Naglasio je da je razvoj Zone jedna uspješna hrvatska priča koju želi diljem naše domovine, a samom investitoru je čestitao i zaželio uspješno poslovanje uz napomenu da je današnje svečano otvorenje uspjeh svih nas!

Povodom otvorenja salona, Milenko Marjanović je već tradicionalno, u ime društva Namještaj Mima d. o. o., uručio donacije, koje su ovoga puta otišle Klinici za pedijatriju KBC-a Rijeka, Udruzi za promicanje dobrobiti djece Portić i Domu za starije osobe Kantrida.

Salon je otvoren simboličnim pritiskom na „gumb“ te je uslijedio njegov obilazak popraćen kvalitetnim gastro ugođajem za koji se pobrinuo David Skoko, uz zvuke moderne glazbe u izvedbi violončelistice Ive Štefančić. ◆

Andrejna u Bakru

Tekst: Ivan Šamanić

Građani Bakra su i ove godine svečano proslavili blagdan Sv. Andreja Apostola 30. studenog prigodnim programom i misnim slavljem.

Toga je dana proslava započela tijekom jutra kada je u bakarskoj župnoj crkvi sv. Andrije služena sveta misa, dok je u večernjim satima uslijedila svečana koncelebrirana sveta misa koju je predvodio vlč. Ivan Friščić, župnik župe sv. Filipa i Jakova u Gradu Grobniku.

Slavljenički ton misi dali su, osim mnogih svećenika, i pripadnici Gradske straže Bakar, zatim članice Udruga Bakarska žena odjevene u bakarske ženske nošnje.

U sklopu kulturnog programa otvorena je u kriпти crkve izložba „Liturgijsko ruho“ iz zbirke Blago župe sv. Andrije Apostola, a djeca recitatori iz Društva naša djeca Bakar recitirala su nekoliko prigodnih pjesama.

U frankopanskom Kaštelu prikazana je projekcija fotografija pod nazivom „Od Andrejne do Andrejne“ autora Miljenka Šegulje.

Nakon završetka uslijedilo je dobro raspoloženje u Kaštelu te druženje uz kotlič (kupus i fažol) koji su pripremile bakarske udruge: Gradska straža Bakar, SPD Luben, DVD Bakar, Bakarska žena, Udruga umirovljenika-podružnica Bakar, Društvo Naša djeca, Bakarske maškare, NK Borac i Udruga dragovoljaca Domovinskog rata. U pripremi također je sudjelovala i ekipa Vijeća mjesnog odbora Bakar, ali kao organizatori natjecanja bili su izvan konkurencije pri ocjenjivanju.

Žiri je imao pune ruke posla kako bi ocijenio one najbolje, a činili su ga: Marija Širola, Karmela Klepac, Vladimir Golac-Pek i Boris Kučan.

Titulu najboljeg osvojio je NK Borac, drugo mjesto Bakarska žena a treće Udruga dragovoljaca Domovinskog rata. Materijal za pripremu kotlića osigurao je organizator VMO Bakar kao i novčane nagrade za prva tri mjesta (1. mjesto-500,00 kuna, 2.mjesto-300,00 kn, 3. mjesto-200,00 kn). ♦

Proslava Frančiškove u Kukuljanovu

Tekst: Maja Šepac Rožić

Kukuljančani su prigodnim programom od 01. do 04. listopada obilježili blagdan svog nebeskog zaštitnika Sv. Franje Asiškog.

Dječjom predstavom „Wanda Lavanda“ Gradskog kazališta lutaka Rijeka, na Kukuljanovu je započelo obilježavanje Frančiškove. Predstava je okupila mnoštvo djece od onih najmlađih vrtičkih skupina do većih školskih uzrasta te brojnih roditelja.

Edukativna predstava o maloj ovčici koja se zbog svog neobičnog izgleda suočava s neprihvatanjem okoline djecu je poučila da moraju voljeti sebe baš takve kakvi jesu.

U petak 04. listopada na sam dan Frančiškove održane su dvije svete mise. Jutarnja je sveta misa bila posvećena početku nove školske godine, blagoslovu djece i njihovih školskih torbi. U popodnevnom terminu održana je svečana koncelebrirana sveta misa.

U Domu kulture Kukuljanovo u večernjem terminu, nastupila je sjajna ženska klapa Luka, pod umjetničkim vodstvom Andreja Babića. Djelujući dulje od 3 desetljeća, Klapa Luka iz Rijeke sinonim je kvalitete ženskog klapskog izričaja s osebujnim vokalnim izvedbama. Svoju prisutnost na inozemnoj i domaćoj glazbenoj sceni upotpunila je brojnim koncertima, natjecanjima, raznim glazbeno-scenskim projektima, festivalima zabavne glazbe, dramskim predstavama, TV-spotovima, a snimila je i 8 nosača zvuka. Ova dugogodišnja intenzivna aktivnost rezultirala je velikim interesom publike, izvrsnim kritikama i vrijednim priznanjima.

Klapa u svojoj kolekciji pohranjuje više od 60 nagrada i plaketa ubrajajući čak 5 zlatnih s Festivala dalmatinskih

klapa u Omišu te nekoliko prestižnih sa Šibenskog, Kaštelanskog i Sinjskog festivala, a što ih s pravom svrstava uz bok ponajboljih hrvatskih klapa. Osim toga, Luka je dobitnica i godišnje nagrade Grada Rijeke za promicanje glazbene baštine te posebne nagrade Status koju joj je za 30. obljetnicu dodijelila Hrvatska glazbena unija zbog cjelokupnog doprinosa hrvatskoj glazbenoj kulturi.

Posljednje dvije godine Riječanke su dobile Porina. Goste je u ime organizatora pozdravila učiteljica Ivana Sablič, dok je domaćine u ime klape, pozdravila članica klape Marinka Bogičević, rodom Kukuljanka.

Klapa je svojim nastupom publiku provela kroz zanimljivo glazbeno putovanje i pokazala zašto je više od tri desetljeća sinonim za klapski izričaj i time najbolje proslavila i obilježila blagdan Frančiškove u Kukuljanovu.

Organizator ovogodišnje proslave bilo je Vijeće mjesnog odbora Kukuljanovo uz financijsku pomoć Grada Bakra, Turističke zajednice grada Bakra, caffè bara Maestral i tvrtke Kaltenberg adria d. o. o. iz Kukuljanova. ♦

BOŽIĆ U BAKRU - MNOŠTVO DOGAĐANJA U OZRAČJU ZAJEDNIŠTVA

Tekst: **Silvia Jacić**

Blagdansko ozračje u Bakru donijelo je mnoštvo trenutaka u kojima su uživali Bakrani i njihovi posjetitelji. Uz puno zabave za najmlađe, božićnih koncerata i predstava, oživljavanja tradicije pa do humanitarnog košarkaškog turnira te zajedničkog kićenja bora, Božić je u Bakru zasjao blagdanskim sjajem koji je obasjao početak nove 2020.

PALJENJE PRVE ADVENTSKE SVIJEĆE

Od prve zapaljene adventske svijeće na početku prosinca kojem su se pridružili brojni Bakrani, cijeli je mjesec prošao u znaku zajedničkih druženja, raznih svečanosti i posebne atmosfere koju donosi čarobno ukrašeni Bakar, baš kao i njegova pripadajuća mjesta.

PROSLAVA 10. ROĐENDANA TZ GRADA BAKRA I SVEČANA AKADEMIJA „BAKRU NA DAR“

Program „Božić u Bakru“ započeo je u pravom slavljeničkom duhu svečanom akademijom „Bakru na dar“ povodom 10. rođendana TZ Grada Bakra te uručenja zahvale prof. Boru Štrpcu kojeg su Udruga SMART, Grad Rijeka i PGŽ proglasili „Volonterom godine“. Više od 150 sudionika s puno je entuzijazma realiziralo bogati program u kojem su se isticali nastupi najmlađih koji su svojom iskrenošću i neposrednošću rasplamsali blagdanski duh.

STARI BOŽIĆNI OBIČAJI I KONCERT U CRKVI SV. ANDREJA

Prekrasno ukrašena i spokojna, unutrašnjost crkve sv. Andrije apostola bila je idealna kulisa za božićni koncert komornog zbora KUU Sklad i njihovih prijatelja, MPZ „Jeka Primorja“, baš kao i za tradicionalnu polnočku. Poseban događaj bilo je uprizorenje „Vilije Božje“ kojim je etno udruga „Težakinje i težaki z Praputnjaka“ oživjela dragocjenu tradiciju Božića na starinski način.

„ZLATO I SREBRO BAKRA“ U KATAKOMBAMA CRKVE SV. ANDREJA

Tajanstvene katakombe crkve sv. Andrije ap. otvorile su u sklopu „Božića u Bakru“ svoja vrata kako bi posjetitelji mogli razgledati izložbu fotografija Miljenka Šegulje „Zlato i srebro Bakra“, ali i upoznati se s fascinantnim sakralnim predmetima iz riznice bakarske župe.

RAZNOVRNI I KREATIVNI BLAGDANSKI SADRŽAJI ZA DJECU

Mališane je u Domu kulture „Matija Mažić“ razveselio slikoviti foto kutak u kojem ih je čekao i darivao Djed Božićnjak te brojni drugi sadržaji. Bili su to darivanje sv. Nikole, čitanje u Gradskoj knjižnici, predstava za djecu „Božićna slagalica“, foto kutak, Božićni sajam i nastup škola i vrtića u Domu kulture „Matija Mažić“ te Kids fashion show na kojem su briljirale male Bakarske mažoretkinje.

NOVOST U BOŽIĆNOM PROGRAMU - HUMANITARNI KOŠARKAŠKI TURNIR

Grad Bakar jedini je grad u Primorsko-goranskoj županiji koji se može pohvaliti košarkaškim prvoligašem, KK Škrlevo. Prvotimci ovoga kluba odazvali su se pozivu i na humanitarnom turniru „Zaigraj s prvom ligom“ zaigrali košarku sa svim generacijama posjetitelja najviše razveselivši najmlađe. Tur-

nir je bio humanitarnog karaktera uz akciju prikupljanja prehrambenih i higijenskih potrepština za socijalnu samoposlugu „Kruh sv. Elizabete“ u Rijeci.

BOŽIĆNA MARENDA I DRUŽENJE U GRADSKOM VRTU

Grad Bakar i TZ Grada Bakra počastili su svoje stanovnike tradicionalnom zajedničkom marendom u Gradskom vrtu. Po prvi put, osigurana je i animacija za djecu kako bi svi prisutni opušteno uživali u domaćim specijalitetima i veselom druženju kojim je obilježen kraj 2019.

TRADICIONALNO KIĆENJE BOŽIĆNOG DRVCA NA VRATIMA

Program „Božić u Bakru“ tradicionalno je završio zajedničkim kićenjem božićnog drvca na Trgu Vrata koje najviše radosti uvijek donese najmlađim stanovnicima. U svjetlu zajedništva Bakar i pripadajuća mjesta dočekali su sam Božić te zakoračili u novu 2020. godinu. ◆

NA HRELJINU ODRŽAN TRADICIONALNI BOŽIČNO - NOVOGODIŠNJI KONCERT KUD-A „SLOGA“ IZ HRELJINA I BROJNIH GOSTIJU

Tekst: Ana Sošić

U predblagdansko vrijeme osjeća se ugođaj radosti, milosti i blagosti, očekujemo dolazak Božića i Nove godine, a to je vrijeme kad se u Domu kulture Hreljin okupe izvođači i publika da zajedno provedu večer ispunjenu glazbom i veseljem. Mješoviti pjevački zbor KUD-a „Sloga“ iz Hreljina darovao je svojim mještanima, uzvanicima te dragim prijateljima iz susjednih mjesta, tradicionalni Božićno – novogodišnji koncert. Koncert je održan 14. 12. 2019. godine, u okviru višegodišnje uspješne manifestacije „Božić u Bakru“, koju organizira Turistička zajednica Grada Bakra. U bogatom programu redali su se nastupi izvođača koji su pjesmom prošetali cijelim primorskim krajem; od Rijeke, Čavala i Omišlja, do Jadranova, Grižana i Hreljina.

Druženje uz glazbu započeli su članovi „Matice slovačke“ iz Rijeke. Lijepim nošnjama, plesom i pjesmom prikazali su božićne običaje koji se njeguju u Slovačkoj. Zatim je nastupila Ženska klapa „Hreljin“, prošlogodišnja dobitnica „Godišnje nagrade Grada Bakra“, a pod dirigentskom palicom maestre Anammarije Doricich prvi put su se predstavili hreljinskoj publici i pjevači KUD-a „Iva Jurjević“ iz Omišlja. Program je nastavio Ženski zbor „Korezin“ s dirigentom Mladenom Žmakom, a žice svojih tamburica uskladili su i „uštimali“ mladi, izvrsni tamburaši KUD-a „Dr. Antun Barac“ iz Grižana pod ravnanjem dirigenta Vladimira Pergjuna uz solo koji je na trubi izveo Pavao Kombol. Mlade pjevačice Lucija Rajnović i Martina Randić, članice Ženske klape „Hreljin“, pripremile su iznenađenje večeri izvevši dvije popularne pjesme, uz instrumentalnu pratnju mladog, uspješnog i poznatog pijanista Matea Žmaka. Domaćin koncerta, Mješoviti pjevački zbor „Sloga“ nastupio je

s višegodišnjim prijateljima, pjevačima Mješovitog pjevačkog zbora KUD-a „Martin Matetić“ iz Jadranova, pod dirigentskom palicom Ivana Nina Načinovića, dobitnika „Nagrade za životno djelo“ Grada Bakra u 2019. g. te uz instrumentalnu pratnju Matea Žmaka.

Poznate božićne i zabavne pjesme odjekivale su ispunjenom dvoranom, a raspoložena publika zapjevala je s izvođačima i nagradila njihove nastupe velikim pljeskom. Koncert je završio srdačnim čestitkama koje su nazočnima uputili gradonačelnik Grada Bakra i saborski zastupnik Tomislav Klarić i predsjednica KUD-a „Sloga“ Ana Sošić. Program su vodili simpatični i veseli voditelji Lina Borčić, pjevačica klape „Hreljin“ i Denis Ružić, a ova lijepa večer završila je zajedničkom pjesmom svih izvođača, jer pjesmom se najlakše i najljepše mogu izraziti emocije koje su ispunile srca svih prisutnih, osjećaj vedrine, topline i zajedništva.◆

TZ GRADA BAKRA – NAŠIH PRVIH 10 GODINA

Tekst:
Sonja Jelušić
Marić

Turistička zajednica Grada Bakra osnovana je 2009. godine, punih 15 godina nakon zatvaranja Koksare, simbola bakarske industrijske prošlosti i glavnog razloga zašto su Bakar u širokom luku zaobilazili, kako putnici namjernici, tako i svi kvarnerski gosti. Iako je TZ Grada Bakra pravno postojala još od 1994., nije uspjela započeti s radom iz čak tri pokušaja.

Grad Bakar je 2009. odlučio otvoriti turistički ured, a ja sam nakon rada u privatnom turističkom sektoru izvan Bakra, dobila priliku učiniti za svoj grad ono što sam još kao mala djevojčica sanjala, dok se dim Koksare nadvijao nad njim čineći ga turistički posve nevidljivim - započeti njegov turistički razvoj. U deset godina koliko sam od osnutka provela na čelu Turističke zajednice Grada Bakra, uvjerala sam se da za sve velike stvari treba vremena, a prije svega strpljenja, vjere i entuzijazma kojih ja, kao rođena Bakarka, na sreću još uvijek imam na pretek.

I dok su svi u okruženju iz godine u godinu bilježili sve veće brojke, a Kvarner turistički cvjetao, mi smo radili tek prve, male korake, poput nesigurnog djeteta. Za dobar početak na osnovama poput naših, presudno je bilo racionalno i objektivno procijeniti mogućnosti i prilike, jednako kao i slabosti i prepreke što nije uvijek bilo lako, jer u okolnostima daleko od idealnih čovjek često bude subjektivan i izuzetno emocionalno involviran. Od samog početka bili smo svjesni da trčimo turistički maraton i da se velike brojke i značajni prihodi neće dogoditi preko noći nego da moramo strpljivo, kvalitetno i profesionalno graditi svaki segment svoje priče kako bismo povezivanjem i umrežavanjem na svim razinama pronašli one partnere, suradnike i entuzijaste s kojima možemo podijeliti našu viziju i koji su zbog nje spremni na suradnju unatoč svim našim ograničenjima.

Od početka smo znali da je naš glavni adut, naša glavna priča, bogata kulturno-povijesna i prirodna baština te da želimo biti svoji i originalni. Upravo iz tog razloga odlučili smo se okrenuti

interpretaciji baštine kroz kreiranje turističkih proizvoda, ciljanu promociju i edukaciju.

Kad bacim pogled desetljeće unatrag, tek sada shvaćam kako je bilo teško sagraditi našu turističku priču. Bilo je vrlo teško početi „graditi“ iz pat pozicije u kojoj nitko nije htio ulagati i investirati u smještajne kapacitete, ugostiteljske objekte, suvenirnice i slično s obzirom da nije bilo ni turista niti potražnje. Međutim, nemoguće je stvoriti potražnju bez ponude. Kako dovesti turiste i goste, ukoliko im nemate što ponuditi? Tako je naša priča započela prvotno u našim glavama i srcima, a iznijela se na leđima nekolicine entuzijasta koji su bili spremni „zariskirati“ i krenuti put nepoznatog, odvažiti se i započeti turističku priču, ne od nule, nego iz minusa jer je uteg industrijalizacije opterećivao svaki naš korak.

Da smo moji suradnici i Grad Bakar, koji podupire naša nastojanja, u tome uspjeli svjedoči prošlogodišnja pred i post sezona tijekom koje je, po prvi put u novijoj povijesti Bakra, u naš grad počeo pristizati veći broj izletničkih turista iz Austrije i Njemačke. I dok smo donedavno bezuspješno kucali na vrata turističkih agencija koje nisu pokazivale interes za uvrštavanje Bakra u svoju ponudu, prošle je godine crikvenička agencija Via Mea prepoznala pravi trenutak i predložila nam suradnju u pogledu kreiranja atraktivnog gastro-baštinskog programa za njihove goste iz Njemačke i Austrije. Objručke smo prihvatili pruženu priliku svjesni da je to trenutak koji smo dugo čekali i u kojem se moramo dokazati kako bismo se uistinu pozicionirali na turističkom tržištu Kvarnera i Hrvatske. Zajednički smo osmislili koncept pod nazivom „Tuna fest“ temeljen na tradiciji izlova tuna u Bakarskom zaljevu po kojem smo bili

nadaleko poznati i u njega uključili cijelu lokalnu zajednicu - udruge, brodarne, ugostitelje, klape, glazbenike, proizvođače autentičnih proizvoda, povjesničare, fotografe, kulturna društva... U ukupno devet termina u pred i post sezoni za preko 2000 turista stvorili smo turistički proizvod koji je naišao na odličan odjek kod austrijskih i njemačkih agencija. Time smo dokazali da nedostaci u turističkoj infrastrukturi, smještaju te čistoći mora i idiličnim vizurama ne trebaju biti razlogom za odustajanje od razvoja turizma u gradu čije vrijeme, u svakom pogledu, tek dolazi.

10 GODINA U PROJEKTIMA

Početak rada Turističke zajednice obilježen je promišljanjem našeg turističkog razvoja i odrađivanjem brojnih projekata te stvaranjem preduvjeta za daljnje uspješno poslovanje. Jedan od prvih koraka bio je raspisivanje natječaja za direktora ureda, zatim natječaja za logo turističke zajednice na kojem je odabrano rješenje Ivone Miloš te natječaja za odabir službenog suvenira na kojem su odabrani suveniri - Turska kuća, Bakarski baškotić i Težakinja z Praputnjaka. Napravljena je prva turistička brošura „Grad Bakar“ te web stranica, koja je u nekoliko navrata redizajnirana i proširivana. Postavljena je turistička signalizacija, info table ispred kulturnih znamenitosti, odrađen vrlo važan projekt istraživanja i objedinjavanja najvažnijih podataka prebogate bakarske prošlosti u brošuri

je manifestacija Margaretino leto i osmišljene su brojne manifestacije poput Pomorske bitke, Šetnje kroz povijest, Božića u Bakru, Slatkijade i drugih te su kreirane interpretacijske ture o Frankopanima „Šetnja s divicom Margaretom“ i „Šetnja s Marijom Terezijom“. Osmišljen je gastro-baštinski program „Tuna fest“ za agencijske goste iz Austrije i Njemačke. Udružili smo se i s turističkim zajednicama riječkog prstena te smo s njima odradili brojne zajedničke projekte, međusobno smo povezali naše biciklističke i pješačke staze i izdali nekoliko zajedničkih brošura što nam je puno pomoglo u izlasku na turističku scenu.

10 GODINA U SURADNJAMA

Kroz prvih 10 godina postojanja Turističke zajednice Grada Bakra ostvarene su mnoge suradnje. Prije svega tu je suradnja s Gradom Bakrom, našim osnivačem, koji nam je davao podršku u radu od samog početka. Zatim bih istaknula i vrlo uspješnu suradnju s brojnim udrugama koje djeluju na našem području u mnogim projektima i raznim manifestacijama. Tu je naravno i nezaobilazna suradnja sa sustavom turističkih zajednica i turističkim agencijama. Vrlo važna suradnja održavana je i sa sponzorima koji nas godinama prate i podržavaju naša nastojanja da organiziramo brojna događanja poput Margaretinog leta. Kroz prvo desetljeće realizirali smo i brojne uspješne su-

„Jeste li znali“, napravljene su biciklističke staze „Bakar bike“ s 9 kružnih staza ukupne dužine 160 km, uređena je tematska šetnica „Put Gradine“ i edukativna staza „Ponikve“. Napravljena je zajednička mobilna aplikacija Adria guide „Rijeka i riječki prsten“ i „Bike Rijeka“.

radnje s vanjskim suradnicima, a jedna od važnijih suradnji svakako je bila i suradnja s brojnim medijima.

10 GODINA U BROJKAMA

U naših prvih deset godina postojanja ostvareni su i zanimljivi rezultati, posebice u smještajnim kapacitetima. Na primjer, 2013. godine nismo imali niti jednog registriranog privatnog iznajmljivača i bili smo bez ijednog ležaja u privatnom sektoru (postojao je samo hotel Jadran i planinarski dom na Risnjaku) dok smo samo 6 godina kasnije, 2019. godine dosegli brojku od preko 100 iznajmljivača s više od 500 ležajeva.

Ako pak usporedimo prosječnu dužinu boravka turista na našem području, 2009. godine prosječni boravak turista na našem području iznosio je 1,5 dana, dok se taj boravak 2019. godine produžio na čak 7 dana.

Do 2019. godine, izletnički turizam na našem području bio je u tragovima, sa sporadičnim grupama, dok organiziranog izletničkog turizma nije niti bilo, a 2019. godine smo sklopivši suradnju sa crikveničkom agencijom Via Mea ugostili preko 20 organiziranih grupa iz Austrije i Njemačke s više od 2000 izletnika van sezone.

U 10 godina rada Turističke zajednice, izdali smo 8 brošura na 4 jezika.

Uređeno je preko 200 km biciklističkih i planinarskih staza te je osmišljeno više od 10 velikih manifestacija.

10 GODINA U REKORDIMA I USPJESIMA:

- 15 000 posjetitelja na Pomorskoj bitki u Bakru
- osvojena nagrada HTZ-a „Plavi cvijet“ za najljepši balkon u RH Branka Milojević iz Bakra
- u Bakru 2018. g. organiziran prvi u Hrvatskoj Certificirani tečaj za interpretacijske vodiče

- 104 dana prosječna godišnja popunjenost na Praputnjaku u 2017. godini
- Apartmani Majoli, Kukuljanovo – popunjenost preko 300 dana godišnje u 2019. g.

Ne kaže se uzalud da je svaki početak težak - tako je bilo i s našom pričom. Međutim, pobjeda je slađa kada dođe u gotovo nemogućim uvjetima, jer nastavljati utrtim putem je puno lakše, nego kročiti svojim. Zadovoljstvo je zaista puno veće kada se taj put, kojim se nitko prije nije usudio ići, pokaže kao dobar izbor. Naravno, nije dovoljno tim putem kročiti sam, nego je za uspjeh potrebno uvjeriti i druge da taj put slijede jer ljudi su, znamo to svi, a posebno mi turistički djelatnici, ključ istinskog i dugoročnog uspjeha. Tako je bilo i u Bakru, ideja i vjera u uspjeh bili su ključni za pokretanje priče, ali da bi ona zaživjela, trebalo je uključiti i pokrenuti zajednicu koja sada, po prvi put, uprihođuje od turizma te pokazuje želju i motivaciju za podizanjem kvalitete naših turističkih usluga. Taj slijed događaja i činjenica da se Bakru po prvi put od odlaska industrije zaista događa turizam, pred nas stavlja i obvezu da kvalitetom ponude i profesionalnošću budemo na visini zahtjeva turističkog tržišta na koje smo konačno čvrsto zakoračili. Osim našeg truda, rekla bih da su za naš uspjeh uvelike bili presudni i ljudi izvana koji su prepoznali naša nastojanja, hrabрили nas ili nam se pridružili kao suradnici te mediji koji su našu priču prenosili dalje, baš kao i turističke agencije koje su se odvažile raditi s nama pomažući nam da dosegamo svoj cilj - zadovoljne goste, najbolje ambasadore naše turističke priče.

Veseli nas činjenica da se Bakar polako, ali sigurno prepoznaje kao turističko odredište. Svjesna sam da za sve treba vremena, a s obzirom da nas industrija nije preko noći uništila, ne bi bilo realno ni očekivati da ćemo se preko noći i oporaviti, ali drago mi je da je zaokret učinjen i da se krenulo promišljati razvoj našeg Bakarskog kraja i u turističkom pravcu. ♦

OD BURE DO BURE

Tekst: Ksenija Tomac

Prvih nekoliko mjeseci u Dječjem vrtiću „Bakar“ za njihove polaznike i zaposlenike, proteklo je brzo, radno i veselo. U vrtić Hreljin upisano je 72-je djece, u Fijolicu 38-ero, a na Škrljevo 45-ero djece od navršene prve godine života do godine pred polazak u školu. Ukupno je sada upisano 155 –ero djece smještene u 9 odgojnih skupina za koje se brine 18 odgajatelja, 7 – ero djelatnika tehničkog osoblja, zdravstvena voditeljica i ravnateljica, ukupno 29 zaposlenika. Rad se odvija na tri lokacije (Bakar, Hreljin i Škrljevo) u vremenu od 6,30-16,30 od ponedjeljka do petka.

Mjeseć rujana, mjesec adaptacije, bio je vrlo stresan mjesec za djecu koja prvi puta borave u jaslicama - vrtiću. S njima su u periodu adaptacije boravili i roditelji kako bi djeci ta prilagodba protekla što bezbolnije i s manje stresa, zbog dolaska u nepoznat prostor, susreta s nepoznatom djecom i odgajateljima.

Naš rad nakon adaptacije krenuo je s dolaskom novog godišnjeg doba, jeseni. Kroz razne planirane aktivnosti, igre i šetnje u prirodi i bližoj okolini, otkrivali smo i upoznavali svojstva jeseni. Djeca su donosila slike jeseni, jesenjeg voća i povrća. Skupljali su se plodovi jeseni (kesteni, žirovi, lišće, razne bobice) i od njih izrađivali različiti oblici. Kuhali smo kompot od jabuka, obilježavali Dane jabuka i pekli štrudlu. Mijesili kruh i obilježili Dane kruha, Dječji tjedan, Međunarodni dan pismenosti, Dane hrvatskih voda. Upoznali smo mnogo priča i pjesmica o jeseni. Nakon jeseni krenuli smo upoznavati novo godišnje doba ZIMU. Od djece smo pokušali doznati što ih zanima i što žele naučiti o tom godišnjem dobu. Uočavali smo promjene u prirodi: biljni i životinjski svijet u zimskim uvjetima, buru, snijeg. Uz zimu su vezani i blagdani koji djecu posebice vesele Sv. Nikola i Božić. Naučili smo mnogo pjesmica o sv. Nikoli, a on nas je nagradio slatkim darovima, kitili smo naše vrtiće i doče-

kivali u blagdanskome ozračju Božić i Novu godinu. Predškolci naših vrtića pripremili su lijep program za roditelje u sklopu programa TZ Bakar, „BOŽIĆ U BAKRU“ uz glazbeni dio, prodajne izložbe i druženja. Realizirani su mnogi susreti, druženja, posjete, edukacije, a novina je radionica za roditelje „Rastimo zajedno“, gdje je prva grupa imala 13 mama i naše odgajateljice Anu Sindičić, Ivanu Matovina i Irenu Jelenić Aćimović koje su svih 11 radionica bile vrlo aktivne te su kroz edukaciju dobile mogućnost usvajanja znanja i vještina kojima će razvijati potencijal svojeg djeteta s ljubavlju, omogućiti djeci da budu uspješnija i zadovoljnija.

Prisustvovali smo po pozivu i na simpoziju u Međugorju, gdje su naše odgajateljice Ivana Matovina, Silvia Babić, Irena Jelenić Aćimović i Ana Sindičić, predstavljale naš vrtić na znanstvenom kolokviju s međunarodnim sudjelovanjem Očima djeteta na temu „Izazovi moralnome odgoju u suvremenom društvu“ i u Osijeku odgajateljica Ivana Matovina, na 1. međunarodnoj konferenciji, Osoba s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju gdje je izlagala pod temom „Igra kao preduvjet za uspješnu inkluziju djeteta s Alstrom sindromom u dječjem vrtiću“.

Oprostili smo se sa starom 2019. i dočekali novu 2020. Početkom nove 2020. krenuli smo u realizaciju i posjete udrugama

i ustanovama za koje smo na prodajnim izložbama i skupljali sredstva. Tako smo za Dječju bolnicu Kantrida - odjel onkologija skupili 3.600,00 kn, i kupili im potrebna pomagala s kojima smo im barem malo pomogli poboljšati kvalitetu boravka djece na Zavodu za hematologiju, onkologiju i kliničku genetiku. Posjetili smo i azile za pse i mačke i njima donijeli potrebito: deke i hranu, kako bi i njima uljepšali ove hladne zimske dane koji su pred nama. Hvala još jednom svima koji su svojim prilogom pomogli ovim našim hvalevrijednim humanitarnim akcijama.

Početak siječnja uz suglasnost Osnivača, donijeli smo Odluku o zapošljavanju stručnog tima pedagoga i psihologa, kako za potrebe i pomoć djece, zaposlenika tako i za pomoć roditeljima te se nadamo i dalje vrlo dobroj suradnji.

Početak veljače krenula je i naša mala predškola za djecu koja nisu integrirana u redovne programe, a to je ove godine troje djece, dvoje u vrtiću Hreljin, a jedno u vrtiću Škrljevo. Svo troje djece integrirano je u redovne skupine. Tzv. „Mala škola“ je besplatna, a traje od početka veljače pa do kraja svibnja, svakodnevno do ispunjenja satnice od 250 sati, tri sata dnevno.

Siječanj i veljača donijeli su nam i peto godišnje doba, započele su pripreme za Maškarano Korzo, Opatiju i Crikvenicu, a i u našim vrtićima je veselo uz malene princeze, čovjeka-pauka, nindža kornjače, ratnike... Tako se i mi opraštamo od vas do sljedeće Bure uz prigodan citat

„S djecom je potrebna čašica mudrosti, bačva razuma i more strpljenja“.

Sveti Franjo Saleški ♦

DV BAKAR - ŠKRLJEVO

Tekst: Ksenija Tomac

IGRA KAO PREDUVJET ZA USPJEŠNU INKLUZIJU DJETETA SA SINDROMOM ALSTRÖM U DJEČJEM VRTIĆU ŠKRLJEVO

Odgajateljica Ivana Matovina, djelatnica dječjeg vrtića Bakar (područni vrtić Škrljevo), sudjelovala je 5. i 6. prosinca 2019. godine u Osijeku, na 1. Međunarodnoj umjetničkoj i znanstvenoj konferenciji Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju.

Inkluzija je proces koji uključuje planiranje, provođenje i praćenje, kako bi se postigao uspjeh u radu sa svom djecom, pa tako i s djecom s posebnim potrebama. Motivaciju za pisanje rada odgajateljica je pronašla u svojoj odgojno-obrazovnoj praksi sa slabovidnom djevojčicom koja je višegodišnja polaznica vrtića Škrljevo, od svoje jasličke dobi do predškolske dobi. Na temelju uspješne inkluzije, predstavljen je prikaz dobre prakse kroz izlaganje rada na konferenciji, naziva „Igra kao preduvjet za uspješnu inkluziju djeteta sa sindromom Alström u dječjem vrtiću“. Radom se željelo ukazati na to da se i slabovidno dijete može osjećati kao dio zajednice, kao i svako dijete

tipičnog razvoja. Nadalje, naglašava se važnost pozitivnog ozračja u odgojno-obrazovnoj skupini u dječjem vrtiću, omogućavanjem pozitivnog modela djeci kako bi i ona bila spremna na uvažavanje razlika, ali i ako je potrebno, pružanju pomoći djetetu s oštećenjem vida. Dijete sa sindromom Alström upoznaje svijet oko sebe komunicirajući i koristeći sva svoja osjetila te ga se treba uključivati u sve redovne aktivnosti u dječjem vrtiću, što je i svakodnevna odgojno-obrazovna praksa u vrtiću Škrljevo. ♦

ODGAJATELJICE DJEČJEG VRTIĆA BAKAR NA MEĐUNARODNOM ZNANSTVENOM SKUPU U HERCEGOVINI

Po prvi puta, dječji vrtić Bakar, predstavljen je izvan granica Lijepe naše. Za to su zaslužne odgajateljice objekta Škrljevo Silvia Babić, Ivana Matovina i Ana Sindičić te Irena Jelenić Aćimović iz objekta Fijolica.

Odgajateljice su na Znanstvenom kolokviju stale rame uz rame znanstvenicima i stručnjacima iz raznih područja razvoja djeteta, a tematikom vezanom uz "Izazovi moralne odgoja u suvremenom društvu".

Na Znanstvenom kolokviju na Fakultetu društvenih znanosti dr. Milenka Brkića u Bijakovcima-Međugorje (BIH) predstavile su svoje istraživanje čiji je cilj bio ispitati koje medije predškolska djeca najradije odabiru, koliko sati djeca dnevno provode koristeći medije (televizija, igraća konzola, mobitel, tablet, laptop), nadalje, smatraju li ispitanici da korištenje medija ima utjecaj na pojavu agresivnosti kod njihove djece te koji medij po njihovom mišljenju najviše utječe na agresivno ponašanje kod djece.

Svrha istraživanja bila je utvrditi postojeće stavove roditelja o utjecajima medija na agresivnost djece te utjecati na promjene stavova prikazom rezultata anketiranja. Utvrđeno je da većina djece ispitanika odabire mobitel, tablet i laptop. Prema rezultatima istraživanja utvrđeno je da najveći broj ispitanika smatra da mediji utječu na agresivno ponašanje. Autorice zaključuju da je nužno provesti edukacije roditelja na području utjecaja medija na agresivnost i cjelokupni razvoj djece koj se u bliskoj budućnosti planiraju ponuditi svim zainteresiranima s područja grada Bakra i riječkog prstena.

Djeca današnjeg doba su okružena modernom tehnologijom koja je postala masovna, vrlo dostupna te se lako koristi. Uloga je obitelji, vrtića, škole i društva da štite djecu i mlade koji

zbog svoje psihičke i fizičke nezrelosti nisu u mogućnosti pravilno upotrebljavati medije te na kraju ih i dozirati. Mediji mnogo utječu i na ljudski život i ponašanje, na percepcije, poglede na svijet, kao i na sami proces socijalizacije, dok iz djelovanja medija vrlo često proizlazi i agresivno ponašanje ljudi, navode odgajateljice autorice istraživanja i znanstvenog rada. ♦

DV BAKAR

U DJEČJEM VRTIĆU „BAKAR“ ZAVRŠEN CIKLUS RADIONICA „RASTIMO ZAJEDNO“ NAMIJENJEN RODITELJIMA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Tekst: Ana Sindičić

U Dječjem vrtiću „Bakar“, u jesenskom periodu, u sklopu programa UNICEF-a za podršku roditeljstvu „Prve tri su najvažnije“, održan je ciklus radionica za roditelje Rastimo zajedno. Radionice su osmišljene tako da roditelj upozna sebe kao roditelja i spozna svoj način odnošenja prema djetetu. Ovo je novi oblik suradnje odgajatelja s roditeljima te edukacija za roditelje koja je po prvi put ponuđena u Dječjem vrtiću „Bakar“, a koju su provodile odgajateljice vrtića Bakar Ivana Matovina i Ana Sindičić te pedagoginja Irena Jelenić Aćimović.

Voditeljice programa navode kako su roditelji i voditelji radionica partneri u traženju odgovora na pitanja o roditeljstvu i razvoju djeteta. Kroz različite oblike rada roditelji su razmjenjivali ideje o roditeljstvu, upoznavali se sa znanstvenim stajalištima o razvojno poticajnoj interakciji roditelja i djeteta te doznali za različite moguće načine odnošenja prema djetetu koji su na dobrobit djeteta i roditelja. Putem kratkih predavanja, vježbi, grupnog rada i razmjene iskustava, zajedno s drugim roditeljima i voditeljicama, promišljali su o različitim temama: kako dijete uči, kako postavljati granice u ponašanju, kako se nositi s dodatnim opterećenjima i mnogim drugim važnim temama.

Povratne informacije roditelja kazuju kako su im radionice izbrisale mnoge strahove i nedoumice te im pomogle da se opuste u roditeljstvu. Također, mnogo je roditelja reklo kako nova saznanja redovito prenose svojim partnerima te su tako ojačali svoje roditeljske kompetencije, ali i obiteljske odnose. Ono oko čega se slažu svi roditelji je činjenica da su osvijestili koliko su potrebni svome djetetu te koliko su im radionice vidljivo pomogle u odnosu s djetetom.

Prema riječima voditeljica i sljedeće će se godine roditeljima ponuditi ciklus radionica, a u međuvremenu će se provesti radionica pod nazivom „Klub očeva“ te „Klub roditelja“. ♦

DV PČELICE - ŠKRLJEVO

BOŽIĆNA PRIREDBA, TIN EXPRESOM U DELNICE I PATULJCI NA RIJEČKOM KARNEVALU

Tekst: Ika Sep

Kao i svake godine, za svoje roditelje, none, noniće i prijatelje pripremimo Božićnu priredbu koja je i ove godine napunila Dom kulture Škrljevo. Uz prekrasne božićne pjesme, recitacije i ples pripremimo se za najljepše razdoblje na kraju godine. Božićni duh prenesemo svima i, uz obilje sreće i veselja, učinimo ovaj blagdan svečanim i radosnijim.

Iako nema snijega, volimo zimu, godišnje doba prepuno prirodnih čuda, a i ovoga puta smo vlakom Tin Express krenuli na avanturu do Delnica! Vesela atmosfera u okićenom vlaku uz Djeda Božićnjaka donijela nas je do Delnica, gdje smo poslušali priče Bake Mraz na Delničkom trgu. Naravno, pokazali smo i mi dio našega Božićnog repertoara te je Baka Mraz oduševljeno obećala prenijeti Djedu Božićnjaku naše želje i pozdrave.

Obožavamo maškare i svakog petka smo se maskirali u vrtiću i plesali u Domu kulture, ali odlazak na Korzo na Dječji karneval naša je tradicija i veliko veselje.

Patuljci su jedna od poznatijih bića u svijetu. Nije slučajno što se takva bića nalaze u mnogim pričama, crtanim filmovima, kao npr. Snjeguljica i 7 patuljaka. Mi nismo imali Snjeguljicu i nismo bili obični patuljci, mi smo na ovogodišnjem karnevalu bili mali patuljci dobrotvori. Posjedujemo osim velikog srca i velike uši da bolje čujemo što se događa u našoj sredini, ima li djece koja nisu sretna, zdrava, mi smo tu da im poklonimo osmijeh i zagrljaj.

Nemojte ni pokušati nadmašiti mudrog patuljka, jer vam oni neće dozvoliti uništavanje našeg dobrog i lijepog svijeta. Riječkim Korzom širili smo mir i dobro, veselje i sreću već 23. godinu za redom!

Puno veselih pozdrava šalju vam vaše Pčelice sa Škrljeva! ♦

OSNOVNA ŠKOLA HRELJIN

Tekst: Zoran Pavletić

Usprkos štrajku, u proteklom smo razdoblju realizirali kurikulumom predviđene aktivnosti. Učenici 2. i 4. razreda na terenskoj nastavi u okviru Grobničkih jeseni - Kaštel u Gradu Grobniku, posjetili su izložbu akademskog slikara i grafičara Ivana Balaževića te izložbeni prostor sa stvarima iz prošlosti kroz koje se saznalo o tome kako su živjeli naši stari. Učenici su sudjelovali u literarnoj i likovnoj radionici.

Učeni izborne nastave talijanskog jezika od 5. do 7. razreda proveli su sunčan dan u Italiji. Posjetili su Grottu gigante, obišli Trst i Risieru.

U suradnji s DVD-om Zlobin i DVD-om Hreljin održali smo vježbu evakuacije. Pokazali smo koliko smo spremni za slučaj neke nepogode.

Na veliko oduševljenje naših učenika, organiziran je posjet HNK Rijeka našoj školi, u suradnji s tvrtkom METIS d.d. Metis je postavio svoj Eco Corner kako bi učenici shvatili važnost prikupljanja starog papira i njegovog recikliranja. Učenike su posjetili igrači Ivor Pandur, Hrvoje Smolčić, Ivan Lepinjica i Matko Babić, a njihovi su ih navijači dočekali s glasnom podrškom uoči susreta s Dinamom. Nogometaši su odgovarali na brojna pitanja, a na kraju i zaigrali s učenicima.

Nagrađeni učenici 4. razreda bili su na predstavljanju zbirke radova Čakavčići pul Ronjgi u Osnovnoj školi Brešca. Rafael Badurina Dudić osvojio je treću nagradu svojom pjesmom Galeb i ja. Prvu nagradu osvojili su Matej Kružić, Marija Šubat, Karlo Kružić, Dario Jošt, Sara Paškvan, Toni Vidas, Rafael Badurina Dudić, Lovro Budimir, Viktor Vešligaj, Lara Jakovčić, Leon Kružić, Filip Kučan i Dora Mataija za grupni rad Va kuhinji.

S obzirom na to da je kiša u studenom padala danima, u drugom razredu na satu vjeronauka izgradili smo Noinu arku - za svaki slučaj.

Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. - 2019., učenici OŠ Hreljin obilježili su paljenjem svijeća u matičnoj školi i likovnim radovima u PŠ Zlobin.

U petak, 25. listopada 2019. godine na Gatu Karoline Riječke, učenici sedmih i osmih razreda OŠ „Hreljin“ sudjelovali su na Festivalu tehničke kulture održanom u organizaciji Hrvatske zajednice tehničke kulture (HZTK). Učenici su imali priliku prisustvovati na radionicama i prezentacijama iz svih grana tehničke kulture uključujući modelarstvo, automatiku, robotiku, brodomaketarstvo, automodelarstvo, filmsko i video stvara-

laštvo i dr. Festival tehničke kulture održava se svake godine u jednoj od županija RH, te je ovo bila jedinstvena prilika da se učenici kroz aktivnosti i djelatnosti Hrvatske zajednice tehničke kulture upoznaju s trenutačnim i predstojećim trendovima u svijetu tehnike. U pratnji učenika na festivalu su sudjelovali učitelji/ce Anamarija Pogorelec, Gabrijela Tomašević Došen i Andrija Mihelčić.

Terenska nastava PŠ Zlobin – posjetili smo Bakar, učlanili smo se u knjižnicu, razgovarali o životu školarca s gradonačelnikom, prošetali gradom i zasladili se baškotom.

Naši učenici 6. A i 7. razreda sudjelovali su u kvizu znanja “Gdje sam, tko sam” u organizaciji Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine na kojem je naša učenica Ena Rončević osvojila prvo mjesto. Čestitamo, Ena!

PŠ Praputnjak je obilježila 155. obljetnicu svog djelovanja. Prigodni je program održan u prepunom Domu kulture Praputnjak gdje su se okupili brojni mještani, bivši i sadašnji učenici, kao i brojni uzvanici. Proslavu je pjesmom otvorila bivša učenica Lucija Rajnović, a program su svojim nastupima uveličali Ana Glasnović i Dječji zbor Praputnjarski slavići. Na bogatu povijest škole u emotivnom se govoru osvrnula Jadranka Ajvaz u ime Etno udruge „Težakinje i težaki s Praputnjaka“ i Udruge „Praputnjak – kulturni krajolik“. Stručni osvrt na rad škole prezentacijom „Što školu čini školom“ dala je prof. Jasminka Ledić.

Prikazan je video „Sjećanja na školske dane“, kao i kratka reportaža snimljena 1964. godine u vrijeme proslave 100. obljetnice škole. Otvorena je zanimljiva izložba prikupljenih fotografija, spomenara, udžbenika, svjedodžbi i drugih uspomena različitih generacija praputnjarskih školana.

Prosinac je bio bogat raznim blagdanskim događanjima. Za učenike razredne nastave Grad Bakar organizirao je priredbu “Dobro se dobrim vraća” u Domu kulture „Matija Mažić“ u Bakru povodom dana Sv. Nikole. Tom prigodom Grad Bakar darovao je učenike prigodnom slikovnicom. Učenici OŠ Hreljin

gledali su izvrsnu predstavu Mali princ u HNK Ivana pl. Zajca. Božićni je duh zavladao i Zlobinom. MO Zlobin darovao je učenicima slatke i korisne poklone. Sudjelovali smo na Božićnom sajmu u Bakru i na Božićnom koncertu na Praputnjaku.

Učenci 8. razreda, u sklopu Učeničke zadruge, posadili su sadnicu lipe - poklon Crvenog križa.

Gradsko kazalište lutaka Rijeka gostovalo je u našoj školi s predstavom Palačinka mog života. 5. veljače obilježili smo Svjetski dan čitanja naglas. "Knjižničarke", učenice 6. razreda, pročitale su prvašićima slikopriču Torta hvalisavica i poklo-

nile im straničnike koje su za njih napravili učenici 4. razreda koji pohađaju izvannastavnu aktivnost Knjižničari. Imali smo književni susret s Moreom Banićević, Riječankom, autoricom popularnog romana Demon školske knjižnice. Učenici 6. i 7. razreda bili su na kazališnoj predstavi "Začarani sin" i u obilasku povijesnih znamenitosti Rijeke. Naš učenik Mauro Štiglić državni je prvak u kartingu. Čestitamo, Mauro!

Sudjelovali smo i na Riječkom karnevalu s maskom Pirati s Hreljina. Dobro smo se zabavili i planiramo nastaviti tradiciju i sljedeće godine opet sudjelovati na karnevalu. ◆

PRODUŽENI BORAVAK

Tekst: Paula Mikeli

Grad Bakar svakodnevno ulaže u kvalitetniji život svojih sugrađana, stoga između ostalog sufinancira i produženi boravak za učenike od 1. – 4. razreda svojih osnovnih škola. Produženi boravak omogućuje roditeljima da njihova djeca borave u školi nakon redovne nastave što uključuje organiziranu prehranu te nastavne i izvannastavne aktivnosti. Grad Bakar godišnje za program produženog boravka izdvaja pola milijuna kuna, kojim pokriva trošak plaća zaposlenih učiteljica.

Na području Grada Bakra djeluju dvije osnovne škole : Osnovna škola Bakar i Osnovna škola "Hreljin" u kojima ukupno radi 6 skupina produženog boravka. U Osnovnoj školi Bakar 90 učenika raspoređenih u 5 skupina (Bakar, Krasica, Kukuljanovo i dvije skupine Škrljevo) pohađaju produženi boravak, a u Osnovnoj školi "Hreljin" 30 učenika pohađa jednu skupinu.

Kako izgleda dan u produženom boravku?

U svim školama produženi boravak počinje u 11:30, a učenici se skupljaju do 12:20 ovisno o broju nastavnih sati koje imaju taj dan. Tijekom spomenutih sat vremena učenici imaju slobodno vrijeme za igru i odmor, nakon čega slijedi fini ručak. Od 12:45 učenici marljivo pišu domaće zadaće, ponavljaju, vježbaju i uče, a vrijedne učiteljice im u tome pomažu, podupiru ih, objašnjavaju gradivo te pregledavaju napisano. Kako bi se marljive glavice odmorile, nakon pisanja domaće zadaće i učenja, slijedi slatka užina. Nekada se na stolu nađu kroasani,

tortice, kolači, ali i fino i nezaobilazno voće. Učiteljice svakoga dana organiziraju zabavne, edukativne i kreativne sadržaje za sve učenike od 14:30 do 15:30, nakon čega učenici imaju slobodno vrijeme za igru te čekaju odlazak svojim kućama. Što se radi tijekom organiziranog vremena? U svim se školama tijekom organiziranog vremena za učenike obilježavaju važni datumi, provode zabavne i kreativne tematske radionice. Tijekom spomenutog učenici imaju prilike izvoditi pokuse, učiti o zanimljivim i edukativnim temama, izrađivati razne predmete, gledati edukativne filmove, provoditi projekte i sl.

Iz razgovora s učiteljicama iz produženog boravka možemo istaknuti kako sve skupine produženog boravka aktivno sudjeluju u radu i životu svoje škole, od pripremanja igrokaza, recitacija, obilježavanja datuma i drugih važnih događaja. Posebno ističu zajedništvo koje vlada među učenicima, kako veliki pomažu malenima u obavljanju njihovih dužnosti te kako velika većina učenika svakodnevno moli roditelje za duži ostanak

u produženom boravku kako bi im slobodno vrijeme – vrijeme za igru bilo što duže i kako bi ga zajedno proveli s učiteljicom i prijateljima u zabavnim, slobodnim ili organiziranim igrama. Svaka skupina produženog boravka u našem Gradu posebna je na svoj način. U Bakru učenici iz produženog boravka svake srijede pohađaju Informatičku grupu, na Kukuljanovu imaju svoj hotel za kukce – pčele samice, Škrljevcani su najbrojniji i svakoga petka treniraju Judo, a na Krasici i Hreljinu ističu maškare i maškarane plesove te kao u svim produženim boravcima svakodnevne razne aktivnosti kojima se učenicima obogaćuje vrijeme provedeno u školi.

Na kraju, još jednom moramo istaknuti važnost produženog boravka, koji omogućuje roditeljima da njihova djeca nakon nastave budu na sigurnom, da poručaju, nauče, napišu zadaću, provode kvalitetno vrijeme sa svojim vršnjacima i da kroz igru uče o mnogim zanimljivim temama. ◆

PŠ KRASICA

SURADNJA VMO KRASICA I PŠ KRASICA

Tekst: Gordana Kovačević

Novi sastav Vijeća mjesnog odbora obnovio je uspješnu suradnju s PŠ „Krasica“ - OŠ „Bakar“.

Krajem listopada, u sklopu eko akcije „Zasadi drvo ne budi panj“ VMO i učenici, uz suradnju Društva sportske rekreacije Krasica, u školskom su voćnjaku zasadili dvije smokve, maslinu i jabuku. Učenici su oduševljeni odrađenim poslom. Obećali su brinuti se za voćke kako bi jednoga dana mogli uživati u njihovim plodovima.

Početak 2020. godine predstavnici Vijeća mjesnog odbora Krasica Mario Mavrić (predsjednik) i Rajko Samueli Kačić (član) donirali su našoj Školi fotokopirni uređaj. Učenike i djelatnice razveselili su vrijednom donacijom. Škola bez mjesta i mjesto bez škole ne mogu, stoga smo uvjereni da će se suradnja nastaviti. ◆

OŠ BAKAR

PROJEKT “MOJ PRIJATELJ IZ ITALIJE”

Tekst: Paula Mikeli

U mjesecu listopadu započeli smo projekt Moj prijatelj iz Italije sa školom Scuola Elementare Nicola Neri, Acquaviva Collecroce i našom knjižničarkom, profesoricom Vesnom Štraser koja je na početku ove školske godine u ime Ministarstva znanosti i obrazovanja započela suradnju s hrvatskom nacionalnom manjinom iz pokrajine Molise kao učiteljica hrvatske nastave u inozemstvu.

U pokrajini Molise žive potomci doseljenika s hrvatske obale. Iz online Hrvatske enciklopedije doznajemo da “mješta Acquaviva Collecroce (Živa Voda-Kruč), Montemitro (Mundimitar) i San Felice del Molise (Stifilić), smještena nekoliko desetaka kilometara od jadranske obale i grada Termolija u unutrašnjosti, u kojima je danas ukupno oko 2500 stanovnika, jedina su hrvatska naselja u Italiji koja su svoj etnički identitet zadržala do najnovijega doba. Točno vrijeme njihova useljenja u Molise nije utvrđeno. Na osnovi istraživanja njihove jezične baštine pretpostavlja se da su se doselili izravno prije ili u vrijeme otkrića Amerike (1492)...“ Dakle već više od 500 godina Hrvati njeguju svoje običaje te govore jezikom *na našu*, koji je kombinacija starohrvatskog i talijanskog jezika.

Republika Hrvatska s ciljem održavanja veze sa svojom nacionalnom manjinom koja se u Italiji smatra jezičnom manjinom, organizira nastavu hrvatskoga jezika i kulture. Nastava se trenutno održava u mjestima Kruč, Filič i Tavela. Učenici pohađaju nastavu hrvatskoga jezika i kulture u poslijepodnevni satima.

„Zajedno s učenicima i roditeljima iz mjesta Kruč u kojemu je nastava najprije i najbolje organizirana, započela sam suradnju s Osnovnom školom Bakar zahvaljujući podršci ravnateljica profesora Tomislava Uzelca- Šćirana i profesorice Tamare Isler. Polaznici hrvatske nastave su s veseljem prihvatili projekt i vesele se svakom novom pismu i snimci hrvatskih prijatelja. Velika im je želja posjetiti Hrvatsku i upoznati ljepote svoje domovine. Nastava se održava subotom u školi Nicola Neri koja nas dočeka topla i uredna o čemu brine gradonačelnik gospodin Francesco Trolio i učiteljica Tiziana Cianfagna koja mi puno pomaže u organizaciji nastave i samog projekta. Osim motiviranih učenika i roditelja, veseli me što mogu reći da su se u naš projekt uključili i pojedinci iz mjesta Kruč. Profesor Giovanni Piccoli, pisac rječnika Dizionario croato molisano di Acquaviva Collecroce, lingvist i povjesničar, pravo je vrelo informacija o jeziku i zanimljivim povijesnim činjenicama vezanim uz sudbinu moliških Hrvata. Profesor Nicola Gliosca, pisac

mnogobrojnih romana, zbirki pjesama i novela na jeziku *na našu*, velika je inspiracija i pomoć pri radu. Gospođa Antonella D’Antuono, predstavnica moliških Hrvata u Saboru, budno prati da sve bude u redu te mi pomaže u brojnim situacijama života u Italiji.

Uglavnom, nakon početne neizvjesnosti i uzbuđenja, dočekala me ovdje tisuću kilometara od domovine, s puno topline i kao jednu od svojih, mala zajednica Hrvata izgubljena u brežuljcima talijanske pokrajine Molise. Njihova ljubav prema hrvatskoj domovini, jeziku i običajima koje njeguju već preko petsto godina, iznenadila me, oduševila i ganula“, ispričala nam je naša knjižničarka, profesorica Vesna Štraser.

Cilj projekta Moj prijatelj iz Italije je bakarske školarce upoznati s hrvatskom nacionalnom manjinom, njihovim jezikom na našu i običajima te im na neki način pomoći u učenju našeg hrvatskoga jezika. Kako mi to činimo? Od mjeseca listopada šaljem im fotografije, pisma, čestitke i razglednice na hrvatskom jeziku, snimamo videouratke u kojima pjevamo narodne pjesme, čitamo književne tekstove ili pokazujemo kako se što radi u našem kraju. Razveselilo nas je što su nam se u ovom projektu pridružile Gradska knjižnica Bakar i Turistička zajednica Grada Bakra, stoga smo našim novim prijateljima poslali i knjige i brošure o našem Gradu Bakru. No, nismo samo mi vrijedni već nam i oni šalju sve gore navedeno samo na talijanskom, hrvatskom i na našu jeziku. Uvijek nas oduševavaju njihovi uradci, a posebno smo ponosi na trojezični rječnik Pasqualina Sabelle Vokabularij ilustrirani za dicov + libar za sa naučit lejit : Vocabulario illustrato per bambini + abbecedario : Slikovni rječnik za djecu + abeceda (na našu – italiano – hrvatski) koji nam je knjižničarka Vesna donijela na dar.

Veseli nas što možemo sve što znamo o našoj Školi, običajima, kulturi, Gradu Bakru i svemu ostalome što sačinjava naše živote, podijeliti s našim novim prijateljima iz Italije te što ćemo od njih naučiti o običajima moliških Hrvata. Iskreno se nadamo i nekom zajedničkom susretu u našem Bakru i/ili pokrajini Molise. ♦

OŠ BAKAR

RAZGLEDNICE MOGA ZAVIČAJA

Tekst: Alma Hess

Sjećate li se kada ste zadnji put dobili pismo ili razglednicu koja vas je razveselila? Sjećate li se kako je to dodirivati riječi vlastitim prstima? Jedino što u poštanskim sandučićima nalazimo posljednjih godina su računari, a oni koji imaju sreću da su im prijatelji „tradicionalisti“ još se ponekad razvesele razglednicu.

Dugo vremena je pisanje pisama, razglednica i čestitki bio jedan od najčešćih oblika komunikacije. Prije ekspanzije svakojakih tehnoloških dostignuća i njihovih beskrajskih mogućnosti, svoje smo misli izražavali pišući pisma. Danas je pisanje pisama gotovo zaboravljena vještina. Digitalno doba uzelo je svoj danak. Pisma i razglednice kakve smo nekad slali nisu više u modi. Zamijenili su ih e-mailovi, e-postcard, web telegrami i komunikacija putem društvenih mreža. Vrijeme u kojem živimo diktira nove načine komunikacije. Slanje digitalne poruke je daleko brže i jednostavnije od slanja razglednice, ali pitanje je koji bi vam oblik komunikacije prije izmamio osmijeh na lice.

Ima nešto posebno u tome da želite odvojiti vrijeme za odabrati razglednicu po želji. Ima nečeg ritualnog u ispisivanju adrese, lijepljenju marke, šetnji do poštanskog sandučića, slanju pisma poštom. Razmišljate o svakoj riječi, rečenici i smislu koji želite prenijeti. Vježbate stil pisanja, jezik, obogaćujete riječnik. Rukom pisana pisma imaju posebnu čar i vrijednost. Kada pišemo na tipkovnici, ponekad imamo dojam da slova koja se pojavljuju na ekranu ispisuje netko drugi, a ne mi. A pismo ili razglednica kao da u sebi nosi nešto naše, nešto što ostaje duboko utisnuto u slovima riječi koje ispisujemo. Razglednice su divan i gotovo zaboravljen način komunikacije.

Budući da je broj poslanih razglednica u padu već dugi niz godina i vrlo su rijetke, učenici 1. i 3. razreda OŠ Bakar odlučili

su to bar na kratko promijeniti. Kako bi očuvali tradiciju pisanja rukopisnih poruka i slanja klasičnom poštom učenici su se s oduševljenjem uključili u e-Twinning projekt pod nazivom „Razglednice moga zavičaja“. Svaki učenik je napravio svoju razglednicu s motivima grada Bakra, napisao nekoliko pozdravnih riječi i poslao je svom vršnjaku u odabrani grad u našoj domovini. Zamisao je da učenici pošalju razglednice diljem domovine i dobiju razglednice svojih vršnjaka te na taj način upoznaju različite krajeve naše domovine. Ovim aktivnostima učenici uče o svom zavičaju kroz istraživački rad, a zatim svoje radove predstavljaju učenicima drugih škola uključenih u projekt.

Osim toga učenici su svoje razglednice poslali i van granica naše domovine. Pisali smo i prijateljima iz Scuole Elementare Nicola Neri, Acquaviva Collacrose s kojima smo se povezali sudjelujući u školskom projektu Moj talijanski prijatelj.

Cilj ovog zabavnog i edukativnog projekta nije samo oživljavanje starog običaja, već i želja za predstavljanjem ljepota svoga grada, poticaj za povezivanjem djece diljem domovine i šire te njegovanje novih prijateljstava. Učenici 1. i 3. razreda pokušali su ovom idejom obrisati prašinu sa stare i prelijepo navike i dali su svoj doprinos da pisanje razglednica ponovo zaživi kao nekad.

I dok bakarske razglednice putuju Lijepom Našom, vjerujemo da smo naše učenike potaknuli da istražuju, upoznaju i osvješte identitet, kulturu i tradiciju svoga zavičaja. ◆

UNIVERZALNA SPORTSKA ŠKOLA U OŠ BAKAR

Tekst: Alma Hess

Tjelesna aktivnost izuzetno je važna za ljudski organizam, kako za odrasle zbog održavanja zdravlja, tako i za djecu zbog njihovog razvoja na svim razinama. Tjelesno vježbanje osim očuvanja zdravlja pridonosi emocionalnom, socijalnom i intelektualnom razvoju djeteta.

Jedna od važnijih potreba većine djece je kretanje. U prvim godinama života djeca je zadovoljavaju kroz igru, a kako odrastaju tjelesna aktivnost postaje sve složenija. Za dijete u dobi od 6 do 10 godina tjelesno vježbanje predstavlja jedan od najznačajnijih poticaja rasta i razvoja. Tijekom tog životnog razdoblja djeteta najčešće aktivnosti su hodanje, skakanje, bacanje, penjanje, puzanje, provlačenje, kotrljanje i sl. Razvoj tih oblika kretanja odvija se kroz adekvatne programe tjelesnog vježbanja koji se odvijaju u sklopu Univerzalne sportske škole koja se već duži niz godina provodi u Osnovnoj školi Bakar.

Program Univerzalne sportske škole (USŠ) pokrenut je kao program Hrvatskog školskog sportskog saveza 2007. godine, a namijenjen je učenicima od prvog do četvrtog razreda.

Cilj programa je uključivanje što većeg broja najmlađih učenika u sportske aktivnosti, odnosno stvaranje navike redovitog tjelesnog vježbanja.

Program USŠ vodi profesorica Tjelesne i zdravstvene kulture Veronika Jurčić pod čijim stručnim nadzorom, kroz igru, djeca uče osnovne oblike kretanja i osnovne elemente brojnih sportova. Također se nastoji poticati dijete da zabavnim i primjerenim sadržajima stvori pozitivan stav prema tjelesnom vježbanju i sportu. Univerzalna sportska škola je program kojim se djeci bez obzira na njihove sposobnosti nastoji omogućiti razvoj svih potencijala. Ranim pohađanjem širokog raspona sportskih sadržaja dijete prije svega razvija motoriku.

Uključivanjem u USŠ djeci se pruža prilika usvojiti znanja o različitim sportovima i važnosti bavljenja sportskim aktivnostima. Djeca izravno sudjeluju u aktivnostima i sama mogu vidjeti koji im se sport najviše sviđa te kojem bi se sportu rado posvetila kada budu starija.

Velika je prednost Univerzalne sportske škole što nema pritiska zbog natjecanja pa se djeca ne izlažu nepotrebnom stresu. Djeca se međusobno natječu na treningu, ali na njih se ne stavlja teret pravih sportskih natjecanja. Djeci su ponudeni ra-

zličiti sadržaji, što im zasigurno olakšava i pohađanje Tjelesne i zdravstvene kulture.

Sadržaji programa USŠ zasnivaju se na ravnoteži između usvajanja motoričkih znanja i motoričkih sposobnosti, a tijekom tjelesnih aktivnosti koriste se brojne sprave: švedske ljestve, kozlič, švedske klupe, užad za penjanje, odskočna daska, švedski sanduk, a od rekvizita učenici rado vježbaju uz vijaču, palice, različite lopte, loptice, medicine i sl.

U mjesecu svibnju učenici sudjeluju na Smotri USŠ Primorsko-goranske županije, te na kraju školske godine odlaze u Zagreb na Smotru USŠ Republike Hrvatske gdje se okuplja velik broj učenika iz cijele domovine.

Program Univerzalne sportske škole provodi se dva puta tjedno (ponedjeljkom i srijedom) po 45 minuta u školskoj sportskoj dvorani tijekom cijele školske godine i potpuno je besplatan.

Ljubav prema sportu i tjelesnom vježbanju je izrazito lijepa osobina koju kod djece treba njegovati. Za dijete je najvažnije da se na sportskoj aktivnosti dobro zabavlja i druži s vršnjacima, a uključivanje u organizirani sportski program može povoljno utjecati na razvoj djeteta te mu usaditi vrijedne kvalitete koje će ga pratiti cijeli život. ♦

DAN RUŽIČASTIH MAJICA U OSNOVNOJ ŠKOLI BAKAR

Tekst: Alma Hess

Svakodnevno čitamo i slušamo u medijima o nasilju među djecom. Preplavljaju nas člancima o maloljetničkim sukobima, svađama, tuči pa čak i smrti kao posljedici nasilnog ponašanja. Nasilje je sveprisutna pojava koja uzima sve veće razmjere i postaje ozbiljan problem cjelokupnog društva. Nasilje je prisutno na ulicama, u obitelji, u školama. Sve se više govori o vršnjačkom nasilju, odnosno uzastopnom i sustavnom uznemiravanju i napadanju djece od strane svojih vršnjaka.

Vjerojatno ne postoji osoba koja barem na jedan način nije osjetila oštar mač nasilja na svome srcu. Ponekad je to bilo guranje u redu, podmetanje nogu, otimanje stvari, a nekada bolno rujanje radi slabijeg imovinskog stanja ili načina odijevanja. Biti žrtva učestalog maltretiranja nije nimalo ugodno i

za svako dijete predstavlja bolne i neugodne uspomene. Nasilna ponašanja ostavljaju na djeci duboke rane koje teško zacjeljuju. Nekada su se nasilna ponašanja pripisivala dječjim nestašlucima i nisu se shvaćala ozbiljno. Guranje, udaranje, otimanje i uništavanje stvari bilo je karakteristično za dječ-

ke, ali je nažalost sve češća pojava i kod djevojčica. Posljednjih godina sve se više pažnje posvećuje tom fenomenu.

Bez obzira radi li se o verbalnom, psihičkom ili fizičkom nasilju, svaki oblik nasilja može pridonijeti osjećaju manje vrijednosti. Iako motivi za vršenje nasilja mogu biti različiti, nasilnici uvijek nađu na koga će se okomiti. Plašljivo, tiho i povučeno dijete omiljena je meta onih koji vole svoju snagu demonstrirati na drugima.

Kao roditelji, učitelji, pedagozi, pitamo se kako i na koji način odgojiti dijete i pomoći mu izgraditi sebe kao osobu. Od problema koji se ne okreće glava. Djecu se uči da se nasilništvo ne tolerira.

Kao odgovor na nasilje postoje različiti preventivni programi kojima se, između ostalog, pokušava utjecati na smanjenje pojave neprihvatljivog oblika ponašanja. Jedan od takvih programa koji se duži niz godina provodi u Osnovnoj školi Bakar je „Trening životnih vještina“. Program se redovito i aktivno provodi od 3. do 8. razreda. Obrađuju se sve teme i pojmovi programa te ih učitelji uključuju u mnoge predmete. Radionice pomažu učenicima da razviju samopouzdanje, da poštuju jedni druge, da uoče konfliktne situacije i razvijaju komunikacijske vještine koje će im omogućiti konstruktivno rješavanje sukoba.

Jedna od aktivnosti učenika Osnovne škole Bakar, u koju se svake godine uključujemo je i obilježavanje Dana ružičastih majica, poznatije kao Pink Shirt Day koji se od 2007. godine obilježava diljem svijeta. Hrvatski sabor je 17. veljače 2017. godine izglasao Dan ružičastih majica kao Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja. Ideja je nastala u znak protesta zbog incidenta koji se dogodio u jednoj školi u Kanadi. Žrtva nasilja bio je dječak koji je na prvi dan nastave došao u ružičastoj majici u znak podrške liječenju bolesne majke. Dan ružičastih majica obilježava se svake godine posljednje srijede u veljači, a ima za cilj poticanje ponašanja koje njeguje pristojan dijalog, altruizam i uvažavanje drugih i drugačijih. Osim što su nastavu proveli u ružičastim majicama, učenici su kroz likovne, dramske, literarne i slične oblike izražavanja iznosili svoje poruke o nasilju. Izrađivali su plakate, stripove, osmislili su mnoštvo novih pravila ponašanja i kodekse. Također su pogledali krat-

kometražni film iz 2014. godine pod nazivom „Streljana“. Film progovara o nasilju među djecom i sve vidljive uloge u filmu igraju djeca. Iako je film namijenjen prvenstveno učiteljima i drugim zaposlenicima u školskom sustavu učiteljice su sa svojim učenicima razgovarale o 15 minutnom filmu i njihovom iskustvu vezano uz ovu temu. Učenici su kroz pouku filma razumjeli problem začaranog kruga nasilja među vršnjacima u kojem su žrtve prihvatile obrazac nasilnog ponašanja te i sami postali počinitelji nasilja.

Učenici od 5. do 8. razreda su međusobno podijelili vlastita iskustva o vršnjačkom nasilju. Neki su ga doživjeli, a neki su mu samo svjedočili.

U suradnji s odjelom prevencije PU Primorsko-goranske županije, u sklopu projekta „Zdrav za 5“, za učenike je održano predavanje o vršnjačkom nasilju, a predavanje je održala gđa Nives Kajteš Grčko. Za roditelje učenika sedmih i osmih razreda održano je predavanje pod nazivom „Droge, ovisnosti i mladi“. Predavanje je održao voditelj službe kriminaliteta droga Dalibor Jozinović.

Najdojmljivija aktivnost povodom obilježavanja Dana ružičastih majica svakako je bila šetnja učenika od 1. do 4. razreda koji su, prolazeći bakarskim ulicama, nosili prigodne transparente i na taj način prenijeli poruku da se u našoj školi i okolici nasilništvo ne tolerira. Svi učenici odjenuli su prigodne majice i na taj način privukli pozornost građana.

Dan ružičastih majica i njegovo obilježavanje postao je prepoznatljiv simbol borbe protiv vršnjačkog nasilja. Dobrobit djece svima bi trebala biti najvažnija. Stoga, djeci trebamo pomoći živjeti u svijetu koji ne tolerira nasilje ni u kojem obliku. Sukobe često ne možemo izbjeći, ali ih možemo naučiti kreativno riješiti. Dječje zadirkivanje i ruganje neće se iskorijeniti, ali se u najranijoj dobi postavljaju temelji i pravila kojih se učenici uče pridržavati. Aktivnosti koje su proveli učenici u našoj školi ne mogu riješiti probleme nasilja, ali mogu pokazati put kojim bismo svi trebali krenuti ako želimo stvarati društvo u kojem će ljudi znati reći „STOP“ nasilju. Odabrali nenasilan put u rješavanju sukoba učinit će nas snažnijima i sigurnijima, tako da nećemo morati strahovati za budućnost djece i društva uopće. ◆

BAKRANI VJERNI OČUVANJU TRADICIONALNIH KARNEVALSKIH OBIČAJA

Tekst: Paula Mikeli

Prošlo je, mnogima najdraže, peto godišnje doba i vrijeme vladavine maškara u kojem nije manjkalo maškaranih zabavnih događanja na području Grada Bakra. Brojni ljubitelji maškara zabavili su se i uživali u maškaranim tancima, dječjim redutama, smotri zvončara, zvonjavi po Bakarskom kraju, maškaranom auto-rally Pariz-Bakar, maškaranoj povorci umirovljenika i paljenju mesopusta.

“ZVONA I KANAT ZA BAKARSKI KRAJ”

KUKULJANSKE MAŠKARI - “BREXIT”

Tijekom više od mjesec dana „maškaranoga ludila“ moglo se zaista naći za svakoga ponešto te su tako u maškarama uživali svi, od onih najmlađih do najstarijih. Vladavina maškara krenula je već prvu subotu 11. siječnja zvonjavom Kukuljanskih zvončara, a nastavila se u večernjim satima maškaranim tancima u prepunom Domu kulture Hreljin. Kao i prijašnjih godina u Škrleju i Hreljinu održavale su se maškarane zabave, a njihov trud i angažman u očuvanju maškaranih subotnjih običaja nagradili su brojni gosti. U Domu kulture Hreljin maškarani tanci održali su se i posljednje tri subote (08., 15. i

22.veljače) na kojima je mnogobrojne maškarane posjetitelje zabavljala grupa Impuls te u caffe baru „Barutana“ uz tamburaški sastav „Žažaru“.

„Nismo bili u mogućnosti održati sve subote, ali smo uz pomoć ugostitelja s Hreljina; bistro-pizzeria „Na Piketu“ i UO „Barutana“ uspjeli organizirati pet maškaranih subota. Za naše najmlađe organizirali smo dječju redutu. Zahvaljujem se svima na njihovom angažmanu, jer nastojimo da se stara užanca maškaranih tanci ne zatare.“ izjavila je predsjednica udruge „Čočman express“ Renata Ostojić.

“VRAŽICE S PRAPUTNJAKA I PAR NEBOGEH ANDELI”

“VIA SIMO TAMO” ZLOBIN - TURISTI

KRASICA PA RIO - “POMORSKE PUTEŠESTVIJE”

Dom kulture u Škrpljevu ugostio je mnogobrojne maškare i posjetitelje na maškaranim tancima koji su se ove godine održali posljednje četiri karnevalske subote (01., 08., 15. i 22. veljače), a posljednji maškarani vikend škrpljevčane su posjetili i njihovi prijatelji, gosti iz Faenze koji ih već tradicionalno posjećuju svake godine. Sve ljude dobre volje i željne maškaranih tanci zabavljao je glazbeni sastav Asi. Mnogobrojne malene maškare, smjehom i šarenim bojama proveselile su se na dječjoj reduti, 18. siječnja, koju je također organizirala udruga „Škrpljevskih maškara“.

„I ovo leto smo se okupili va velen broju i već tradicionalno smo na Riječkom karnevalu bili jedna od najbrojnijih grupa, zahvaljujući svim članovima, Gradu Bakru i Turističkoj zajednici Grada Bakra uspijevamo odoljeti nekim novim trendovima i očuvati tradiciju i običaje! Sav trud i rad ne pada nam teško jer ljubav prema maškarama je jača od svega, živio pust“ izjavio je Dražen Vičević, predsjednik udruge Škrpljevske maškari.

Smotra zvončara “Zvona i kanat za bakarski kraj” održana je 26. siječnja u Kukuljanovu. Povorka se već tradicionalno održava u organizaciji Kukuljanskih zvončara, a pod pokroviteljstvom Grada Bakra i TZ Grada Bakra. Smotra okuplja oko 300-njak sudionika koji su nakon povorke kroz naselje, nastavili druženje u Domu kulture do dugo u noć uz grupu Trio vox. „Želimo tu užancu zadržat va našen kraju. Volel bin da se i mladi uključe da vide ča znači maškarat se i nosit zvonci. Sako leto gremo naprvo, rivamo, borimo se i bilo bi nan drago da to opstane i da se vrnun maškare va naše selo”, poručio je Vanja Mičetić, predsjednik Kukuljanskih zvončara. Na Kukuljanovu se okupilo sedam zvončarskih i maškaranih skupina: Griški krabunosi, Čočman express, Zametski zvončari, Kurenti demoni iz Ptuja, Udruga Črna sraka Sračinec, Grobnički dondolaši te domaćini Kukuljanski zvončari. Ove godine, 31. siječnja uz muziku i

kanat, pod zaštitom zvončara djeca su uz muziku i kanat skopljala jaja kroz naselje Kukuljanovo. Ideja ove Udruge je da se približi djeci koja njeguju maškarane običaje, staru tradiciju uz nadu da ta stara užanca opet zaživi. Na Kukuljanovu su se mnogobrojna dječica maškarala i zabavljala i na dječjoj reduti u Domu kulture, održanoj 02. veljače.

Prvu subotu u mjesecu veljači održala se već tradicionalna povorka Kukuljanskih zvončara i članova Udruge Čočman express. Kukuljanski zvončari obišli su Zlobin i Plase, a potom su se s članovima Udruge Čočman express i njihovim ovogodišnjim gostima Šmričkim maškarama okupili na Melnicima gdje su nakon ukusne i bogate okrijepe, koju za njih već tradicionalno priprema obitelj Grubišić, uz pjesmu i zvona svi zajedno krenuli preko Hreljina do caffè bara „Barutana“.

U subotu 08. veljače u popodnevnim satima gradom Bakrom prodefilirala je vesela povorka umirovljenika u organizaciji Udruge umirovljenika Grada Bakra. Nakon okupljanja na Žalu ribara, maškarani penzioneri prošetali su rivom pod šarenim maskama pokazujući da šarene maske ne mare za dob i da u maškarama uživaju svi. Istoga dana na Dječjem karnevalu u Rijeci, sudjelovalo je svih pet vrtića s područja Grada Bakra, OŠ „Hreljin“, „Društvo naša djeca“ Bakar i OŠ Bakar. Vrtićarci Dječjeg vrtića „Bakar“ (Bakar, Hreljin i Škrpljevo) proveselili su se Korzom u maski Ribice srebrice, dok su se Mići Bambići sa Škrpljeva omaskirali u vitezove, a vrtićarci iz DV Pčelice u patuljke dobrotvorce. Iz OŠ „Hreljin“ na Korzo su se spustili Pirati s Hreljina, Miće bakarske maškare iz „Društva naša djeca“ Bakar predstavile su se maskom Kozja brada, dok su učenici OŠ Bakar prvi puta sudjelovali na karnevalu s maskom Bakarske tune.

Maškarani auto-rally Pariz - Bakar tradicionalni je događaj u sklopu riječkog karnevala i parodija na svjetski poznati rally

PETO GODIŠNJE DOBA U NAŠEM KRAJU

“Pariz - Dakar”. Ovogodišnji, 29. Maškarani rally Pariz – Bakar održao se je u subotu, 15. veljače 2020. godine, u kojem je sudjelovalo osamdesetak maštovito maškaranih vozila. Predvođeni meštrom Tonijem i Kraljicom karnevala krenuli su s riječke Krimeje, kraj poznatog “Pariza”, zaustavili se na Korzu, u Kostreni, dok se u Bakru tradicionalno kao i svake godine održao ispit spretnosti i završetak sjajne vesele utrke. Bakarske maškare pobrinule su se za prigodnu zakušku, nakon koje je uslijedi podjela nagrada.

Karnevalske grupe Grada Bakra i ove su godine sa svojim maštovitim maskama i alegorijskim kolima sudjelovale na Međunarodnom riječkom karnevalu koji se održao 23. veljače. Sedamdeset Bakarskih maškara iz Bakra predstavilo se je mnogobrojnoj publici kao Maslačak točnije Kozja brada, dok je stotinu i pedeset sudionika Škrljevskih maškara prezentiralo „Taxi“. Članovi karnevalske grupe „Krasica pa Rio“, njih osamdeset, riječkoj su se publici predstavili s maskom Pomorske putešestvije – pola more, pola Rio, a čak sto i šesnaest članova Čočman expressa predstavilo se maskom „A je to“. S Kukuljanova na riječki Korzo spustilo se stotinu maškara pod nazivom Brexit, a ove godine na Riječki karneval vratile su se i maškarane udruge sa Zlobina i Praputnjaka. Sedamdesetak zlobinjskih maškara udruge „Simo via tamo“ predstavilo se kao „Turisti“, dok se pedesetak praputnjara ljubiteljima maškara predstavilo kao „Vražice z Praputnjaka i par nebogeh anđeli“.

Ponosni smo što su i ove godine naše karnevalske grupe predstavile Grad Bakar koji iz programa u kulturi “očuvanje karnevalskih običaja” godišnje financira maškarane zabave, dječje redute, odlaske na Riječki karneval i gostovanja na ljetnim karnevalima, karnevalskim udrugama s područja Grada u iznosu od 60.000,00 kuna i Turistička zajednica sa iznosom od 40.000,00 kuna.

Tradicionalnim paljenjem pusta u Bakru, Hreljinu, Kukuljanovu i Škrljevu, 25. veljače završilo je bakarsko peto godišnje doba. ◆

UDRUGA BAKARSKE MAŠKARE - KOZJA BRADA

OŠ BAKAR - BAKARSKE TUNE

OŠ "HRELJIN" - "PIRATI S HRELJINA"

DV BAKAR - RIBICE SREBRICE

DV BAMBI ŠKRLJEVO - VITEZOVI

DV PČELICE ŠKRLJEVO - PATULJCI DOBROTVORCI

UDRUGA "NAŠA DJECA BAKAR" - KOZJA BRADA

ČOČMAN EXPRESS - A JE TO

ŠKRLJEVSKE MAŠKARI - SI PIJANI HOTE Z NAMI

KUKULJANSKI ZVONČARI U POSJETI PONIKVAMA

UDRUGA „ŠKRLJEVSKE MAŠKARI“ – DJEČJA REDUTA Tekst: Silvia Babić

Najluđe doba u godini Škrljevo je otvorilo dječjom redutom koja je privukla velik broj malih zaljubljenika u maškare. Udruga „Škrljevske maškari“ i ove je godine osmislila velik broj različitih aktivnosti, od oslikavanja lica pa do slatkih poklona za najmlađe.

Animatori su za ovogodišnju dječju redutu pripremili gusarsku tematičku te su se djeca imala priliku družiti s Kapetanom Kukom, sudjelovati u plesnim i takmičarskim igrama s gusaricama i tražiti skriveno blago s lignjom. S obzirom na posjećenost i zainteresiranost djece i roditelja za dječju maškaranu zabavu, članovi Udruge „Škrljevske maškari“ garantiraju da će se tradicija maškaranih običaja održati i u budućnosti nastaviti. ◆

KNJIŽNIČNI FOTOVREMEPLOV

Tekst:
Dolores Paro Mikeli i Jelena Šubat

Od Bure do Bure

Nakon kratke ljetne stanke, s povratkom naših mlađih korisnika u školske klupe započela je i jesenska sezona u Knjižnici kad ponovno započinjemo s programima, akcijama te nabavom novih knjiga.

8. rujna 2019.

Međunarodni dan pismenosti

Tradicionalno smo obilježili akcijom besplatnog učlanjenja za predškolarce, školarce i studente, a tijekom cijelog mjeseca rujna besplatan je bio i upis za sve prvašice s područja Grada Bakra.

9. rujna 2019.

Čitaj mi!

U povodu nacionalne kampanje Čitaj mi! svakog prvog ponedjeljka u mjesecu nastavili smo čitati priče s tetom Josipom Lazarević koja je djeci pročitala priču „Vuk koji je zalutao u zemlju bajki“. Nakon čitanja uslijedila je prigodna radionica.

16. rujna 2019.

Kolektivna posjeta

Posjetila su nas djeca iz Dječjeg vrtića „Fijolica“ Bakar s tetama Martinom i Dolores. Lijepo smo se družili uz neizostavnu priču o Luciji i Marku koja je djecu poučila o pravilima lijepog ponašanja u knjižnici.

7. listopada 2019.

Dječji tjedan

U povodu Dječjeg tjedna i nacionalne kampanje Čitaj mi! teta Josipa Lazarević je djeci čitala priču „Oprostite, jeste li vi vještica?“, a tete iz Društva „Naša djeca“ Bakar za djecu su osmislile kreativnu radionicu.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE (15. listopada – 15. studenoga)

Izložba „Vedute i krajolici zavičaja“ Alena Benića

Alen Benić rođen je 1979. godine u Rijeci, a od rođenja živi na Kukuljanovu. Nakon škole primijenjene umjetnosti, 2010. godine završio je Likovnu akademiju u Rijeci. Već od ranog djetinjstva bavi se različitim tehnikama likovne umjetnosti, slikarstvom i kiparstvom. Inspiraciju za svoj likovni izričaj nalazi u prirodi. Slikarski motivi izloženih slika su primorski krajolik i more s naglaskom na slike Bakra koje ga sjećaju na djetinjstvo. Interes za postavljenu izložbu pokazao je zaista velik broj sugrađana koji su svakodnevno dolazili i iskazivali svoje zadovoljstvo viđenim.

17. listopada 2019.

Književni susret

U Mjesecu hrvatske knjige ugostili smo nagrađivanu hrvatsku književnicu osebujnog stila Marinu Vujčić čiji se romani rado posuđuju u našoj knjižnici. Uz moderatora Nikolu Petkovića predstavila nam je svoj najnoviji roman „Pedeset cigareta za Elenu“ i zainteresirala sve prisutne na čitanje i ovog romana koji prati četiri životne priče i isprepliće sudbine svojih junaka.

21. - 24. listopada 2019.

Međunarodna suradnja

Kao jedna od četiri hrvatske članice Unije knjižnica Kine i CEEC-a, Gradska knjižnica Bakar, pod vodstvom ravnateljice Dolores Paro-Mikeli sudjelovala je u programu obuke osoblja koji je održan u Varšavi u Nacionalnoj knjižnici Poljske.

Teme obuke bile su autorsko pravo, očuvanje i pristup, umrežene knjižnične usluge kao i usluge digitalnih knjižnica, knjižnični zakoni i propisi, digitalizacija, odabir i očuvanje i e-publikacije. Vrlo korisna iskustva izmijenjena su i prilikom posjeta knjižnicama i kulturnim spomenicima Varšave.

31. listopada 2019.

Stručno predavanje

Nakon uspješne obrane doktorske disertacije dr. sc. Robert Doričić bakarskoj je publici predstavio svoj istraživački rad i održao stručno predavanje „Obilježja smrtnosti na području Grada Bakra u periodu od 1960. do 2012. godine“. Interes za ovu zavičajnu tematiku nije izostao kao ni interakcija s publikom koja se nakon predavanja uključila s mnogobrojnim komentarima i upitima.

4. studenoga 2019.

Čitaj mi! s tetom Josipom Lazarević

...koja je nakon čitanja priče „Kišna kap“ zajedno s djecom u zatvorenom prostoru Knjižnice uspjela proizvesti kišu koju smo svi mogli čuti i osjetiti.

11. studenoga 2019.

Dan hrvatskih knjižnica

Obilježili smo besplatnim upisom i produženjem članstva za nezaposlene.

19. studenoga 2019.

Kolektivna posjeta

Posjetili su nas učenici iz PŠ Zlobin sa svojom učiteljicom Anom Šerer-Hajdinić. Za poneke je ovo bio prvi posjet knjižnici. Zajedno smo prošetali knjižnicom, razgledali knjižnične odjele, zbirke kao i postavljenu izložbu. Upoznali smo ih s mnogim mogućnostima i knjižničnim uslugama, potom malo čitali i razgovarali, a na kraju se još lijepo družili na dječjem odjelu.

21. studenoga 2019.

Bajkaonica i radionica iznenađenja Društva „Naša Djeca“ Bakar

Vrijedne volonterke iz DND-a Bakar, Elda Jurišić i Aldena Halilović već se nekoliko godina educiraju i uspješno provode projekt „Bajkaonica“. Tako su i ove godine zajedno s djecom pripremile bajku koju rado dolaze pričati u škole, vrtiće i knjižnicu. Posebno osmišljen čarobni kutak za pričanje priča postavljen je u našoj knjižnici i priča je mogla početi...

4. - 5. prosinca 2019.

Sajam knjiga

Sudjelovale smo na jubilarnom 25. Sajmu Sa(n)jam knjige u Puli gdje smo poslušale stručna predavanja i panel rasprave, po sajamskim cijenama nabavile novitete čime smo razveselile korisnike i obogatile knjižni fond.

9. prosinca 2019.

Božić u Bakru

Povodom manifestacije Božić u Bakru i nacionalne kampanje Čitaj mi! teta Josipa je djeci čitala priču o Tri strašna zmaja i njihovim doživljajima u Božićnoj noći. Iste nas je večeri posjetio i iznenadio svojim dolaskom Djed Božićnjak koji je darivao najmlađe.

11. prosinca 2019.

Predstavljanje fotomonografije

U Zavičajnoj srijedi u Gradskoj knjižnici Rijeka u ogranku Trsat predstavljena je fotomonografija "Va Gradu Bakru, Bakar grad" Miljenka Šegulje. Fotomonografiju su predstavili Theodor de Canziani, autor fotografija Miljenko Šegulja i tekstopisac Slavica Mrkić-Modrić. Da su Bakar i Trsat usko povezani kroz dugu im povijest osjećalo se i ove večeri. Zahvaljujemo domaćinima i svim gostima na ugodnoj atmosferi i gostoprilstvu!

13. siječnja 2020.

Čitaj mi! s tetom Josipom Lazarević

Nastavljamo s promicanjem čitanja od najmlađe dobi pa smo i 2020. g. započeli s čitanjem priče „Jedan zimski dan“. Kako bismo se ugrijali nakon ove tople, ali ipak zimske priče naša je teta pričalica za sve prisutne pripremila čajanku nakon koje nam je bilo zaista toplo, oko srca.

NK „NAPRIJED“

Nogometni klub „Naprijed“ Hreljin

Tekst: Marko Čop

Nogometni klub „Naprijed“ Hreljin, osnovan je 1922. godine i trenutno je najbrojnija sportska udruga na području Grada Bakra. Nogometni klub ima svoju školu nogometa u kojoj trenira stotinjak djece od 5 do 18 godina u šest uzrasnih kategorija. Dugoročan cilj naše škole nogometa je da što više naših mladih igrača promoviramo u seniorsku ekipu Kluba te da sva djeca koja prođu kroz naš omladinski pogon sazriju u što bolje osobe.

Kategorija starijih Morčića, kao i ostale kategorije, sudjeluje na brojnim turnirima diljem države. Ove godine po prvi puta u gotovo 100-godišnjoj povijesti kluba jedna mlađe uzrasna kategorija sudjelovala je na turniru izvan granica Republike Hrvatske. Mladi nogometaši rođeni 2009. i 2010. godine u razdoblju od 08. - 10. siječnja 2020. godine sudjelovali su na 12. međunarodnom turniru „Trofej Banja Luka 2020“. U jakoj konkurenciji 20 kvalitetnih ekipa iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine te Srbije mladi igrači stigli su do same završnice turnira te na kraju osvojili odlično 4. mjesto. Jednu od najtalentiranijih generacija u povijesti Kluba vodi trener Mauro Ciani koji se osvrnuo na hvalevrijedan uspjeh izvan granica Republike Hrvatske.

„Puno sreće, zabave i veselja na ovom turniru te jedno veliko nezaboravno iskustvo kako za mlade igrače tako

i za roditelje koji su bili velika podrška tijekom cijelog turnira, ali naravno i za mene kao trenera. Lijepo je bilo vidjeti kako uživaju u svakom zajedničkom trenutku u ta tri dana provedenom na terenu i van njega. Ponosan sam kao trener na našu malu golmanicu i na te dečke koji su primjer pravog i sportskog ponašanja, kako na terenu tako i van njega. Užitek je biti svakim danom s njima, gledati ih kako odrastaju i biti njihovim starijim prijateljem. Vjerujem da je ovo tek početak odlazaka na turnire van granica Hrvatske“, izjavio je trener M. Ciani.

Ponosni smo na sve naše mlade nogometaše koji svojim trudom i odricanjem na svakom treningu i utakmici pokazuju veliku strast prema ovom sportu te vjerujemo da će svojim igračkim sposobnostima i timskim radom i dalje postizati velike uspjehe u svojoj domovini i izvan nje. ♦

KUD PRIMORKA

KUD „Primorka“ Krasica na gostovanju

Tekst:
Gordana Kovačević

KUD „Primorka“ je od 31. listopada do 03. studenog 2019. gostovao u Vojvodini (Republika Srbija) sa svojom crnom komedijom „Ručni rad“. Predstava „Ručni rad“ nastala je na temelju dramskog teksta Jean-Claude Danauda, a na pozornicu ga je postavila redateljica Alisa Debelić. Riječ je o crnoj komediji koja govori o sudbini triju žena. Glavne akterice predstave su amaterske glumice: Gordana Kovačević, Karmen Mlacović i Elizabeta Striebl. Na gostovanju su, uz glumačku ekipu, bili tehničari Nenad Mlacović i Darko Margitić, šaptačica Doris Brkljača i kostimografkinja Vlasta Paravić.

Već nekoliko godina s predstavama gostujemo u Svetozar Miletiću, kao gosti Hrvatsko-bunjevačkog kulturno umjetničkog društva „Lemeš“, na Memorijalu amaterskih dramskih skupina Antun Aladžić. Kazališni je to festival koji ova Udruga organizira kao sjećanje na istaknutog člana i redatelja dramske sekcije Antuna Aladžića. Na 9. Memorijalu amaterskih dramskih skupina osim nas nastupala su amaterska kazališta iz Belog Manastira, Tuzle, Sombora i naravno domaćini. Članovi Društva i predsjednica Marija Bagi dugogodišnji su nam prijatelji. Prisustvovali smo i njihovoj premijernoj predstavi „Neću da budem idiot“. Uz stručno vodstvo Ilije Ezgeta realizirali smo izlete u Suboticu i predivno izletišta na jezeru Palić. Po prvi puta gostovali smo u Šidu u organizaciji Kulturno obrazovnog centra i Pozorišta „Branislav Nušić“. Došli smo na poziv velikog kazalištarca, dramskog pedagoga

i humanitarca Cvetina Aničića. Cvetin je vrlo cijenjen, nagrađivan i poznat u Hrvatskoj jer režira predstave i održava dramske radionice za djecu i odrasle. Pozorište „Branislav Nušić“ bilo je ispunjeno do posljednjeg mjesta. Burnim aplauzom i ovacijama ispratili su našu predstavu. Lokalna RTV je snimala predstavu i napravila afirmirajući prilog o umrežavanju i međunarodnoj suradnji kazališnih družina. Na druženje nakon predstave došli su i predstavnici Hrvatskog kulturnog društva Šid koji nisu mogli sakriti svoje oduševljenje našim gostovanjem. Posjetili smo njihove prostorije, obnovljenu crkvu Presvetog Srca Isusovog i upoznali se s radom Društva. Na povratku smo posjetili Ilok. Naše suradnje se nastavlja i nadamo se da ćemo uspjeti kazališne prijatelje ugostiti u našem Primorju. ♦

VEČER S IVANOM NINOM NAČINOVIĆEM

Tekst: Ana Sošić

„GLAZBA JE JUBAV MOJA“

Najstarija sekcija društva, Mješoviti pjevački zbor „Sloga“ pripremio je glazbenu večer u čast Ivana Nina Načinovića, dugogodišnjeg voditelja i dirigenta dvije glazbene sekcije KUD-a „Sloga“ iz Hreljina. Priznanje je to maestru za njegov sveukupni doprinos u uspješnom razvoju društva, za dvadeset godina suradnje sa Ženskom klapom „Hreljin“ i osam godina s Mješovitim pjevačkim zborom „Sloga“, a ujedno je i zahvala za značajan doprinos koji je dao u kulturnom i društvenom životu mjesta Hreljina i Grada Bakra.

Svečana i raspjevana Večer s Ivanom Ninom Načinovićem održana je 26. listopada 2019. u Domu kulture u Hreljinu, pod nazivom „Glazba je ljubav moja“. Dvorana je bila premala da primi sve suradnike, prijatelje, goste i uzvanike koji su se odazvali na poziv i svojim prisustvom uveličali ovaj vrlo značajan događaj, kako za dirigenta Načinovića tako i za članove „Sloge“ i Ženske klape „Hreljin“. U programu koncerta sudjelovali su gosti s kojima je maestro profesionalno surađivao pa je tako prisutnoj publici prikazan presjek njegovog dugogodišnjeg stvaralačkog rada. Kvalitetne izvedbe izvođača oduševile su sve prisutne, a u programu su nastupili gosti: Ženska klapa „Luka“ iz Rijeke - jedna od najboljih i najnagrađivanijih klapa u Hrvatskoj, zatim Katedralni Mješoviti pjevački zbor „Cantores sancti viti“ iz Rijeke, Mješoviti pjevački zbor KUD-a „Martin Matetić“ iz Jadranova, Muška klapa „Tić“ iz Triblja, Muška klapa „Škrljevo“ iz Škrljeva te Ženska klapa „Hreljin“ i Mješoviti pjevački zbor „Sloga“. U atmosferi ispunjenoj veseljem i emocijama izmjenjivali su se nastupi zborova i klapa uz instrumentalnu pratnju mladog pijanista Matea Žmaka i Denisa Borbelja, katedralnog orguljaša. Kroz glazbenu priču publiku je vodila Jadranka Čubrić, poznata voditeljica i počasna tajnica riječke podružnice HGU. Tijekom večeri maestro Načinović je dirigirao, ali i zapjevao popularnu pjesmu „Tu je ljubav moja“ koju je izveo u duetu s Džo Maračić Makijem 1995. g. na MIK-u, a

za ovu ju je prigodu izveo s Jasminom Ostojić, pjevačicom Ženske klape „Hreljin“. Simpatičan tekst na čakavskom dijalektu o profesionalnom životu i radu Ivana Nina Načinovića pročitale su Ana Sošić i Jasmina Ostojić, a potom su svi pjevači, kojima se pridružila i publika, zapjevali maestru kratku slavljeničku pjesmu.

Prisutnima se obratila predsjednica „Sloge“ Ana Sošić i zahvalila Ivanu Ninu Načinoviću na vrlo plodnoj i uspješnoj suradnji s KUD-om kao i na strpljenju i uloženom trudu koji pruža pjevačima na probama i nastupima. U ime članova zbora predala je maestru prigodni poklon te je pri tom istaknula da njegov predani i profesionalni rad uvelike pridonosi afirmaciji i napretku društva. Zatim su Ivanu Ninu Načinoviću čestitke uputili gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić i Mario Kružić, izaslanik PGŽ kao i prisutni suradnici i prijatelji.

Cijeli svoj život Ivan Nino Načinović posvetio je promicanju glazbene umjetnosti, kao svirač i pjevač u legendarnim bendovima te kao poznati zborovođa i priznati i nagrađivani voditelj klapa. Pjevači „Sloge“ posvetili su ovaj koncert Ivanu Ninu Načinoviću kako bi odali priznanje njegovom dugogodišnjem radu, podijelio je s njima svoj entuzijazam i oduševljenje koje gaji prema glazbi, jer glazba je njegov životni izbor i profesija, ali nadasve talent koji nosi u sebi i njegova velika ljubav. ♦

NAŠ MAESTRO, IVAN NINO NAČINOVIĆ

CELI ŽIVOT JE GLAZBI POSVETIL,
SVIRAL JE VA BENDU
KI JE BIL PUNO LET VA TRENDU... OPATIJSKI SUVENIRI,
A TU SU JOŠ I POPULARNI... NOTA BREVIS I RIJEČANI.
POL EVROPE JE S NJIMI PROPUTOVAL,
I PUNO POZNATIH PJEVAČI UPOZNAL.
VJERUJTE, DO JUTRA NE BISMO PRESTALI
KAD BIMO REDOM SE NJEGOVE SVIRKE NABRAJALI.

Z MARAČIĆUN JE NA MIKU PIVAL... TU JE JUBAV MOJA,
NI ČOVIKA NA GROBNIKU KI JU NE ZNA.
TA VAN JE PJESMA POSTALA GROBNIČKA... HIMNA.

VA KAZALIŠTU J' DELAL... I MIROVINU DOČEKAL.

RAZNE NAGRADE I PRIZNANJA J' DOBIL
AŠ JE NEKOLIKO ZBORI I KLAPA VODIL.
KLAPE LUKA, FORTUNAL, RAŠKETA, ŠKRLJEVO,
FRANKOPAN.
MA NI DANAS SE NE DA... DIRIGIRA KOD MLADIĆ
ŽENSKA KLAPA HRELJIN, MUŠKA KLAPA TIĆ,
PA PJEVAČKI ZBORI... CANTORES SANCTI VITI,
SLOGA I MARTIN MATETIĆ.
S NJIMI JE OSTVARIL BROJNE NASTUPE I KONCERTE,
KAKO SAMO LETA GREДУ... MA ČA GREДУ...
LETE... LETE.

NAGRADU ZA ŽIVOTNO DJELO OD GRADA BAKRA JE
DOBIL,
A GODIŠNJU ŽENSKA KLAPA HRELJIN,
ZA JURJEVU SU Z LIPIN KONCERTUN
DVAJSET USPJEŠNIH LET OBILJEŽILI,

I Z OVIMI VREDNIMI NAGRADAMI ZAOKRUŽILI.
ZBOR „SLOGU“ VEĆ OSMO LETO VODI.
PROBE NAŠE... DOŽIVLJAJ SU PRAVI,
KAD GRE SE KO PO LOJU... PJESMA SAMA TEČE,
ALI KAD MAESTRO OČAJNO REČE... „POL TONA STE
PALI“
PONAHLJAMO... I PONAHLJAMO... KOT PAPAGALI.
TENORI SU ČESTO NJEGOVA META,
ALI NJIH TO NE TANGIRA... I NI NAJMANJE NE SMETA.

HRELJANI I JAKOVARI SU SE PRIKO MAESTRA UDRUŽILI
PA SU ZDRUŽENI VA PJESMI... PUBLICI... BOGATIJI ZVUK
PRUŽILI.

A KONCERTI I NASTUPI NAŠI.....
LJUDI MOJI TU VAN SE... SE PRAŠI,
MAESTRO DIRIGIRA, PIVA I Z RUKAMI MAŠE,
I TAMAN... ODLIČNO PAŠE...
KAD MATEO ŽMAK BRAVUROZNO ZASVIRA
I... ELEGANTNO PO TIPKAMA PREBIRA.
TAKO ZAJEDNO PIVAJU MARTIN MATETIĆ I SLOGA
NA POZORNICI... KOT SOLDATI,
LIPO POŠTIVANI JEDAN DO DRUGOGA.

SAKO TOLIKO NAŠEG DIRIGENTA ULOVI ISNPIRACIJA,
I NI VAN TO NIKAKOVA ZAFRANCANCIJA.
DOMAĆE... ZABAVNE PJESME ZA ZBOR ARANŽIRA
PA ZADOVOLJNA PUBLIKA, PLJESKA, PIVA I UŽIVA.
NISMO USPELI SPOMENUT SE NJEGOVE KVALITETE
ALI TOLIKO DA ZNATE...
NAŠ VAN JE MAESTRO UMJETNIK OD GLAVE DO PETE.

DRAGI MAESTRO, ZDRAVI I VESELI BILI
I JOŠ PUNO... PUNO LET SE Z GLAZBUN I SLOGUN
DRUŽILI.

BAKARSKA ŽENA

Advent uz kinesku kuhinju

Tekst: Klaudija Forempoher

Tijekom prosinca u našim smo prostorijama organizirali druženje uz gastro - ponudu s poznanicom, gospođom Anom Miškulin, rođenom u Šangaju. U uvodnom dijelu Ana je ukratko ispričala o svom gradu, kineskoj kulturi i kineskoj kuhinji.

Kineska kuhinja je najraznovrsnija kuhinja i poznata, tj. različita od svih svjetskih kuhinja. Neke statistike govore da na kineskom jelovniku ima više od 20.000 različitih jela. Budući da je prosinac mjesec adventa, Božića i pripremanja hrane, zamolili smo Anu da nam pripremi specijalitete koji se od davnina pripremaju u njenom rodnom kraju. Pripremila je dvije vrste hrane koje se obvezno pripremaju u vrijeme božićnih blagdana: najpoznatije kineske raviole (na kineskom: jiaozi) i sushi. Pekinška patka svjetski je poznato jelo. Šangajska kuhinja predstavlja kuhinju istočne Kine, gdje najviše dominiraju riba i morski plodovi. Interesantno je bilo čuti da krumpir uopće nije zastupljen u kineskoj prehrani, za razliku od riže koju jedu gotovo svaki dan. Konzumira se puno različitog voća i povrća, a na zapadnom dijelu Kine dominiraju jako ljuti dodaci prehrani. Jedan od bitnih umaka je soja sos, koji hrani daje poseban okus. Na južnom dijelu Kine pripremaju hranu u wok posuđu (gdje dominira šarolikost boja). Za Kineze kažu da su poznati po dugovječnosti, a možda je baš ta „zdrava kuhinja“ razlog dugom životu. U slast! ♦

BAKARSKA ŽENA

„Hitni trakt nije brzi trakt“

Tekst: Klaudija Forempoher

U sklopu zdravstvenog programa kojeg tijekom godine realizira Udruga Bakarska žena, organizirano je zdravstveno predavanje na temu „Hitni trakt nije brzi trakt“. Izlaganje je prezentirala dr. med. Martina Pavletić, pročelnica Objedinjenog hitnog bolesničkog prijema (OHBP) u Rijeci.

Ove godine Hitna služba u Rijeci slavi 35 godina postojanja. U izlaganju je dr. Pavletić objasnila postupak prijema pacijenta, tj. unesrećenog kada dođe u njihovu službu. Nerijetko čujemo od pacijenata koliko su sati proveli na hitnom. Zašto? Odmah po kontaktu s trijažnom sestrom pacijenti se dijele na pet kategorija. Među prve tri spadaju ugroženi i oni moraju biti pregledani u roku od pola sata, dok četvrta i peta skupina mogu pričekati sat

dva do prvog pregleda liječnika. OHBP u Rijeci je jedan od hitnih prijema po najvećem broju specijaliziranih hitne medicine u hrvatskim bolnicama. Prvo polaganje specijalističkog ispita očekuju iduće godine, čime će riječka bolnica među prvima dobiti specijaliste hitne medicine u Hrvatskoj. ♦

DND BAKAR

Bajkaonica

Tekst: Maja Dorčić Pavletić

Savez Društava „Naša Djeca“ Hrvatske održao je od 20. do 22. rujna 2019. godine edukaciju volontera, pripovjedača u Šibeniku, u sklopu programa „Bajkaonica“. Program se provodi već treću godinu i dio je projekta „Neka odrastanje bude dječja igra“ koje Savez DND provodi u suradnji s tvrtkom Nivea.

Cilj „Bajkaonice“ je što veći broj djece uvesti u čaroban svijet bajki kroz pripovijedanje educiranih pripovjedača kako bi potaknuli djecu na razmišljanje, kreativnost, maštu i razigranost.

Naše tete Elda Jurišić i Aldena Halilović provele su vikend educirajući se. Voditelj edukacije bio je Zijah Sokolović, dramski pisac, redatelj i profesor glume.

Saznale su sve o načinima pripovijedanja, kako izabrati priču, rekvizit te doznale sve što je bitno za pripovijedanje, a sve to kako bi bile spremne provoditi „Bajkaonice“ za djecu u svojoj sredini.

Želimo zahvaliti Savezu DND Hrvatske, našim domaćinima iz DND Šibenik, Nivei i predavačima koji su naš boravak u Šibeniku učinili jako ugodnim.

U sklopu „Bajkaonice“ tete su provele svoje pričaonice i radionice u mjesecu listopadu i studenom. 9. listopada u Domu kulture ispripravile su nam „Zašto je more slano“, a 29. listopada u Dječjem vrtiću „Fijolica“ slušali smo priču „Žabica djevojka“ te se malo poigrali plastelinom. U mjesecu studenom provedene su „Bajkaonice“ u OŠ „Kozala“, OŠ „Bakar“, PŠ Krasica za učenike nižih razreda s pripovijetkom „Žabica djevojka“, a 21. studenoga u Gradskoj knjižnici Bakar za sve velike i male koji su bili voljni izdvojiti malo svog slobodnog vremena, poslušali smo prekrasnu priču „Gospođa Hole“. ♦

Dan igara

Tekst: Maja Dorčić Pavletić

Dan igara je tradicionalna i jedna od najpopularnijih akcija koju provode Društva "Naša Djeca" diljem Hrvatske. Dan igara obilježava se od 1994. godine te ga i Društvo „Naša Djeca“ Bakar tradicionalno obilježava od tada. Datum obilježavanja je 22. rujan, ali taj datum se prilagođava djeci tijekom cijele godine.

Cilj akcije je da se osmišljenim zajedničkim igrama povećava radost djece i obogate trenutci slobodnog vremena djeteta.

Dan igara se može održati na otvorenom ili u zatvorenom prostoru, tome se prilagođavaju i igre. DND Bakar za tu prigodu osmišljava nove igre, ali se rado sjete i uče djecu već davno zaboravljenim igrama kao što su potezanje i preskakanje konopa, lastik, špekulje...

Prošlogodišnji Dan igara po prvi put je obilježen u zatvorenom prostoru te su za tu prigodu tete iz Društva

izradile veliki „Čovječe ne ljuti se“ gdje su sama djeca predstavljala figure.

Kako ne bi ovisili o vremenskoj prognozi, i ovogodišnji Dan igara, održali smo u Domu kulture "Matija Mažić" u Bakru.

Razloga za smijeh i veselje bilo je napretek. Svako dijete je moglo naći igru po svom guštu. Podijeljeni u grupe i ekipe djeca su igrala: odbojku, twister, stolni nogomet, domino i ostale društvene igre. ♦

GLAREIJA PAULIĆ U BAKRU I KČS BAKARSKI KRAJ

Izložba Verice Malnar

Tekst: Ivan Šamanić

Izložba i kalendar o ljekovitom bilju 2020. otvorena je u Galeriji Paulić u Bakru koja se mogla pogledati od 23. - 28. studenog u večernjim satima.

Riječ je o izložbi pod nazivom „Ljekovito bilje našeg kraja“ autorice Verice Malnar, slikarice iz Kukuljanova na kojoj je predstavljen kalendar i petnaestak originalnih akvarela ljekovitog bilja.

Prije otvorenja posjetiteljima se obratila Ivana Sablić koja je kazala kako izložba sadrži radove u kojima dominira ljepota i toplina ove nadarene slikarice, te napomenula kako se na otvorenju okupio velik broj ljudi što je znak da cijene i podupiru rad Katedre Čakavskog Sabora „Bakarskog kraja“, organizatora ove izložbe.

Autorica uglavnom slika motive iz primorskog okruženja, more, kamen, barke, a voli slikati i cvijeće. U svom

radu koristi se različitim tehnikama: uljem na platnu, akvarelom, pastelom.

Kratak osvrt na izložbu dala je prof. Barbara Argentin Štiglic i sama autorica koja je rekla: „Naša prirodna okolina je naše ogledalo“. ♦

KUU SKLAD

Moć žene

Tekst: Dunja Vladislović

U subotu, 09. studenog 2019. u Bakru je održana književno-likovno-glazbena večer: „Moć žene – ljubav“.

U toplom i intimnom prostoru Kulturno umjetničke udruge Sklad upoznali smo rad pet talentiranih i snažnih žena koje su prezentirale svoja razmišljanja i emocije te pokazali da je žena snažna u svojoj nježnosti i senzibilitetu. Već na samom početku promocije zbirke pjesama „Jesen života“ Alemke Brazzoduro bilo je jasno da iz zbirke progovara topla i otvorena žena, opisuje stvarne ljude i emocije, bez friziranja i neistine, niti pokušaja da ugoditi čitatelju. Ipak, u istini koja može biti i gruba, svi smo osjetili iskrenu ljubav koja nema preduvjeta, koja dolazi iz dubine srca. U istoj misli i raspoloženju svoje izražajne likovne radove pune emocija i imaginacije, nadahnuto je predstavila pjesnikinja i slikarica Snježana Segnan.

Vrsna Ćazzosopranistica Goranka Tuhtan i sjajna klaviristica Nina Simčić obogatile su ovu večer s dvije

izvršne izvedbe, a s nekoliko pjesama pridružio se i Mješoviti zbor Sklad.

Na kraju večeri predstavila se i Eugenia Medić, kroničarka koja s puno empatije i ljubavi bilježi amaterski rad u Bakru i bez ustručavanja ga podržava.

Večer je zračila ugodnom i toplom atmosferom koja još jednom dokazuje da u Bakru razvijamo ljubav prema lokalnoj zajednici, da dajemo prostora i pažnje sugrađanima i gostima s kojima gradimo pozitivno i motivirano okružje.

Izvođači i posjetitelji su se nastavili zabavljati uz stihove, slasni zalogaj i okrjepu, a domaćini su najavili skorbu izložbu amaterskih fotografija Pije Cvijanović koja je održana 29. 11. 2019. u prostoriji KUU Sklad. ♦

Jedini kuglački klub u Bakru

Tekst: Zvonimir Levar

Kuglački klub Zlobin je jedini kuglački klub s područja Grada Bakra. Sam klub djeluje više od 50 godina.

Dugi niz godina su se treninzi i utakmice održavale na Zlobinu, zatim u Dražicama, no uređenjem kuglane u Domu kulture Matija Mažić, sve aktivnosti vezane uz klub sele u Bakar. Na godišnjoj razini, više od 370 sati se iskoristi u prostoru kuglane. Klub se natječe u 3. Hrvatskoj kuglačkog ligi zapad. Imaju 26 članova u dobi od 32 do 68 godina iz Zlobina, Rijeke, Crikvenice i Bakra. Također, od protekle godine imaju i omladinski pogon od četiri djevojčice i šest dječaka u dobi do 16 godina. Aktivnosti kluba uključuju natjecanja, treninge i odigravanje utakmica 3HKL zapad,

koja započinje u siječnju. Utakmice i turniri se osim u Primorsko-goranskoj održavaju i u Istarskoj, Ličko-senjskoj i Zagrebačkoj županiji. U 2020. godini se nadaju povećanju broja mladih igrača, kao i njihovu registraciju, kako bi i oni mogli započeti sa službenim natjecanjima i turnirima. Kuglački klub Zlobin stoga poziva sve zainteresirane mlade da im se jave i pridruže na treninzima, četvrtkom poslijepodne od 15,30 do 18,30 u Domu kulture Matija Mažić u Bakru, koji će se održati nakon mjera Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i epidemije zaraze. ♦

PRAPUTNJAK - KULTURNI KRAJOLIK

Radionica “Izrade autića na solarni pogon”

Program u novoj 2020. godini Udruga Praputnjak – kulturni krajolik otvorila je Radionicom izrade autića na solarni pogon za djecu osnovnoškolce. Radionica se održala 08. siječnja i prva je u nizu radionica tehničke kulture nastalih u suradnji sa Udrugom inovatora Šterika iz Praputnjaka.

Sudjelovanjem u radionici, slažući male solarne automobile, 18 veselih polaznika dobilo je osnovna znanja o obnovljivim izvorima energije, a po završetku radionice održana je i utrka gdje su se testirale male jurilice. Podršku su nam, uz polaznike PŠ Praputnjak i OŠ Hreljin, iskazali svojim sudjelovanjem i I. i II. razred iz PŠ Krasica.

Za svoj angažman mali polaznici dobili su složene autiće i prikladne diplome o sudjelovanju u radionici. Radionica je održana u sklopu Dnevnog boravka Susjedstva Praputnjak, u prostorijama Područne škole Praputnjak, OŠ Hreljin. Financijski je omogućena sredstvima Primorsko-goranske županije i Rijeke 2020 EPK. ♦

PRAPUTNJAK

Proslava 155. godišnjice Područne škole Praputnjak

Tekst: Jadranka Ajvaz

“...bila j’ to jedna večer va koj su se z puno ljubavi utaknuli jedna stara dama od 155 let, njezini nekadašnji i sadašnji školani, njezini nekadašnji i sadašnji učitelji, si dragi gosti i prijatelji! Tu večer je puno nas došlo na njezin rođendan, donesli smo pjesmi, tanac, versi, stare slike, domišljanja... donesli smo najbolji del sebe. I se kako rabi i kako j’ red i užanca našoj miljenice je bila puna sala na praputnjarsken domu! Na kupu sede glavi, cela današnja škola od leh 6 školani, suzi i smeh...i štorija je počela...”

Od proljeća 2019. intenzivno smo se pripremali za proslavu 155. godišnjice naše škole na način da smo sakupljali podatke o bivšim učenicima, njihove adrese, pisali smo pozivnice osobno svakom bivšem školanu. Kontaktirali smo i bivše učitelje. Sakupljali smo fotografije svih generacija učenika naše škole. Dobili smo spomenare, pločice, svjedodžbe,

pohvalnice te druge uspomene vezane za dane provedene u klupama Škole Praputnjak. Došli smo u posjed snimke proslave 100 godišnjice škole. Sami smo u prostorijama škole sa 15 bivših školana snimili „Ča se mi domišljamo?“ ali popratili i jedan dan u učionici današnjih učenika i njihove učiteljice Gordane Kružić. Ovo je mala škola, funkcionira kao obitelj. Trenutno ima 6 učenika: Dora, Karin, Klara, Natali, Emina i Dominik.

Praputnjarska škola nije samo za učenje, ona je nama „kulturni dom“, tu oduvijek stanuju učitelji, do neki dan je bila pošta, bila je i mjesna zajednica, danas mjesni odbor; nekada se polagala civilna zaštita, šivale su se maškare, održavale probe za nastupe... Danas je to mjesto okupljanja Udruge umirovljenika Praputnjak, Udruga PRAPUTNJAK –kulturni krajolik organizira okupljanja i dječje radionice, tu nam pjevaju Praputnjarski slavići, Dječji pjevački zbor. I kad za to dođe vrijeme, tu glasamo.

U susret slavlju 155. godišnjice Područne škole Praputnjak koje se održalo 30. studenog u Domu kulture Praputnjak, održano je snimanje na kojem su sjećanja na školske dane izmjenili njeni bivši učenici. Od najznačajnijih živućih praputnjara koji su tu išli u školu u prvoj polovici 20.st., do generacije koja je u školu krenula devedesetih - 15 bivših učenika sastalo se ovom prilikom u učionici Područne škole Praputnjak. Uz prikupljene crtice iz dana prošlosti, snimatelj Marko Gracin i moderatorica Jadranka Ajvaz posjetili su i popričali sa današnjom generacijom učenika, polaznika PŠ Praputnjak.

Želja organizatora proslave bila je, uz stučni osvrt dr.sc. Jasminke Ledić, dati hommage školi - prikupljajući sjećanja i priče njenih učenika. Želja je bila podignuti svijest o važnost ove institucije za malo mjesto Praputnjak. “Naša škola” puno je više od same zgrade i mjesta stjecanja znanja - ona je točka okupljanja i druženja, mjesto gdje se stiču prva prijateljstva i upoznaju susjedi. Ona je mjesto gdje započinje ljubav prema rodnome kraju, jeziku i sredini.

Va našoj škole se j’ brižno i z puno ljubavi bacilalo da se ne zatara domaća beseda. Domisli su nas nekadašnji školani na to vrime kroz versi našega Žarka Štiglića – Gutarinova, Branke Vidas Golubice. Desanka Pavešić – Šoštarić, nekadašnja školanka i učiteljica čitala je svoji versi.

Praputnjarci su vrlo rano počeli slati svoju djecu u školu. Nisu im davali samo osnovno obrazovanje nego su nastojali da idu i u više škole. Ova ambicija naših ljudi datira od najstarijih dana.

U životu i razvitku Praputnjaka kroz minule godine ova naša škola ima posebno i počasno mjesto. Ona je dala djeci praputnjaka početna životna znanja, ona im je ukazala prve putove u život. Sretna je okolnost za ovu školu i ovo mjesto, ali djelom i zasluga samih praputnjara, da su učitelji bili vrijedni ljudi, dostojni svoga poziva.

Od mnogobrojnih učenika koji su kroz protekla desetljeća početna znanja stekli u školi Praputnjak, mnogima od njih to je bila osnova za nastavak učenja da bi, više puta i pod cijenu velikih žrtava i odricanja, postigli visok stupanj stručne i znanstvene spreme kao liječnici, prosvjetni radnici, inženjeri, ambasadori, doktori znanosti, sveučilišni profesori i drugi.

Škola je oduvijek bila, a i danas je, odraz kulturnog, gospodarskog i socijalnog života svoje sredine. Ona je proizašla iz društva kao historijska nužda i usko je

povezana sa cjelokupnim životom svoga naroda. Tako je i naša škola u Praputnjaku oduvijek bila dio života našega mjesta. Ona je bila krv i meso Praputnjaka, ona je djecu našega mjesta pripremala za život, davala im osnovna znanja i početnu životnu praksu na kojoj su se naši ljudi dalje razvijali i izgrađivali.” (Zbornik radova, Praputnjak 1981.g)

Praputnjarci su ponosni na nekadašnji svoji školani koji su već u ovoj školi zavoljeli i nastavili časani i odgovoran učiteljski poziv.

O OTVORENIM VRATIMA ŠKOLE I PRIGODNOJ IZLOŽBI

Program proslave popratila su otvorena vrata naše Škole na adresi Praputnjak 101. Tom prilikom sedamdesetak bivših školana zavirilo je u njene prostorije i sjelo u svoje „stare“ klupe. Ovaj posjet vratio im je živa sjećanja na djetinjstvo, na kumpaniju, zajedničke avanture i dogodovštine, drage učiteljice i učitelje.

Velikim trudom i angažmanom bivših polaznika Područne škole Praputnjak uspjeli smo sakupiti impresivan presjek generacija koje su pohodile našu školu. Od najstarijih, iz 1930.-ih godina, do onih današnjih, sa priloženim popisima polaznika, fotografije su pljenile pažnju i podsjetile nas na zaboravljene stare prijatelje i mještane.

O PROGRAMU PROSLAVE

Tu večer smo se i mi popenjali na “ramena divova”, ogledali okolo, gledali fanj naprvo, videli smo mimo seh broji, statistike i razuma! Zato aš smo srcen gledali. Tu večer smo oteli pukazat ča nan naša miljenica znači, ča vrede ljudi ki su simo va školu hodili, bogatsvo razmišljanja upoznali. “Na ramenima divova” su šegave glavi ke su puno toga zasinjali i nan va dotu pušćali. Divovi su i oci ki su va tujine saki solad šparali i doma slali da bi decu školali. Po onoj staroj praputnjarskoj “ šalji dete va školu, da ne bude slepo pu zdraveh očij”. Divovi su i one materi ke su nas va školu odbavljale. To su i si oni ki su se pojidal da se ne zatara ova institucija našega mesta, našega ča, našega identiteta. Budimo i mi divovi za oneh ki dohajaju, a vi budite s namin i ovo leto, va delu, da se ovo ča smo načinili zasinjamo.

U PROGRAMU PROSLAVE 155. GODIŠNJICE PODRUČNE ŠKOLE PRAPUTNJAK SUDJELOVALI SU:

- ◆ Prof. dr. sc. Jasminka Ledić, rođena Čandrić
- ◆ Zoran Pavletić, prof., ravnatelj OŠ Hreljin
- ◆ učenici PŠ Praputnjak i njihova učiteljica Gordana Kružić
- ◆ Dječji pjevački zbor „Praputnjarski slavići“ i njihova voditeljica Ana Glasnović
- ◆ Lucija Rajnović
- ◆ nekadašnji učenici i učitelji PŠ Praputnjak

Izložbu je pripravila Ivona Miloš, a kroz ovu predivnu večer nas je propeljala Jadranka Ajvaz. Za kraj nas je počastil gospodin Marinko Kovačević, praputnjarski zet, autor riječi pjesme “Školo naša”!

*Ako san danas čovik,
ako san život živel,
ako san umel zet ča mi je pripadalo
i dat drugomu ča j' njega hodilo
za se to ovoj mojoj škole fala...*

*Ovde smo doznali ča smo
ča nan je mat i otac
da je čovik čoviku brat
da živet znači volet i pošten bit
i da j' bolje umret, leh svoga roda izrod bit
pa pozabit zemlju ka te j' rodila...*

Branka Vidas – Golubica,
„Moja škola“

Proslavu su organizirali Etno udruga Težakinje i težaki z Praputnjaka, Udruga Praputnjak – kulturni krajolik u suradnji sa Osnovnom školom Hreljin te uz financijsku potporu Grada Bakra i Županije Primorsko-goranske. Navedena manifestacija bila je i dio programa Susjedstva Praputnjak kao jednog od 27 susjedstava Rijeke 2020, EPK. ◆

Noć muzeja na Hreljinu

Tekst: Božica Čop Pavušek

Već petu godinu zaredom Udruga umirovljenika Hreljin organizira „NOĆ MUZEJA“. Tako se i ove godine, svojom 5. obljetnicom, pridružila obilježavanju „Noći muzeja“ koja se održava u cijeloj Hrvatskoj. Ovogodišnja noć muzeja bila je obljetnička, jer je obilježena 15. godišnjica Noći muzeja i bila je posvećena hrvatskim muzejima. Hreljin nema svoj muzej, ali ima bogatu povijest razasutu po hreljinskim ustanovama i hreljinskim „sufitima“, podrumima i starim albumima. Tako su hreljinski umirovljenici odlučili organizirati izložbu pod nazivom „Šetnja kroz hreljinsku povijest“.

Upitavši predsjednicu Hreljinske podružnice umirovljenika Tanju Vidas kako su se hreljinski umirovljenici odlučili organizirati Noć muzeja na Hreljinu rekla je: „Poslije božićnih i novogodišnjih blagdana među članovima Podružnice zavlada neko mrtvilo pa smo odlučili i mi „penzići“ organizirati „Noć muzeja“ sa željom da pokažemo povijest Hreljina i hreljinske običaje i usput naše mještane upoznamo s načinom života na Hreljinu u minulim stoljećima. Radimo to amaterski, ali s puno volje, a reakcije mještana su vrlo pozitivne i poticajne.

Mi smo već pomalo u godinama, no još vrlo aktivni. Postavljanje izložbe zahtijeva i mnoge vještine, ali naši članovi: Drago Polić, Boris Vidas, Stanko Ružić bili su nam tehnička podrška. Uz pomoć ženskih ruku - Željke Borčić, Ružice Blašković, Božice Čop Pavušek, postavili su panoe na zidove, rasvjetu i još mnogo toga. Moram pohvaliti i mještane koji su se odazvali našem pozivu i ustupili fotografije i predmete iz svojih kućnih zbirki. No, svoj su doprinos dali i Josip Vlah, Emil Borčić, Marijan Polić i Zlatko Paškvan, zaključila je Tanja Vidas.

Izložbu je postavila, uz svekoliku pomoć hreljinskih penzića, Mirjana Dragičević, koja je i otvorila izložbu pri čemu su joj pomagali učenici OŠ „HRELJIN“ koji su recitali stihove Josipa Braca Vidasa.

U uvodnom izlaganju Mirjana Dragičević je naglasila:

„Hreljinska povijest je duga i seže daleko u prošlost pa čime onda početi nego Gradinom koja je materijalna baština teške, ali slavne povijesti, danas na žalost ruševna i obrasla u glog i bršljan, no i nadalje s najljepšim pogledom na Kvarner i okolice te svakom tko se tamo nađe i pogleda dolje zastaje dah na 321 m iznad mora.

Od Gradine šetnja se nastavlja do župne crkve sv. Jurja, koji je prema legendi bio rimski časnik i uglavnom se prikazuje kao vitez, a u srednjem vijeku je jedan od najpopularnijih svetaca.

Nadalje idemo do hreljinske škole koja je s radom započela davne 1853. g. u privatnoj kući, kao trivijalna pučka škola. Pratimo poznate Merikane, a najpoznatiji je Josip Marohnić tiskar, izdavač novina i pjesnik koji na Hreljinu čeka obnovu svoje rodne kuće koja bi postala muzej gdje bi se održavale ovakve manifestacije.

Posebna pažnja posvećena je hreljinskom poduzetništvu i obrtništvu u 19. i 20. st. kada je Hreljin bio jako obrtničko središte sa svojih 3000-4000 stanovnika. Tu su brojne stolarske radnje, trgovine, oštarije, pa čak i hotel 1905. godine, peknjice, kovačije, malenice, krojačke radnje... Prikazana je postolarska djelatnost s posebnim osvrtom na postolarsku zadrugu koja je iza rata egzistirala pod nazivom „SLOGA“, a egzistirala je do 60-ih godina prošlog stoljeća. Svojom radničkom obućom opskrbljivala je riječke tvornice: Vulkan, Torpedo, Benčić, radnike u riječkoj luci i sl. Radnička cipela „čočman“ izrađivala se od kravlje kože sa čvrstom gumom ispod i bila je vrlo tražena zbog svoje izdržljivosti. No, u toj postolariji izrađivale su se i fine cipele za hreljinske gospođe i ne samo hreljinske,

a kod Ivana Šubata - Šunjevca bila je „Prva primorska tvornica cipela“, s vrlo atraktivnim izlogom fine obuće. Prezentirano je i vinogradarstvo i vinarstvo koje je također bilo važna djelatnost za preživljavanje hreljinskog stanovništva, no pojava peronospore krajem 19. st. nagnala je mnoge Hreljane da bolji život potraže preko oceana. Tako je i iseljavanje u prekomorske zemlje pronašlo mjesta na panoima izložbe.

Na panoima se nalazi još puno interesantnih stvari, što su mnogim mlađim generacijama potpuno nepoznate. Ako ovo događanje pridonese pozitivnijem odnosu prema kulturno-povijesnoj baštini koja nam je od neprocijenjive vrijednosti te na neki način zainteresiramo i naše mlade naraštaje naš trud neće biti uzaludan“, naglasila je Mirjana Dragičević. ♦

KUU SKLAD

Tekst: Dunja Vladislović

Smotra pjevačkih zborova s eko karakterom

Smotra pjevačkih zborova s eko karakterom „U skladu s prirodom“ jedan je od najvećih i najživopisnijih kulturnih događaja u Bakru. U subotu, 21. rujna 2019. po četvrti put, u prepunom Domu kulture „Matija Mažić“, okupila je oko 250 izvođača, oko 50 volontera i oko 300 posjetitelja zaljubljenih u zbarsko pjevanje.

Uz domaćine KUU Sklad iz Bakra, gostovali su renomirani domaći zborovi: MPZ KUU Jeka Primorja, Rijeka (dirigenticica Aleksandra Matić), Dječji zbor Praputnjarski slavići, Praputnjak (dirigenticica Ana Glasnović), VS Mareta Mošćenička Draga (dirigenticica Nina Simčić), Združeni zbor KUD Sloga, Hreljin i KUD „Martin Matetić“, Jadranovo (dirigent Ivan Nino Načinović), KUD Ban Josip Jelačić, Zaprešić (dirigent Damir Smerdel), PHPD Zora, Karlovac (dirigenticica Radmila Bocek), HPD Zvijezda Danica, Kraljevica (dirigent Fran Frleta), MPZ Štorija Rukavac (dirigenticica Marta Karolina Cader), ženski vokalni sastav zbora Schola Cantorum, Rijeka (dirigenticica Ingrid Haller), Komorni sastav Sklad, Bakar (dirigent Mladen Cvijanović), Mješoviti zbor Sklad, Bakar (dirigenticica Nina Simčić).

I ove godine, prije smotre, zborovi su prodefilirali Bakrom predvođeni veselim orkestrom udruge „Sunce“ iz Crikvenice, Bakarskom stražom i Bakarskom gospodom i kapitanima, a zatim su se okupili na žalu ribara radi tradicionalnog skupnog fotografiranja (Miljenko Šegulja). Okupljeni, zajedničkom pjesmom „Siyahamba“ pozvali su Bakrane na smotru koja je uslijedila. Svake godine je organizacija sve bolja, smotra teče brzo i dinamično, a odlični zborovi osnovni su sastojak koji smotru čini privlačnom: prekrasno pjevanje prožeto nevjerojatnom životnom snagom i energijom, prilično brzo dovelo je sve

prisutne u stanje ushita, što je publika nagradila pljeskom i uzvicima „Bravo!“

Organizatori kažu: „Želja nam je promovirati zbarsko pjevanje koje za sve zborashe, osim korisno provedenog vremena u druženju, uključuje i marljiv rad i usavršavanje u području pjevanja, ali i vještinama timskog rada. Zato u Bakru pripremamo smotru koja ambijentom, ozvučenjem i posjećenošću iskazuje poštovanje gostujućim zborovima. Još važnije je iskazati zahvalnost i poštovanje sve brojnijoj publici koja prepoznaje kvalitetu pjevanja i zdušno podržava nastup zborova“. Za odličnu rasvjetu, ambijent i ozvučenje pobrinuo se i ove godine GIS-ov tim na čelu s Lorinom Zovićem.

U protekle četiri godine ovaj je bakarski tim okupljen oko smotre, dokazao da je spreman suočiti se s velikim projektima i proizvesti vrhunske profesionalne programe kroz koje grade prvenstveno sami sebe, a time i svoj grad, Bakar. Uigrani tim sastoji se od Kulturno umjetničke udruge Sklad, Podružnice umirovljenika Bakar, Udruge Bakarska žena, UHBDR Grada Bakra, Društva naša djeca Bakar, Gradske straže Bakar i DVD Bakar, a pripomogla su i dva lovačka društva, Tuhobić i Kamenjarka, bakarski poduzetnici, ali i sami Bakrani. Pokrovitelj smotre je Grad Bakar.

Kraj smotre obilježen je s dva zajednička nastupa – svi su zborovi zajedno izašli na pozornicu te vrlo skladno, kao

jedinstveni organizam, otpjevali su dvije pjesme „Bakarska vala“ – Gorana Drče i „Neka cijeli ovaj svijet“ (Jalta, Jalta), što je bio pun pogodak za tako savršenu Smotru.

Odmah po završetku smotre, sudionici su krenuli s pripremama i dogovorima za obilježavanje malog jubileja sljedeće godine, pete smotre zborova s eko-karakterom „U skladu s prirodom“.

Što se na smotri pjevalo? Posjetitelji su mogli uživati u klasičnim i sakralnim skladbama, hrvatskom folkloru i zavičajnim pjesmama, popularnim obradama klasičnih i zabavnih pjesama. Jeka Primorja je pjevala splet primorskih pjesama i „Briškulu“ u čast nedavno preminulog skladatelja, maestra Dušana Prašelja, Praputnjarski slavići su predstavili „Velik kao dijete“ i „Da je meni sunce biti“, autorska djela svoje dirigentice Petre Brusić, a Mošćeničani su uz „Signore delle cime“ divno obradili popularnu pjesmu „Del tebe“. Združeni zbor Sloge iz Hreljina i „Martin Matetić“ iz Jadranova s puno snage i nježnosti otpjevao je dva aranžmana njihovog dirigenta Nina Načinovića, Oliverovu „Moj lipi anđele“ i „Živet će vavik naša beseda“, a Zaprešićani su odabrali modernu klasičnu skladbu „Northern Lights“, te Cossettovu obradu „Međimurskog čardaša“. Nastupili su i dječaci Društva naša djeca Bakar i izrecitali pjesmu Desimira Širole: „Bakarski mladići“. Uvijek atraktivan zbor PHPD Zora iz Karlovca, najstarijeg hrvatskog zbora, otpjevao je dvije obrade Oliverovih pjesama „Moj lipi anđele“ i „Trag u beskraj“, te tradicionalnu hebrejsku „Hava nagila“ u čast Davidu Meiselu, nekadašnjem dirigentu Zore. Zvijezda Danica otpjevala je „Belu nedeju“ I. M. Ronjgova i Cossettov „Orkestar“, a Štorija iz Rukavca poljsku pjesmu „Czego chcesz od nas, Panie“, te odličan i dinamičan splet popularne klasike „Name that tune“. Schola Cantorum

upotpunila je smotru klasičnim skladbama „Ave Maria“ te „Hebe deine Augen auf“ iz oratorija Ilija, a s dvije klasične svjetovne skladbe predstavio se i Komorni sastav Sklad i to Di Lassovim: „O occhi manza mia“ i „Tuto lo di“. Završili su domaćini, Mješoviti zbor Sklad obradom pjesme „Nasloni glavu“ te primorskom narodnom pjesmom „Naranča“.

S puno pozitivne energije, zborovi su posjetitelje počastili s dva bisa: „Bakarska vala“ kojom je dirigirao Nino Načinović uz klavirsku pratnju Matea Žmaka, te s arijom „Neka cijeli ovaj svijet“ iz „Jalta, Jalta“ kojom je dirigirao Fran Frleta, klavirska pratnja Nina Simčić, a solo je pjevala Radmila Bocek.

Što se jelo? Bakarski branitelji kuhali su već poznati lovački gulaš, Udruga Bakarska žena pripremila je zalogaje od slanih riba, sira i palente, pjevači Sklada pripremili su pečenje s krumpirom, umirovljenici su maštovito poslužili atraktivnu „Tortu Marije Terezije“, a za slatko su se pobrinuli svi organizatori, ali i naši sugrađani. I ove godine, trud naših organizatora bio je zapažen.

Tko je vodio program? Već uhodani voditeljski tim suvereno vodi program prema definiranom rasporedu i tempu. Gordana Kovačević i mlada Nataša Radešić i ove godine bile su odlične.

Kakav je bio afterparty? Veseo, raspjevan i rasplesan i to zahvaljujući neumornim Crikveničanima iz udruge „Sunce“ i zboristima koji su se još družili i zabavljali u zajedničkoj pjesmi. Svi su suglasni da im ovakva druženja poslije smotre neizmjereno vrijede.

Kamo će se posaditi sadnice? Ove godine u dogovoru s Gradom Bakrom, dio sadnica posadili smo u okolici Doma kulture, a dio na novouređenoj šetnici uz Potok. ♦

Bog daj, ljudi!

Ov put ćemo se zajedno hitit na ozbiljne štorije kot ča su korona virus i ova moja ozbiljna leta ka su mi došla bez da ih je ki ča pital ni iskal. I tako ćemo krenut i to se po redu, ma najprvo ću van povedat kako san se pred neki dan zbudila i imela san 50 let. Ne moran van ni reć kako san nema bila!

Kad se je z milin bogon to dogodilo?! Kamo je i kad prvo pasalo sih onih četrdeset i devet let? Još čera san imela dvajset i ko leto i najveći problem mi je bilo na vrime se stat i doć na delo. Po ceste bin sako jutro tekla i upletala se, aš bi me spod podvožnjaka pobrala moja kolegica ka je imela fića, a taj fićo van je letel kod nem i za čas bimo nas dve doletele na delo. Ako bin zakasnila, morala bin zvat oca da me popelje na delo i naslihat ga celo vrime kako on ni nikad zakasnil na delo i se još ča... Ma bila su to lipa leta, bez pojidanja, bez doktori, bez sedeh vlasi i sega ča me je sad trefilo.

I se tako, zbudin se ja i sih mojih pedeset let se je zbudilo skupa z manun, i sotto voce mi šapiću na uho: „Tu smo, sih nas pedeset. Tvoje smo, kakove god da smo. Sad ćeš nas morat trpet i živet z namin i mi z tobun.“ Ma kad malo bolje promislin, još ovu zimu su mi ta moja leta na lipo, na pomalo i na tiho šapićala na uho da su tu za ki dan, neka se parićan, ma san se ja delala bedasta da ih ne vidin i ne čujen. A znate kako to gre. Bol ne pita i tako san van ja ovu zimu finila po doktorimin na pregledu, aš me rame jako boli, i ako ću van istinu povedat bila san zaspraven kod tri doktora za to moje rame i saki mi je rekal neć drugo. Ča bi stručno rekli, saki mi je dal svoju dijagnozu, a saka za se nima veze jedna z drugun. Na kraju te štorije finin ja kod nekoga doktora za koga mi je suseda Jadranka rekla da je to jedan pravi doktor ki se razume va se to, a jušto, vidi vražića, da jako voli feš ženske. Bolje bi joj bilo da mi je rekla istinu, da on voli mlaje ženske, a ne ovakove va najboljem letimin kot ča san ja. I tako sedi ta doktor, ča je tako slab na ženske, i pita mene da ča mi je i ča me boli, a ja san se za ta pregled lipo pospravila i frizuru san si složila i dišala san lipo i novu halju san obukla, ma niš to ni moga doktora jako pojidal. Sedi on za onin svojin stolun i gljeda va on ekran od kompjutora i neć piše, a ja skucan kako me se boli i rame i lopatica i ruka, a on me ona-

ko anke abado gljeda i komać čeka da me se reši. Se tako on neć piše, kot da roman piše i govori da će mi dat dve štemane fizikalne terapije i nekakovu kremu da se z njun mažen pa da će mi bit bolje. Onput me opet onako a'la mater ženit pogljeda i pita kade me točno boli, stane se, dojde do mene i gljeda va ono moje brižno rame, čapa me za ruku i digne ju zgorun, zdolun, spređa i zada, i ča je on od toga mogal videt i postaviti „dijagnozu“ ni mi baš bilo čaro pa san ga pitala ako ću se suć da me pregleda. Doktor je takovun brzinun obrnul z očijamin da san mislela da će mu otpast i kot špikule se poštrkat spod komodina, ma je sedno rekal da, ako ću, neka se sućen pa da će malo pogljedit.

I da nisan ovako bedasta, kod ča san, ta moment san trebala sama sebe reć: „Stara moja, imaš pedeset let! Ni taj ziprani doktor te već nima volje za pogljedit.“ Za sen sega, fizikalnu san odbavila, rame me boli još i više, mažen ga z nekakovun kremun „made in dojčland“ ka diši na se moguće travi, ma život gre dalje, mogla san i huje pasat.

Sad kad san se ovako ziplakala mi je malo lagje, pa ću van se onput malo i pofalit da san imela velu feštu za taj okrugli rođendan i da su mi došli si moji dragi ljudić i pa san skoro pozabila na pusta leta i rame ko me boli i zipranoga doktora. A još ću van reć i to da san dobila toliko rožic da san mogla cvetarnu opret, a rećini, bra-colet i kolajni tuliko da se saki dan va štemane moren z novemin pofalit. Ma ni tako loše imet pedeset let. Jušto već nisan mlada, ma nisan ni za hitit, a nisan ni prestara, ma sakako nisan ni va rizičnoj skupini za taj prokljeti korona virus.

Moja nona je vavik govorela, ma ja ju baš nisan preveć ozbiljno zimala, da će nas žuti pregazit. Me par da je ona znala da će taj korona virus z Kine i nas dosagnat. Ne bin se ja puno pojidal okol toga da me neki dan moja mater ni oprala, se onako na suho bez vodi i sapuna, aš kako znate, moja mat ka je isto pred ki dan imela rođendan pa je napunila sedandeset i peto leto, se jako pojida okol toga virusa, aš se skoro saki dan navažala z buson i cugon v Riku na placu i na kafe, a bus i cug su puni ljudi ki kašlju, kišu, sline i ki zna ča još. Radi sega toga je moja mater dokončala da gre kupit masku za lice i onaj gel za dezinficirat ruki, ma vidi vraga, ve celoj Rike ni va jednoj apoteke ni maski ni dezifekta, a bolje van je ne govoret ča moja mat misli o tomu i ki je za to kriv. A unda je došla karantena si smo doma zaprti morali ostat, smiron ruki prat, va butigu jedan po jedan uhajat, leh nan je ostalo teve gljedit. Ja se z kuhinje i šparheta ne mićen, ovi moji leh jidu, a ja nakuhivan i pomivan. Onput kad ova karantena fini se ću van lipo povedat kako nan je bilo, a vi stojte dobro, čuvajte se i ne hote nikamo van.

Lipo vas pozdravljan
Vaša Mićica

INFO stranica

GRAD BAKAR

Bakar, Primorje 39
tel.: 455 710
fax: 455 741
web: www.bakar.hr

RADNO VRIJEME:

Ponedjeljak – petak 07,30 – 15,30 sati

UREDNO VRIJEME ZA STRANKE:
ponedjeljkom, srijedom i petkom
08,00 – 11,00 sati
utorkom i četvrtkom 12,00 – 15,00 sati

URED GRADA

Pročelnica: Maja Šepac Rožić

tel.: 455 745
e-mail: maja.sepac.rozic@bakar.hr

Tajnica gradonačelnika

tel.: 455 742
fax: 455 741
e-mail: gradonacelnik@bakar.hr

Zdravstvo, socijalna skrb, kultura, šport, odgoj i obrazovanje

tel.: 455 743
e-mail: nena.gudac@bakar.hr

Gospodarstvo

tel.: 455 727
e-mail: gospodarstvo@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I FINACIJE

Pročelnica: Ivna Kauzlaric

tel.: 455 722
e-mail: ivna.kauzlaric@bakar.hr

Računovodstvo i financije

tel.: 455 723, 455 724, 455 725
e-mail: financije@bakar.hr

Naplata komunalnih i drugih prihoda

tel.: 455 726
e-mail: financije@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA OPĆE, PRAVNE POSLOVE I LOKALNU SAMOUPRAVU

Pročelnica: Zvonka Marčelja

tel.: 455 733
e-mail: pravnik@bakar.hr

Imovinskopravni poslovi

tel.: 455 728
e-mail: viktor.polic@bakar.hr

Javna nabava

tel.: 455 748
e-mail: davor.vidas@bakar.hr

Pisarnica

tel.: 455 710
e-mail: pisarnica@bakar.hr

UPRAVNI ODJEL ZA URBANIZAM, KOMUNALNI SUSTAV I EKOLOGIJU

Pročelnik: Davor Skočilić

tel.: 455 755
e-mail: davor.skocilic@bakar.hr

Prostorno planiranje i investicije

tel.: 455 752
e-mail: matea.kovacic@bakar.hr

Investicije i održavanje komunalne infrastrukture

tel.: 455 749
e-mail: aranka.velkovski@bakar.hr

Obračun komunalnih prihoda i investicije

tel.: 455 754
e-mail: tanja.bruketa@bakar.hr

Komunalno redarstvo

tel.: 455 757, 455 759
e-mail: komunalni-redar@bakar.hr

MATIČNI URED BAKAR

Primorje 39, Bakar
tel./fax: 761 008

UREDNO VRIJEME ZA STRANKE:
ponedjeljkom i srijedom 08,00 – 14,00 sati

OPĆINSKI SUD (ZA K.O. KUKULJANOVO – NOVA)

Primorje 39, Bakar
tel.: 455 735, 455 737, 455 738

UREDNO VRIJEME ZA STRANKE
BEZ POZIVA I GEODETSKE IZVOĐAČE:

ponedjeljkom, srijedom i četvrtkom
13,00 – 14,00 sati

URED ZA KATASTAR

Primorje 39, Bakar
tel.: 455 739

UREDNO VRIJEME ZA STRANKE
BEZ POZIVA I GEODETSKE IZVOĐAČE:

ponedjeljkom i srijedom 13,00 – 14,00 sati

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA BAKRA

Primorje 39, Bakar
tel./fax: 761 111

e-mail: info@tz-bakar.hr
web: www.tz-bakar.hr

INDUSTRIJSKA ZONA D.O.O.

Kukuljanovo 182/2, Kukuljanovo
tel.: 253 060

fax: 253 061
e-mail: tajnistvo@ind-zone.hr

web: www.ind-zone.hr

GRADSKO KOMUNALNO DRUŠTVO „DOBRA“ D.O.O.

Kukuljanovo 182/2, Kukuljanovo
tel.: 761 144

fax: 761 246
e-mail: komunalno@gkd-dobra.hr

web: www.gkd-dobra.hr

GRADSKA KNJIŽNICA BAKAR

Primorje 45/a, Bakar
tel.: 761 263

fax: 761 527
e-mail: knjiznica@gkbbakar.hr

web: www.gkbbakar.hr

UREDNO VRIJEME ZA KORISNIKE:

ponedjeljkom i četvrtkom 14,00 – 19,00 sati
utorkom, srijedom i petkom 09,00 – 14,00 sati
2. i 4. subota u mjesecu 09,00 – 13,00 sati

LUČKA KAPETANIJA – ISPOSTAVA BAKAR

Senjska 372/2, Bakar
tel.: 761 214

fax: 761 326

POMORSKI RADIO BAKAR

Nautička 3, Bakar
tel./fax: 761 378

DJEČJI VRTIĆ BAKAR

Lokaj 193a, Bakar
e-mail: djecji.vrtic.bakar@ri.t-com.hr

web: www.vrticbakar.hr
lokacija Bakar, Lokaj 193a:

tel./fax: 761 126

lokacija Hreljin, Hreljin 267a:

tel.: 545 544

fax: 545 608

lokacija Škrljevo, Škrljevo 308b:

tel.: 502 949

fax: 502 940

DJEČJI VRTIĆ „PČELICE“

Škrljevo 112d, Škrljevo
tel./fax: 251 130

e-mail: pcelice1@gmail.com
web: www.vrtic-pcelice.hr

DJEČJI VRTIĆ „BAMBI“

Škrljevo 86, Škrljevo
tel./fax: 503 279

e-mail: vrtic-bambi@ri.t-com.hr
web: www.bambi-vrtic.com

OSNOVNA ŠKOLA BAKAR

Lokaj 196, Bakar
tel.: 761 244

fax: 761 356
e-mail: ured@os-bakar.skole.hr

U sklopu škole djeluju područne škole u Krasici, Kukuljanovu i Škrljevu.

OSNOVNA ŠKOLA „HRELJIN“

Hreljin 217, Hreljin

tel.: 809 501

fax: 809 701

e-mail: os-hreljin@os-hreljin.skole.hr

U sklopu škole djeluju područne škole u Praputnjaku i Zlobinu.

POMORSKA ŠKOLA BAKAR

Nautička 14, Bakar

tel.: 761 211

fax: 761 516

e-mail: info@pomorskaskola.bakar.hr
web: www.pomorskabakar.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. MIRJANA KRSTIĆ ARBANAS

Senjska 372/1, Bakar
tel.: 761 195

e-mail: m.krstic.ordop.med@ri.t-com.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. ZORAN ADŽIĆ

Hreljin 229b, Hreljin
tel.: 809 222

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. JANJA RADIĆ

Krasica 157, Krasica
Tel.: 766 320

e-mail: janja.radic.ordinacija@ri.t-com.hr

ORDINACIJA OPĆE MEDICINE DR. INA VUKELIĆ

Škrljevo 308b, Škrljevo
Tel.: 251 984

e-mail: ord.op.med.vukelic.ina@ri.t-com.hr

PEDIJATRIJSKA ORDINACIJA DR. SANJA RODIĆ TOMLJENVIĆ

Hreljin bb, Hreljin
tel.: 809 754

Škrljevo 308b, Škrljevo
tel.: 445 309

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. TOMISLAVA ROŽMANIĆ

Senjska 372/1, Bakar
tel.: 761 123

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. DARKO KUČAN

Hreljin 240a, Hreljin
tel./fax: 809 802

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. ADRIANA TOMLJANOVIĆ VUČKOVIĆ

Hreljin bb, Hreljin
tel.: 809 202

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA DR. SANJA ANĐUKIĆ

Škrljevo 308b, Škrljevo
Tel.: 251 119

LJEKARNA „JADRAN“ BAKAR

Veberova 137, Bakar
tel./fax: 761 319

e-mail: bakar@ljekarna-jadran.hr
web: www.ljekarna-jadran.hr

LJEKARNA MR. PHARM MARTINA MIKULIČIĆ

Krasica 151, Krasica

tel./fax: 766 001

LJEKARNA „DARIJA VUKUŠIĆ“

Kukuljanovo 36, Kukuljanovo
(u zgradi „Pevec“)

tel./fax: 252 807

LJEKARNA SMERALDO

Hreljin 160a, Hreljin
tel.: 809 758

e-mail: hreljin.ljekarna@gmail.com

DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE „MATILDA“

Ružić selo – Plase, Hreljin

ŽUPNI URED BAKAR

Turan 281, Bakar
tel.: 761 150

ŽUPNI URED HRELJIN

Hreljin 117, Hreljin

tel./fax: 809 179

ŽUPNI URED KRASICA

Krasica 126, Krasica
tel.: 766 165

ŽUPNI URED KUKULJANOVO

Kukuljanovo 116, Kukuljanovo
tel./fax: 251 385

ŽUPNI URED PRAPUTNJAK

Praputnjak 167, Praputnjak

tel.: 766 957

fax: 766 456

ŽUPNI URED ZLOBIN

Zlobin 44, Zlobin

VAŽNIJI BROJEVI

Jedinstveni broj za hitne službe 112

Policija 192

Vatrogasci 193

Hitna pomoć 194

Spašavanje na moru 195

Prometna policija 335 521

Policajska uprava

Primorsko – goranska 430 333

DEŽURNE SLUŽBE

Komunalno redarstvo Grada Bakra (vikendom)

099 802 0920

Ceste Rijeka d.o.o.

250 007

GKD Dobra – pogrebni poslovi na području Grada Bakra

099 249 5898, 761 202

Vodovod i kanalizacija d.o.o. – dežurna služba

211 906, 353 222

Vodovod i kanalizacija d.o.o. – crpljenje septičkih jama

353 841, 353 885

HEP Elektroprimorje – dežurna služba

0800 300 412

Kamino, obrt za dimnjačarske poslove

Hreljin bb, Hreljin
091 952 2829

Koronavirus COVID-19

Novi koronavirus koji je otkriven u Kini potkraj 2019. i koji je izazvao globalnu pandemiju službeno je nazvan SARS-CoV-2 (teški akutni respiratorni sindrom-koronavirus).

Simptomi:

Koronavirus izaziva blage simptome slične gripi:

POVIŠENA TJELESNA
TEMPERATURA

SUHI
KAŠALJ

OTEŽANO
DISANJE

OSTALI SIMPTOMI

- bolovi u mišićima i umor
- glavobolja
- grlobolja
- curenje iz nosa

Prevenција:

OSTANITE
KOD KUĆE

NOSITE
ZAŠTITNU MASKU

REDOVITO
PERITE RUKU

SOCIJALNO SE
DISTANCIRAJTE

Što učiniti ako sumnjate na simptome korona virusa?

- ako osoba posumnja na simptome korona virusa, treba ostati kod kuće te konzultirati obiteljskog liječnika ili pozvati broj 113 koji će obavijestiti dežurnog epidemiologa KBC-a Rijeka gdje postoji 24 satno dežurstvo.
- povišena temperatura uz kašalj i otežano disanje mogući su simptomi zaraze korona virusom, a temeljem pregleda sumnju postavlja liječnik.
- nakon postavljanja sumnje, liječnik dogovara pregled ili hospitalizaciju ili sugerira liječenje kod kuće.

Gdje se još možete obratiti?

U suradnji Doma zdravlja PGŽ i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ uspostavljen je rad izdvojene lokacije za dodatni kontakt s osobama sa sumnjom na infekciju korona virusom, ali i osobama koji žele više informacija o tom javnozdravstvenom problemu. Radi se o svojevrsnom punktu za savjetovanje svima izuzev pacijenata kojima je određena samoizolacija, kapacitetu koji se nalazi na lokalitetu uz zgradu koju dijele NZZJZ i Dom zdravlja PGŽ, Krešimirova 52a, u šatoru koji je dodatno opremljen kako bi se smanjila mogućnost širenja zaraze između osobe koja ima potrebu za zdravstvenom zaštitom i zdravstvenog osoblja koji će biti u tom prostoru, specijalist epidemiolog i medicinska sestra prvostupnica sestrinstva.

Radno vrijeme je od 8 sati ujutro do 20 sati navečer, a uspostavljen je i dodatni telefon na koji se mogu javiti svi zainteresirani građani nakon što su se prethodno konzultirali sa svojim liječnikom - **091 241 82 15**.